ATO
CCO
ERUGIA
PERUGIA

1

In nomine domini Amen. Anno domini millesimo
ccc[illegible] [illegible]vi. Indictione xiiii. tempore sanctissimi
[illegible] Eugenii pp. iiii. die xxx
Augusti.
Magnifici domini priores Artium et vexillifer iustitie populi et communis [illegible]
[illegible] Malchus domini Sancti p. [illegible] Angelus consules
[illegible] Felix petri p. [illegible] [illegible]
c Petrus paulus de [illegible] Auditor cambii
c Elemosina [illegible] camerarius cancellarius
c Massolinus Iacobi camerarius massarius.
c Guasper Sabbatini camerarius fabrorum
c Andreas tomassi camerarius Artis lane
c Consolus Iohannis camerarius
[illegible] domino [illegible] de [illegible] consul
c Rodolfo Fabritii auditore cambii
Camerarii electi et deputati ad [illegible]
[illegible] domini [illegible] [illegible] pat[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Convocatis collegialiter congregatis in
capella palatii residentie priorum in d[illegible]
vigore commissionis in eos facte per consilium
[illegible] et cum artium civitatis perusii
[illegible] per [illegible] [illegible] nostri [illegible] volentes
ut patet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
circa commissionem [illegible] factam salubriter
providere. habito inter ipsos dominos priores et
cum collegio facto proposito et habito
[illegible] misso [illegible] ipsos [illegible] ad
ad bussolum cum fabis albis et nigris
[illegible] dominos priores [illegible] ultra [illegible]
[illegible] [illegible] fabis albis [illegible] Ex
[illegible] omnibus arbitriis [illegible] potuerunt [illegible]
[illegible] Eisdem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et alio [illegible] [illegible]
date [illegible] [illegible] Et [illegible] meliori
modo via iure et forma quibus melius
potuerunt [illegible] [illegible] [illegible]

a1 Quod Comitatenses qui tenent et possident
possessiones iure [illegible] ut alio iusto titulo
et ex quibus fructus percipiunt quia
possessiones non sunt allibrate vel acta
[illegible] debeat ipsas possessiones
[illegible] in catastris eorum et in eorum catastris
allibrari et describi facere [illegible]
[illegible] tempus duorum mensium proxime futurorum
[illegible] adis quo legitime moniti
[illegible] [illegible] aut per sindicum
[illegible] per [illegible] [illegible] legitimum modum
eorum castrorum et per [illegible] legitimum modum
quia descriptionem si non fecerint [illegible]
[illegible] [illegible] quinquaginta [illegible]
[illegible] [illegible] auferenda per [illegible]
[illegible] communis perusii sine alio processu.

Comitatenses allibr[illegible] sibi possessiones de quibus percipiunt fructus [illegible] duos menses

a2 Item cum multi comitatenses [illegible]
annis citra emerunt possessiones que
sunt boni et magni fructus et pariter
sunt extimate. Et iustum sit quod possessiones
magis utiles plus extimentur quam
alie minus utiles. Providerunt quod
omnes possessiones quas dicti comitatenses
emerunt seu alio iusto titulo habuerunt
a decem [illegible] xviii annis citra sit per dictum tempus
debeant de novo extimari secundum va-
lorem et communem extimationem earum
allibrentur et accatastentur in eorum libris et
catastro.

quod bone possessiones [illegible]

a3 Item cum multe communitates nostrorum
castrorum et villarum et locorum comitatus perusii
habeant non nullas possessiones et communantias
que olim erant steriles et inculte
et [illegible] tempore [illegible] nostri [illegible] allibrate
et [illegible] extimate et accatastate fuerunt in
[illegible] librorum communis perusii. Et
hodie dicte possessiones et communantie
pro magna parte sunt reducte ad culturam
et cultivantur et in eis habent vineas
possessiones fructiferas et utiles et
ex ipsis dictas communitates et speciales
personas percipiunt maximum fructum et
utile et iustum sit quod dicte possessiones
et communantie que cultivantur reducantur
in catastro communis perusii ad veram extimationem
et valorem earum. Ideo providerunt et
statuerunt quod dicte communantie et
possessiones que hodie cultivantur
et laborantur dictis communitatibus debeant
de novo extimari secundum valorem
et communem extimationem de eis
fiendam ponantur allibrentur et accata-
stentur in eorum libra et catastro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible] communitatum et possessionum.

quod possessiones [illegible] fructiferas [illegible] [illegible] [illegible]

Mariottus ser petri de perusio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

emere vel acquirere aliquã rez imobilez
pro ut firmat in suo cap.° i duos mses Cap. 8.

a 4 [I]tem firmamus quod si aliquis Civis vel civitatensis pusi vel alius aliqus allibratus in catastro civitatis vel comitatus pusij emerit vel alio titulo acquisiverit aliquam rez imobilez positaz in civitate vel comitatu pusij ab aliquo allibrato vel non allibrato teneatur et debeat asignare offitialibus qui pro tempore erunt sup armario librorum cois pusij in duos meses a die quo dicta res fuerit et ipsas res dicti offitiales catastri ponere et scribere et allibrare debeant in catastro ipsaz rerum ementis vel acquirentis et de catastro et libra illius cui primo erat ascripta si scripta appareret elevare tollere et de summa libre diminuere infra decem terminus a die dicte asignationis teneatur. Quod si non asignaverit decima pars extimationis ipsius ipso facto sine alia sententia vel solepnitate deveniat et devenire debeat in coe pusij. Et nichilominus asignare teneatur et ipse allibretur et ponatur. // Et quia plerumque contingit quod subiecti et acatastrati in libro et catastro cois pusij res non subiectorum et non acatastratorum acquirunt que res non apparent extimate et mensurate in catastro cois pusij contrafacientes et eo casu offitiales armarij dicte res faciant mensurari et eas extimare teneantur secundum coez extimationez factaz dictis collectarumlibus et conditionibus ipsius rebus. // Et si per subiectum titulo permutationis et emptionis aliqua res fuerit tradita et permutata non subiecto et non allibrato in catastro cois pusij de catastro subiecti et acatastrati talis res permutata non debeat elevari nisi primo res pro non subiecto permutata et tradita ponatur et acatastretur in catastro subiecti et extimetur et extimari debeat adminus prout in catastro subiecti res pretium permutata extiterit allibrata qua asignatione et acatastratione facta de catastro talis allibrati res non subiecto permutata debeat elevari. Et predicta locum habeant in preteritis presentibus et futuris. Et quod illi qui acquisiverint aliquam possessionez tempore prefixo non obstante aliquo lapsu temporis possit eam asignare in duos meses proxime venturos a die publicationis presentium statutorum numerandos et pro inde habeatur ac si tempore debito asignassent. Quod si non fecerint subiaceant et incurrant penas supradictas.

a 5 [I]tem Statuimus et ordinamus quod dotes existentes in rebus imobilibus restitute, et que restituerentur debeant allibrari recipienti, et illis quibus restitutio facta fuerit. Item quod poderia et possessiones quaz aliquis habet vel de inceps habebit usufructum debeat allibrarj illi tali usufructuarie seu usufructuario. Et quod ipsi usufructuarij vel usufructuarie si non habebit libram debeat libra dedicis rebus fieri. Item quod per tempus perceptionis usufructus talis usufructuarius, et usufructuaria solvat datas et collectas Comunis pusij et ceteras per dictum tempus faciat fractiones. Et quod finito dicto usufructu, tale podere, et possessiones allibrentur secundum precedentem libram et extimationem illi vel illis ad quos tale podere et possessiones revertentur, et de libra dicti usufructuarij debeant cassarj et abolerj.

appet dicti statutum in cancellaria cois pusij in volumine magno omnium quatuor statutorum sub rubrica de dotibus restituendis et usufructibus rerum ponendis et allibrandis. c. Clxxxxiij.

Ita reperi in cancellaria cois predicti in predicto volumine sub dicta rubrica et capitulo: Ego Thomas Petrinus cancellarius cois predicti contuli ad verbum et ad fidem me subscripsi.

1604 ¶ Tabula. 1604

j ¶ De electione et offitio offitialium armarii co(mun)is Pisii Ra

ij ¶ De elevatione et positione libre Ra

iij ¶ Quod nulla mutatio libre fiat sine licentia offitialium Ra

iiij ¶ De terreno quod tollitur per ablutionem aquarum elevando et quod redditur ponendo Ra

v ¶ De molendinis et gualcheriis ponendis et accatastrandis Ra

vj ¶ De domibus que [illegible] pensionantur elevandis et que pensionantur ponendis Ra

vij ¶ De pensione domus assignanda et ponenda Ra

viij ¶ Quod comitatenses possint allibrari ubi habitant in comitatu Ra

viiij ¶ Quod universitates castrorum et villarum comitatus Pisii non graventur per absentatos et exbapnitos nisi certo modo Ra

x ¶ Quod notariis armarii liceat ad [illegible] correptiones [illegible] scripturas facere Ra

xj ¶ Quod [illegible] hereditas [illegible] remanserit sibi ponatur [illegible]

xij ¶ De [illegible] allibratis [illegible] comitatu [illegible] in civitate Ra

xiij ¶ Quod nulla [illegible] possit [illegible] defectu universitatis eius [illegible] Ra

xiiij ¶ De erroribus mensurationum et pensionum corrigendis Ra

xv ¶ Quod ad petitionem sindici [illegible] vel ville cassetur libra absentatorum et mortuorum Ra

xvj ¶ De pen[illegible] elevari sibi libram [illegible] Ra

xvij ¶ De dotibus restituendis [illegible] eorum ponendis et allibrandis Ra

xviij ¶ Quod quilibet habitet domum [illegible] in qua exerceat artem debeat sibi allibrari Ra

¶ Quod res empte ultra extimationem debeant allibrari ementi secundum quantitatem pretii talis rei Ra xviiij

¶ De modo cassationis libre intervenientes et ementes Ra xx

¶ Qualiter allibrentur mulieres ac uxores comitatensium Ra xxj

¶ Quo modo et ordine allibrentur filii familias Ra xxij

¶ Quod offitiales armarii teneantur [illegible] libram bonorum diversorum Ra xxiij

¶ Quod quilibet allibretur [illegible] ubi habitat Ra xxiiij

¶ Quod nullus allibratus in catastro comunis Pisii possit cogi pro [illegible] ad restituendum res in suo catastro descriptas Ra xxv

¶ Quod quicumque sunt allibrati [illegible] locis eius libra reducentur [illegible] uno loco Ra

¶ Quod offitiales armarii teneantur omni die [illegible] facere [illegible] Ra xx[illegible]

¶ Quod comitatensis non habens libram possit se allibrari et sibi libram fieri Ra xxvij

¶ Quod semper manus pretium [illegible] in catastro Ra xxviij

¶ De secularibus motus et absentis et depauperatis cassandis et elevandis Ra xx[illegible]

¶ De privilegiis et licteris comunis existentibus in armario exemplandis Ra xx[illegible]

¶ Quod offitiales armarii teneantur libras facere cuicumque petenti Ra xxxij

¶ Quod bona ponantur et allibrentur possidentibus Ra xxxiij

¶ De salario notariorum existentium in armario et de [illegible] depinaverint et de libris [illegible] non habentibus [illegible] xxxiiij

xxxv ¶ Qualiter filii forensium allibrent in libro civium Ra
xxxvi ¶ Quomodo fiat libra Civibus et comitatensibus Ra
xxxvii ¶ Qualiter corrigantur errores calculi Ra
xxxviii ¶ De erroribus corrigendis super catastro Ra
xxxviiii ¶ Qualiter augeatur libra Ra
xl ¶ Qualiter forenses ad Civilitatis beneficium admictantur et in quantum temporis Ra
xli ¶ Quod nullus forensis qui non fuit acatastratus et habitavit post acatastrationem per x annos quibusdam exceptis possint hec offitia exercere Ra
xlii ¶ Quod nullus forensis imposterum describendus inter cives nisi fuerit registratus in cancellaria ut supra possit aliquo privilegio Civilitatis gaudere Ra
xliii ¶ Declaratio qui sint Cives originarii Ra
xliiii ¶ Quod bona hactenus pro comuni perusii alicui quoquo modo concessa seu imposterum concedenda de quorum fructibus ipsi comuni responsio non fieret debeat extimari et acatastrari tenentibus Ra
xlv ¶ De focularibus mortuis et absentibus Ra
xlvi ¶ De bonis que possidentur extra comitatum perusii Ra
xlvii ¶ De electione et offitio cuiusdam boni hominis super scripturis armarii revidendis et de dicto armario extrahendis Ra
xlviii ¶ De summis summarum catastri universitatum fiendis per offitiales armarii Ra
xlviiii ¶ Quod maior sindicus non habeat aliquam cognitionem de questionibus catastri Ra
¶ Quod allibrati in catastro alicuius universitatis teneantur contribuere ad omnia onera occurrentia tali universitati non obstantibus aliquibus pactis Ra l.
¶ Additio statuti de facientibus elevari libram in fraudem comunis Ra li
¶ Quod quilibet comitatensis debeat allibrari ubi habitat Ra lii
¶ De modo retinendo per offitiales armarii et eorum notarios principales archa eorum offitium exercendi Ra liii

Quod alibrati post [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et in comitatu [illegible] — [illegible]

Quod bona comitatensium que sunt in catastro civium [illegible] [illegible] in comitatu [illegible] [illegible] — [illegible]

Quod nullus allibratus in civitate [illegible] possit in [illegible] [illegible] annis [illegible] [illegible] f° [illegible]

Comitatenses [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possidentes [illegible] [illegible] [illegible] — f° sequenti

Possessores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — f° [illegible] [illegible]

De emente vel acquirente aliqua [illegible] immobilia [illegible] [illegible] [illegible] in suo catastro [illegible] duos menses — f° [illegible] sequenti

Quod [illegible] [illegible] allibrari [illegible] [illegible] possessores allibrari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] collectores f° [illegible] [illegible]
Quod nullus possit describi [illegible] Cives originarios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fo 23

Q [illegible] allibrati fo

De electione et offitio offitialium armarij comunis perusij. R(ubric)a . j

Quoniam expedit pro honore co(mun)is perusij et pro utilitate et comodo sp(eci)aliu(m) p(er)sonar(um) q(uod) ad custodia(m) armarij libror(um) co(mun)is perusij ſint et eſſe debeant boni ydonei et legales uiri adhoc ut i(n) ip(s)is libris et ſcripturis nulla fraus poſſit co(m)micti aſportari corrumpi u(e)l mutari ¶ Statuimus et ordinam(us) q(uod) de(ince)ps ad custodia(m) dictor(um) libror(um) et ſcriptura(rum) ponantur et eligantur et eligi debeat duo boni ydonei et legales uiri de ciuitate perusij de q(ua)lib(et) p(o)r(ta) ad ſacchecti(m) et p(er) forma(m) ſacchecti et de ſacculo extrahantur et publicentur et extrahi et publicari debeant in conſilio pop(u)li de ſex menſibus in ſex menſes Qui boni homines teneantur et debeant reſtituere libros et claues dicti armarij et ea que ad eos p(er)uenerunt ratione dicti offitii ſucceſſoribus eor(um) infra octo dies proximos poſt finitu(m) eor(um) offitiu(m) cu(m) inuentario q(uo)d fecerint ut infra Et q(uod) d(omi)ni priores et camerarij artiu(m) Ciuitatis perusij qui pro t(em)p(o)r(e) fuerint quotiens eis placuerit habeant auctoritate(m) arbitriu(m) et bayliam eligendi unu(m) u(e)l duos bonos et legales uiros et etia(m) duos notarios ſufficientes q(ui) notarij ſint experti et ſufficientes ee(=esse) in dicto armario q(ui) debeant facere et ſcribere inuentariu(m) de omnibus libris et ſcripturis ligatis et co(n)de(m)pnationu(m) et abſolutionu(m) factar(um) et latar(um) p(er) quoſcu(m)q(ue) offitiales co(mun)is perusij a ſexaginta annis citra qui et que reperirentur in dicto armario quod inuentariu(m) debeant p(er)feciſſe infra t(em)p(u)s eis dandu(m) p(er) priores et camerarios in artis me(m)branis et autenticare quod inuentariu(m) ſemp(er) debeat ibi remanere et teneantur offitiales dicti armarij ſic factu(m) reaſſignare et poni facere et q(uod) ſemp(er) p(ro)notarios p(r)incipales dicti armarij pro t(em)p(o)r(e) futuro in dicto inuentario ſemp(er) libros quos ipsi receperint t(em)p(o)r(e) eor(um) offitij Et de co(n)de(m)pnationibus et abſolutionibus deſcribi et regiſtrari facere et ſic facere teneantur ſubceſſoribus in ſubceſſores ſic procedat ad quod inuentariu(m) faciendu(m) et p(er)faciendu(m) teneantur dicti boni uiri et offitiales qui eligentur ut ſup(ra) ¶ Et habeant et h(ab)ere debeant dicti boni uiri et dicti notarij electi ad dictu(m) inuentariu(m) faciendu(m) a massario co(mun)is perusij pro eor(um) ſalario illud q(uo)d declarabit(ur) p(er) dictos d(omi)nos priores et camerarios p(ro) quolibet eor(um) in(con)tinenti poſt reaſſignatione(m) dicti inuentarij Quod ſalariu(m) eis et cuilibet eor(um) maſſarij co(mun)is perusij ~~pro eor(um) ſalario illud quod~~ ſoluere teneantur ſine alio precepto u(e)l mandato aut(em) u(e)l mandato p(rese)ntis legis uigore ſolu(m) ordinamento dictor(um) d(omi)nor(um) prioru(m) et camerarior(um) Et in dicto inuentario aliqualis fiat mentio de tenore cuiuslibet libri et de t(em)p(o)r(e) et nominibus potestatis et capitanei et alior(um) offitialium Qui boni homines et offitiales et notarij deputandi ad d(ictu)m inuentariu(m) faciendu(m) teneantur et debeant dictu(m) inuentariu(m) p(er)feciſſe infra tempus eis datu(m) p(er) dictos d(omi)nos priores et camera

rios pena dictis offitialib(us) et notariis
si negligentes fuerint i(n) p(re)dictis et dic-
tu(m) inventariu(m) non p(er)fecerint i(n)fra
dictu(m) t(em)p(u)s p(ro) quolib(et) eor(um) CC libr(arum) de-
nar(iorum). ¶ Quod boni homines et
offitiales sup(er) armario de ipsis libris
faciant copiam omnib(us) petentib(us) et vo-
lentibus. ¶ Et non sinant dicti offiti-
ales armarii q(uod) dic(tu)m armariu(m) intret
aliqu(a)e gentes simul s(ed) semp(er) videat
et sint p(rese)ntes qui fecerint copiam ali-
quor(um) libror(um) d(u)m(m)o(do) non p(er)mictant
aliquo mo(do) q(uod) aliqui libri extrahant(ur)
de dicto armario ad petitione(m) potestatis
vel capitanei vel alicui(us) alteri(us) p(er)sone
pena C libr(arum) den(ariorum) p(ro) quolib(et) eor(um) et qualib(et)
vice qua contrafecerint ipsi vel alt(er)
eor(um) et de hoc expresse debeant sindica-
ri salvo de scripturis que p(er)mictunt(ur)
extrahi p(er) formam aliqu(orum) capitul(orum) co(n)tent(orum)
i(n) p(rese)nti volumine. ¶ Et salvo q(uod) liber
ordinamentor(um) possit extrahi cum licentia
d(omi)nor(um) prior(um) artium, salvo insup(er) t(em)p(o)r(e)
renovationis sacculor(um) quo possint
extrahi libri insacculatorib(us) opportuni.
¶ Quod boni ho(min)es et offitiales ar-
marii habeant p(ro) eor(um) salario et labo-
re p(ro) quolib(et) eor(um) de sex mensib(us) i(n) sex
menses duodecim flor(enos) auri a massariis
co(mun)is P(er)usii auct(oritat)e p(rese)ntis statuti sine
aliqua apodixa p(re)cepto vel mandato
¶ Et volumus q(uod) ip(s)is bonis ho(min)ibus
sint duo notarii eligendi p(er) viam et
modu(m) sicut eliguntur offitiales q(ui) erunt
ad componendu(m) alios sacculos of-
fitialiu(m) dicti co(mun)is et sint p(ro)p(r)ii
notarii d(i)c(t)i armarii. ¶ Et q(uod) dicti
notarii durante d(i)c(t)o offitio non ha-
beant aliq(uo)d aliud offitiu(m) co(mun)is P(er)usii
vel ab ipso co(mun)i vel offitialib(us) ip(s)i(u)s co(mun)is
n(on) aliud h(abe)ant p(er) via(m) sic directi sub pe-
na C libr(arum) den(ariorum) que de facto debeat
auferri facta p(ro)batione q(uod) aliud
offitiu(m) recipiant vel acceptent p(er) mai-
ores sindicatu(m) co(mun)is P(er)usii auferend(a).
¶ Et q(uod) sindicatus maior co(mun)is P(er)usii te-
neatur et debeat inquirere et inq(ui)si-
tione(m) facere de p(re)dictis et sindicari de-
beat dictos offitiales et notarios s(ecundu)m
forma(m) ordinu(m) loquentiu(m) de offitio
dicti sindici sive p(ro)peri(us) sindica-
tu(m) p(ro) d(i)c(t)o alio secundo offitio a
co(mun)i P(er)usii sive non. ¶ Et q(uod) dicti
notarii et offitiales cogantur ad
acceptatione(m) d(i)c(t)i offitii p(er) potestate(m) et ca-
pitaneu(m) i(n)fra tres dies a t(em)p(o)r(e) publica-
tionis sive electionis facte de dictis of-
fitialibus. ¶ Et q(uod) notarii qui fu-
erint ab uno anno citra non pos-
sint poni vel eligi in d(i)c(t)o offitio ipsi
vel aliquis de domo eor(um) simul ha-
bitans cum eo de inde ad tres annos.
¶ Et q(uod) dicti offitiales et notarii co(n)tinue
mane et sero stare debeant i(n) d(i)c(t)o
armario et sui copiam exhibere o(mn)ib(us)
volentibus aliq(ui)d inde h(abe)re et copias
et scripturas eor(um) facere. ¶ Et q(uod)
in dicto armario esse debeant quinq(ue)
notarii singulis sex mensib(us) ad copiand(um)
et exemplandu(m) scripturas in d(i)c(t)o ar(mario)
existentes et copiam exemplandi pete(n)-
tibus. Qui quinq(ue) notarii insacculent(ur)
de mense et de sacculis extrahantur. s(e)c(und)um
unus p(ro)p(ri)or et semel t(antu)m possit q(ui)lib(et)
notarius in uno sacculo insacculari
et non ultra et recip(er)e debeant p(ro) eor(um)
mercede et salario p(ro) scriptura cui(us)lib(et)
carte duos sol(i)dos et sex den(arios) ad plus
et q(uod) carta qualib(et) ad minus sit qua-

nota pro copiis

draginta imregulorum. Et quod quotiens
cumque aliquis civis vellet suum cata
strum videre et legere teneantur dicti
notarii copiam librorum exibere absque
aliqua solutione vel legere possint
sub pena x libr. den. pro quolibet notario
requisito contrafaciente qui pena de sibi de
facto debeat auferri per maiorem sin
dicum civitatis Pisarum cuius pene dictus
offitialis habeat quartam partem
et insuper accusator solvat nomine
pene pro qualibet vice qua contrafece
rint et quolibet eorum xxv libr. den.
¶ Et scripturis exemplandis et ex
hibendis de dicto armario que fient per
dictos copiatores adhibeatur plena
fides quemadmodum daretur origina
li scripture dummodo subscribi debeat a
publica manu unius ex notariis princi
palibus dicti armarii, qui predicti pro
scriptione aliquid petere vel accipere
non presumant sub dicta pena quas
subscriptiones facere teneantur et debe
ant dicti principales notarii ad petitionem
cuiuscumque petentis sub dicta pena

pro scripturis copiarum de armario detur fides dummodo fiant subscripte per unum ex notariis principalibus

De elevatione et positione libre
Rubrica

.ij. Item si aliquis civis vel
comitatensis pisanus ven
diderit omnia sua bona
vel rem aliquam inmobilem
qua vendita nichil inmobile sibi
remanserit si voluerit et petierit co
ram offitialibus armarii se et eius
catastrum et libram et omnia sua bo
na tollere, cassari et elevari de dicto
catastro possint dicti offitiales talia
bona vendita vel in alio quocumque
translata emptoribus ipsarum rerum vel
alio titulo ipsas res acquirentibus
ponere et ministrare in eorum catasto
et libra et ipsius ponentis ministra
tis de libro et catastro talium ven
dentium vel alias transferentium omnia
sua bona elevare et cassare et ex
offitio catastrum et libram facere tene
antur. Verum si fuerit civis quindecim
libr. ad grossam et si fuerit comitatensis
sex quinque libr. ad grossam, itaque nullus
sine catastro debeat remanere.
¶ Salvo per ea que dicta sunt de
libris ex offitio faciendis non ven
dentibus sibi locum in forcularibus mo
tus et absentibus ad quorum cassationem
et elevationem procedi possit et debe
at prout in primo volumine est pro
sum.

libra cuiusque remanere debet ... admissa ... contribuens ... non alienata

De provisione vide infra capitulo xx Rubrica de forulariis mortuis

Quod nulla mutatio libre fiat sine licentia offitialium
Rubrica

.iij. Item quod nulla mutatio
diminutio vel augumentatio
cancellatio vel descriptio
de novo vel aliquid aliud
possit fieri de aliqua libra catastro
seu extima alicuius nisi de presentia
consensu et voluntate offitialium
dicti catastri qui pro tempore fuerint
vel alicuius seu aliquorum ex dictis
offitialibus dicti catastri et nisi
primo ipsi vel alter eorum declararet
et decerneret talem diminutionem
augumenti cancellationem seu ascrip
tionem debere fieri secundum formam sta
tutorum et ordinamentorum loquentium

de dicto catasto

De terreno quod tollitur per alluviones aquarum elevando et quod redditur ponendo. Rubrica

iiij Item quod si per inundationes vel alluviones vel aquarum impetus terrenum vel domus vel aliqua alia res allibrata seu accatastrata alicui seu aliquibus tolleretur in totum vel in partem occupetur, quod facta fide legitima de predictis per instrumentum vel duos testes fidedignos de libro et catastro eius cuius fuerit talis ablata aut occupata ex causa predicta elevent et removeant in totum vel in partem prout talem rem ablatam vel occupatam constiterit. ¶ Et si alicui aliquod terrenum per alluviones accreverit per alluviones vel fluminis reddentum ponatur tale terrenum et addatur ei cui accrevit in conputo pensi et in quantum accrevit. ¶ Et ille cui accrevit vel obvenit vel sic acquisivit terrenum predictum teneatur assignare in sex menses a tempore quo sicut dictum est acquisiverat modo predicto qua assignatione facta predicti offitiales teneantur facere dictum terrenum mensurari et extimari expensis assignantis secundum quam extimationem in catastro ponatur et accatastretur pena non assignanti et offitialibus ipsis negligentibus centum librarum denariorum pro qualibet qua fuit contrafactum. ¶ Item volumus et ordinamus quod si per impetum aquarum duceretur lignamina alicuius et essent apprehensa vel retenta per aliquem vel in re alterius remanserint, que debeant illorum cuius erant et restitui soluta competenti mercede illis qui apprehenderent dicta lignamina. ¶ Item quod dicti notarii principales armarii facta probatione alicuius petitionis super alluvionem aquarum non possint facere aliquam cassationem nisi unus ex offitialibus et unus ex dictis notariis principalibus personaliter accesserint ad videndum talem alluvionem et similiter debeant investigare sicut terrenum accrevit et ponere et addere cui accrevit et aliter et alio modo facere non possint.

De molendinis et gualcheriis ponendis et accatastrandis. Rubrica

v Item quod si a tempore venturo aliquis de novo edificaret aliquod molendinum seu gualcheriam in aliquo flumine rivo vel fossato quod postquam inceperit macinare molendinum et gualcheria gualcare talis cuius esset teneatur et debeat notificare offitialibus super armario et catastro communis pensi in dicto armario in mense et ipsi offitiales teneantur et debeant sibi domino talis molendini et gualcherie ipsum molendinum sive gualcheriam allibrare et accatastrare prout viderint convenire secundum pecos pensi fructus sive eo quod fructare possit ipsum molendinum et gualcheria. ¶ Et si contingeret aliquod molendinum vel talem gualcheriam deficere vel adeo destrui quod fructus et redditus eius non perciperetur quod eo casu debeat extimatio talis molendini vel gualcherie tolli et cassari de catastro et libra eius cuius fuit facta

coram dictis offitialibus armarii fide
legitima de predictis. Et predictam locam
habeant in bintibus dam molendinum
et gualcheriam que in eorum catastro po-
ni et describi faciant

De domibus que non pensiona-
tur elevandis et que pensionat(ur)
ponendis. Rubrica

vj Item quod domus seu camere
allibrata vel allibrate ra-
tione pensionis propterea quod
non pensionarentur eleven-
tur et minuantur de libra illius
an allibrata fuerint facta fide de
predictis per quatuor vel tres testes de vi-
cinia qui deponant de publica voce et
fama per eorum iuramentum et secundum de-
liberationem fiendam per dictos offitiales
catastri. ¶ Et si qua domus vel
camera que esset allibrata ratione
pensionis locata fuerit et pensiona-
ta minori pretio et quantitate quantitatis
domus vel camera in dicta extimatione
describi et minui possit et debeat
ita quod extimatio remaneat attenta
mercede et pensione ipsarum. Extima-
ri debeant hoc modo videlicet sita et site
in platea communis prope et in supra muro pro
quibuslibet quinque libris quantitatis quam ali-
quis ex predictis domibus cameris et
locis pensionaret C. libr. den. ¶ Site
vero in strata regali civitatis allibrentur et extimentur pro quibuslibet
sex libris pensionis C. libr. den. Si-
te vero in aliis quibuscumque locis exti-
mentur et accatastrentur pro quibuslibet
septem libris pensionis ipsarum C.
libr. den. ¶ Et quilibet qui volu-
erit infuturum pensionare vel pensio-
naverit aliquam domum vel cameram
vel locum non assignatam nec scriptam
vel quod pro pensione vel artem exercendi
in ea relicta fuisset teneatur et debeat
in mensem ipsam domum cameram vel
locum pensionavit assignare offi-
tialibus armarii dicti catastri quem
dicti offitiales catastri scribere seu
scribi facere teneantur et ipsam in primo
extimare secundum formam predictam. Et
si eam vel eum non assignaverit
ut dictum est puniantur in xxv libr.
den. et nichilominus predicta assi-
gnare teneatur et sibi ascribatur.
¶ Statuimus insuper quod nulla do-
mus vel camera possit adiudicari
nec in solutum dari alicui creditori
secundum dictas extimationes sed extima-
ri debeant ac si non essent extima-
te secundum formam capituli de execu-
tione istorum confessionatorum.

De pensione domus assigna-
da et ponenda. Rubrica

vij Item quod si aliquis domum
ampliori pensione locavit
alienam vero minori pensione
conduxerit tantum minus
debeat assignare quantum est illud quod
pensionis nomine pro aliena domo sol-
vere est obligatus. ¶ Et ille qui
pro domo sua predictam pensionem re-
cepit in suo catastro addere et assi-
gnare cogatur infra terminum et
sub penis supra assignatis.

Quod comitatenses possint allibra-
ri ubi habitant in comitatu. Rubrica

viij Item si contigerit aliquem

albratus i aliquo castro ul' uilla
re ad habitandu3 ad aliquez ali-
um locu3 castri ul' uille comitat'
et ibi otinue p duos annos habi-
tauit et domu3 ppam hu'it q pos-
sit petere coram offitialib3 armarij
se alibrari ul' acatastrari i loco ubi
habitabat sic et i[...]tum i loco ubi
habitat hu'it maiorē ptem bono-
rum suoz et se eleuari et e[x] libri
castari de loco unde discessit. Ut
ad remouendu3 uarietates que iter
comitatenses pleru[m]q3 oriuntur occa-
xione habitatois et residentie quaz
non habent ubi sunt allibrati et
acatastrati. Statuimus et ordinam[us]
q omnes 2 singuli comitatenses com[itatus]
pnsij teneantur et debeant infra
tpus duoz mensiu3 a die notifica-
tionis statuti computandoz se alli-
brari et acatastrari facere i locis
ubi familiarit' habitant 2 p maiori
tpr residentias faciunt pena
L. libr' den' cuilib3 contrafacienti
et p̄dcā infra dictu3 tpus non fuanti
et dep̄dictis quilib3 ualeat ee accu-
sator et habeat quartu3 partē pene
et quarta ps sit offitialis executores
faciētis et medietas ueniat i comu-
ni. Q[uod] uniuersitates castroru3
et uillaz com[itatus] pnsij non grauent[ur]
p absentatis et exbapnitis [h]ec
modo ven[...]

viij Item si contigerit aliquez
acatastratu3 siue allibratu3
i catastro aliqu[o] co[mi]tu3 et comita-
tensiu3 occaxione exbap-
nimenti ul' adepnatois recedere et
se absentare ul' publicatois bonoz
suorum ita q bona sua non repe-
riantur sup quibus coe pnsij seu coe
et uniuersitas aliculus loci in quo
reperiet scripta libra alliati sabse-
tantis ul' recedentis ul' decedentis
condēpnati ita q p datis et collectis
et aliis honeribus hri regressum
non possit ul' aliu[m] spali libra ul'
latentis i[n]ueniet facta fide debita
dep̄dictis offitialib3 dicti catastri 2
declaratoe facta p eos secundu3 q[uo]d su-
pius dcm̄ est aliquo non obstate.
Et predicta fiant ad petitoēz sin-
dici uniuersitatis unde esset siue
fuisset talis exbapnitus siue odepna-
tus ul' qui recessit ul' decessit aut
se absentauit et et ad petitionē cui-
cu[m]q3 cui interesset seu interesse
poss3 quoquo modo. Q[uod] notarijs
armarij liceat additiones corre-
ctiones et alias scripturas facere.
Ven[...]

Item q quilib3 ex notarijs de-
putatis ul' deputandis ad
scribendu3 additiones di-
minutiones errorum correc-
tiones pmutatoēs et alias scriptu-
ras ad eoz offitiu3 spectantes in
offitij p̄dicti indicto armario 2
catastro comunis pnsij possit et
sibi liceat ipune et sine pena
p̄dicta omnia et scripturas qualscu[m]q3
ad eoz offitiu3 spectantes scribere
et castare addere et minuere in
libris quibuscu[m]q3 et manu cuiuscu[m]q3
notarij scripti publicatis ul' non pu-
blicatis non obstante q nomīa ipoz
notoz armarij scripti non apparē-
rent ul' eēnt dūmo ea que fac[...]

rint et scripserint fieri possint secundum formam ordinamentorum de offitio offitialium dicti armarii et catastri loquentium. Et dummodo fiant de voluntate consensu et mandato dictorum duorum offitialium in concordia vel alterius eorum et aliter fieri non possit.

Quod si aliqua hereditas alicui remanserit debeat ille cui remanserit sibi poni facere. Rubrica

xj Item quod si aliquis allibratus in libro et catastratus in catastro comitatus decesserit superstite sibi aliquo suo filio herede vel aliquo alio suo vel ex in capite vel extraneo herede cuiuscumque conditionis existat et dictus heres velit suum nomen scribi et poni in catastro et libra dicti decedentis cui successit. ¶ Quod offitiales armarii facta eis fide possint nomen decedentis tollere et cassare de libra predicta et nomen ipsius heredis ascribere et ponere in dicto catastro et libra aliquo non obstante et locum habeat quando talis heres non haberet catastrum seu libram et si catastrum haberet tunc bona sibi relicta scribantur et ponantur in libra sua et catastro suo. Et tamen ipsa bona que eiusdem nomen et pronomen libram et totum catastrum talis defuncti allibrati cassentur et deleantur de libra et catastro talis decedentis. Salvo quod ea que dicta sunt de nomine heredis loco nominis defuncti ponendo non vendicent sibi locum quando talis heres esset comitatensis vel forensis et succederet cui predicto vel esset forensis et succederet comitatensi vel esset comitatensis et succederet forensi in quibus casibus et quolibet dictorum casuum nomen heredis loco nominis defuncti ascribi non possit. Sed bona defuncti in catastro heredis facto vel fiendo si catastrum non haberet poni et describi debeant ut supradictum est.

De nobilibus allibratis in comitatu allibrandis in Civitate. Rubrica

xj Item statuimus et ordinamus quod omnes et singuli Nobiles et nati de prole militari ex paterna linea qui vel pater vel antecessores eorum reperiuntur scripti in registro comunis Perusii facto de magnatibus et de natis de prole militari ex paterna linea scriptis pro nobilibus qui vel patres vel antecessores eorum allibrati sunt seu allibrati reperiuntur inter comitatenses et in dicto catastro comitatus et qui vel patres vel antecessores eorum ante dictum catastrum scripti et allibrati reperirentur in civitate seu civibus Perusii cassentur et cancellentur et eorum libre et nomina tollantur et aboleantur de dicto catastro comitatus per offitiales armarii comunis Perusii ad petitionem cuiuscumque ipsorum nobilium. Et ponantur et scribantur et allibrentur in illa porta et parochia in qua habuerunt seu habere consueverunt libram ipsi vel patres vel antecessores eorum cum civibus Perusii seu in qua bona eorum assignaverunt aliquo alio generali vel speciali in contrarium loquente non obstante.

Quod nulla universitas possit inducere testes de sua universitate in eius favorem. Rubrica

xij Preterea volumus quod nulla universitas alicuius cast

vel ville comitatus vel districtus pe-
rusii possit nec debeat inducere in
testes homines illius universitatis
que haberet causam vel questionem cum
comuni perusii vel cum aliqua speciali per-
sona coram offitialibus armarii nec ipsi
testes admictantur pro ipsa universita-
te nec admicti valeant ullo modo
Et hec intelligantur et locum ha-
beant si aliqua specialis persona causam
haberet cum comuni perusii vel aliquo alio
et illa causa spectaret ad utilitatem
universitatis de qua vult producere
testes quod de ipsa universitate ad quam
utilitas cause possit spectare nullus
debeat nec possit produci in testem nec
admicti valeat ullo modo.

De erroribus mensurationum et
pensionum corrigendis Rubrica

xiiii Item statuimus et ordinamus
quod si aliquis de cetero se conquereret
coram offitialibus armarii quod
in mensuratione et mensurationibus
sue possessionis vel possessionum erra-
tum fuerit possit teneantur et debe-
ant dicti offitiales armarii omnes
et singulas possessiones talis conquerentis
suis expensis facere revideri et men-
surari et tales mensurationes ad
veritatem reducere et libram et quanti-
tatem mensure reducere augendo vel
minuendo ipsam libram secundum quantitatem
dicte mensure super quibus mensuris
revidendis et libris ad mensuras re-
ducendis dicti boni homines armarii
plenam auctoritatem habeant et bailiam aliquo
non obstante.

Quod ad petitionem
sindici castri vel ville cassetur
libra absentatorum et mortuorum Rubrica

xv Item statuimus et ordinamus
cum multi comitatenses ve-
ditis et alienatis vel adiudicatis bonis
suis personis non existentibus de suo
castro vel villa recessisse dicuntur et
de civitate et comitatu perusii quod devenerunt
non possunt ad faciendum elevari de
suo et castri vel ville catastro res ali-
enatas seu venditas et sic comune
et alii homines dicti castri vel ville in-
iuste gravarentur de libra talis rece-
dentis quod sindicus talis castri vel ville
possit comparere coram offitialibus
et notariis super armario et catastro de-
putatis et dicti offitiales et notarii pos-
sint et debeant ad petitionem dicti
sindici res et bona talis absentis et
recedentis vendita seu alienata vel
adiudicata in alium non existentem
de eiusdem castri vel ville catastro
facta fide per instrumenta venditionis seu
alienationis vel adiudicationis rerum
predictarum cassare tollere elevare et
ementi vel acquirenti ponere et scribere
et idem per omnia locum habeat et in
omnibus observetur et in mortuis quorum
bona omnia ad extraneos vel extraneum de- Mortuorum quorum bona omnia ad extraneos devenerunt
venirent. Et quod dicti offitiales ar-
marii vel alter eorum predicta facere te-
neantur et executioni mandare fac-
ta eis fide legitima de predictis per qua-
tuor testes etiam de eadem universi-
tate.

De pena facientis fieri et
elevari sibi libram in fraudem catasti
Rubrica

xvi Item statuimus et ordinamus
quod si quis comitatensis vel ali-
quis alius venderet vel alienaret
vel alio modo transferret aliquam
possessionem alicui in fraudem vel ficti-
tie ad cessandum onus libre et facti-
onum comunis perusii quod tam venditor seu
alienator quam emptor seu acquisitor
puniantur et condempnetur pro pote-

Nota penā contra fraudantes

ſtatez et capitaneus iducentis libr.
den et ipam rem venditaz ul alienatam pdant et i comuni veniat
et confiſchetur ipo iure. Et quilibz
valeat ee accuſator et hat quartam
Pena applic. ptem pene et quartam habeat offi
tialis executionez faciens et medieta-
tem habeat comune et poſſeſſiones
tote deveniat inco̅e et q potestas et
capitaneus ul alius offitialis foresis
comunis pusij inadat ipenaz V libr.
den si negligentes fuerint ad execu
tionez pene faciendaz ad istantiam
cuiuſcumqz petentis et nichilominus sin
dici comunis pusij teneantur et debe
ant ꝑpdictis contrafacientibz investiga
re et illos denuptiare cuilibz offitiali
cois pusij sicut tenent denuptiare ali
a maleficia et q quilibz faciens sibi
actari et reponi i suo cataſtro libraz
fraudatam infra tempus duoz mes
a die baptimenti faciendi depti statuto
non teneatur ad dcam penaz. Et si
aliqua partium infra dictum tempus
fraudem manifestaret similiter ad
dcam penaz non teneatur. Et q quilibz
comitatensis q aliquaz poſſeſſionez
emerit aut emeret i futurum ab
aliquo cive seu illam quolibz acquiſi
ſet seu acquireret in futurum debeat
illam infra tempus ſupradictum scribi
et poni facere i suo cataſtro sub dca
pena. De dotibus reſtituendis
et uſufructibus eoꝝ ponendis et
allibrandis. Ru

xvj Item statuimus et ordinamus
q dotes ɔſistentes in rebus im-
mobilibz restitute et que resti
tuerentur debeant alibrari
recipienti et illis quibus restitutio
facta fuerit. Item q poderia et
poſſeſſiones quoꝝ aliquis habet vel
deinceps habebit uſumfructum debeat
alibrari illi tali uſufructuario seu uſu
fructuarie et q ipi uſufructuario vel
uſufructuarie si non habebit libram
debeat libra de dictis rebus fieri. Itaqz
p tpus perceptionis uſufructus talis uſu
fructuarius et uſufructuaria solvat
datas et collectas coi pusij et extras p
dictum tempus faciat factiones et ꝑfi
nito dicto uſufructu tale podere et poſ
ſeſſiones alibrentur ſcdm pdictam libram
et extimatorez illi ul illis ad quos tale
podere et poſſeſſiones reverterentur
et de libra dicti uſufructuarij debeat
caſſari et aboleri. Et pdicta non itelli
gantur i emptoribz dictoꝝ fructuum
et uſufructuum qui quo ad pdicta mi
nime teneantur. Q qui habitat
domum ꝓpriam i qua exerceat artez
debeat sibi allibrari. Ru

xvij Item statuimus et ordinamus
q si aliquis exercet artem in
domo ꝓpria q illa domus
debeat alibrari et acatastrari
pinde ac si dictam domum locaret seu
pensionaret habita consideratione
ad redditum seu pensionez q ex dicta
domo ꝑcipi poſſet. Q res empte
ultra extimationez debeant alli
brari ementi ſcdm quantitate pretij
talis rei. Ru

xviij Item ordinamus et statuimus
q poſſeſſiones que venduntur
et alienantur ultra quantitatez
qua extimate sunt i cataſtro
debeant extimari ementi et acqrenti
ſcdm pretium et ſcdm quantitatez pretij et non
minus aliquo non obstante.
De modo caſſationis libre inter
vendentes et ementes. Ru

xx Item statuimus et ordinamus
q quicumqz tam civis q comi

tatensis pisinus vel quicumque alius
vendiderit vel alio quoquomodo alie-
nasset aliquam sibi allibratam propter
eius petitionem vel alterius cuius interesset
seu sindici castri vel ville unde esset
venditor vel concessor habita cedula
venditionis seu cessionis talis rei
vendite vel cesse officiales armarii
possint teneantur et debeant talem
rem de libra vendentis vel cedentis
elevare et cassare et ponere et descri-
bere in libra ementis vel aliter acqui-
rentis ¶ Et teneatur quilibet nota-
rius ponens rem aliquam in catasto
alicuius tempore dicte descriptionis sub brevi-
tate facere mentionem de dicta descriptione
iuxta rem predictam et in margi-
ne ubi descripta reperietur ut de
dicta positione plena notitia habe-
atur pena decem librarum denariorum pro quali-
bet vice qua contrafecerit ¶ Dum-
modo sicuius emerit a comitate
se antequam elevetur de libra et cata-
stro dicti comitatensis vendentis
res venditas teneatur cum forensis
iurare ad sancta dei evangelia quod dicta
venditio est vera et non ficta
nec in fraudem facta ¶ Et si dic-
tis officialibus armarii apparebit
per testes fidedignos saltem per tres
quod aliquis civis vel comitatensis
possideret vere et non fictitie ali-
quam rem immobilem alteri allibra-
tam et accatastratam et ex ea fructus
perciperet et non alius qui habita fide
de predictis ut supra dictum est ad peti-
tionem illius in cuius libra et catasto
talis res allibrata foret ipsa res debe-
at elevari tolli et cassari de libra
illius cui allibrata esset et in libra
possidentibus

possidentis poni a tempore prius tali · citato qui regratur
possessore non obstante quod titulus
possessionis vel cessionis non appa-
reret

Qualiter allibrentur mulieres Cives uxores comitatensium

XXI Item cum multi comi-
tatenses habeant uxores
cives vel que alias pro civibus
haberentur et de iure sit
quod uxor debeat sequi forum viri
Statuimus quod si qua mulier que
esset uxor alicuius comitatensis reperie-
tur et esset allibrata in civitate pre-
ter cives pisinos et ipsa haberet
in sua libra aliqua bona maxime
acquisita ab aliquo comitatense
post matrimonium contractum quod ipsa
talis mulier debeat solvere pro ipsis
bonis tamquam comitatensis et non
ut civis et eidem domine dicta bona
debeant scribi et allibrari in catasto
mariti comitatensis si marito et
ipsi domine placuerit si autem ipsi vel alter
eorum contradixerint tunc officiales
armarii vel alter eorum ad petitionem
cuiuscumque petentis teneantur et debe-
ant libram tali uxori facere in co-
mitatu in castro vel villa in quo
vel qua eius maritus extitit alli-
bratus et in dicta libra omnia sua
bona describere et poni et describi
facere et constante matrimonio
inter mulierem civem et maritum comi-
tatensem dicta domina in comitatu pro suis
bonis ut comitatensis teneatur et
debeat facere factiones ¶ Soluto
autem matrimonio per mortem viri ad
petitionem talis domine officiales arma-

Emptor possit poni in descriptis debent bona
Emptor habentem cedulam et fidem ...

Possit cassari res de alieno
catasto possessore et
ficta fide per testes tres.

rii communis perusii vel alter eorum teneantur
et debeant eius libram et omnia
sua bona de comitatu et de catastro co-
munitatis tollere et elevare et in civi-
tate ponere et scribere et ipsam alli-
brare vel alios cives et cum civibus
perusinis pena dictis offitialibus
armarii si negligentes fuerint in
predictis pro quolibet eorum centum libr.
denariorum. **Quomodo et ordi-
ne allibrentur filii familias
Rubrica**

xxj Item cum multi filii fa-
milias emerint et acqui-
siverint et emant et
acquirant possessiones et
bona alteri allibrata et accatastra-
ta et per formam ordinamenti cata-
stri ipsa bona in libra patris vel avi
describi non possint sine voluntate
et consensu eorum patris vel avi. Quod
offitiales armarii presentes et futuri
possint et eis liceat si et quotiens
pater vel avus ipsorum nollet consenti-
re quod ipse res et bona in eorum libra et
catastro ponerentur tales filiosfami-
lias realiter et personaliter cogere et
gravare et cogi et gravari facere
ad faciendum et fieri faciendum
eis libram in loco debito si libram
non haberent pro talibus bonis que-
sitis et acquirendis et quod offitiales
catastri communis perusii vel alter
eorum possint teneantur et debeant
vinculo iuramenti et ad penam C.
libr. den. ex eorum offitio libram et ca-
tastrum facere de bonis predictis ipsis
filiisfamilias non obstante ipsorum
contradictione. Dummodo dicti offi-
tiales primo requisiverint dictos fi-
liosfamilias et dicti filiifamilias con-
tradixerint sibi libram fieri. Et
quod potestas et capitaneus et quilibet
alius offitialis communis perusii teneantur
et debeant pena centum librarum denariorum
pro quolibet eorum et qualibet vice predictos
filiosfamilias libram non habentes
realiter et personaliter cogere et grava-
re ad predictam libram fieri faciendum
ad petitionem et voluntatem dictorum offi-
tialium armarii vel alterius cuius in-
tererit. Et nichilominus non obstan-
te eorum contumacia et absentia libra
et catastrum dictis filiis fieri possit et
debeat ad petitionem cuiuscumque interesset
facta dicta libra poni possint et debe-
ant bona ut supra per eos acquisita.
**Quod offitiales armarii teneantur
dividere libram bonorum divisorum
Rubrica**

xxij Item quod offitiales armarii
possint debeant et teneantur
dividere libras civium ad peti-
tionem cuiuscumque allibrati ad
quem libra pertinet si divisim possi-
derent dividendo quantitatem libre
pro parte bonorum cuilibet contingenti et
ponendo et describendo possessiones
et res et extimationem ipsorum bonorum et pos-
sidentium non tamen libram minuen-
do contra formam ordinamentorum infra-
[illegible] petitionis pena dictis
offitialibus C. libr. den. si negligentes
fuerint in predictis non obstante con-
tradictione consortis vel alterius.
Et si (?) aliquibus ex districtibus
villarum communis perusii fuerint edifica-
ta et constructa duo fortilitia in
eodem districtu per homines eiusdem

Contra non habentes libram

libra debet dividi pro parte bonorum contingentium

ville et infra eum similiter construi pos-
sint et ad dandum manum unicuique de
prese regendi et dampna data denumpti-
entur potestati et capitaneo. Ideo volu-
mus et statuimus quod dicti offitiales ar-
mary teneantur et debeant ad peti-
tionem cuiuscumque petentis pena V libr.
den. focularia catastrum et territorium
dicte ville in quo duo fortilitia sunt
creata vel in futurum creabuntur di-
videre et seorsum catastrare quodli-
bet castrum de prese cum hominibus adiacen-
tibus et contribuentibus ad dicta fortili-
tia secundum declarationem fiendam per homines ex
altero ex dictis castris eo modo et forma
prout et sicut provisum fuit vel fuerit
per priores et camerarios artium civi-
tatis Perusii aliquo non obstante.

De quibus allibretur in porta et parrochia
ubi habitat. Rubrica

xxiiii Item statuimus et ordi-
namus quod unusquisque habeat
libram suam in parrochia in qua ha-
bitat et moratur, sed si in una
parrochia domum haberet propriam in alia
vero habitat in parrochia proprie domus li-
bra fiat. ¶ Si autem in diversis por-
tis vel parrochiis domos habet proprias et
in altera ipsarum vel utrisque habitat
sit in allibrandi electione in qua de
dictis portis et parochiis voluerit alli-
brari. ¶ Et si non habitaverit
in Civitate allibretur in ipsa parrochia
et porta in qua retroactis temporibus
consuevit allibrari. ¶ Qui vero
habitantes debeant infra mensem a tempore
bapnimenti extra offitialium armary
fiendi ydonee satisdare per fideiussores
cives et de populo Perusino de solvendo datia
et collectas et alia onera expedire que
sibi imponentur et imminebunt

et infra tempus quinque annorum proxime
venturorum post dictam satisdationem que
satisdationes debeant per notarios offi-
tialium catastri scribi in uno libro fien-
do per se de omnibus dictis satisdatoribus
que satisdationes renovuentur in uno
libro fiendo de quinquennio in quinquennium
secundum modum predictum. Et quicumque dictas
satisdationes non prestiterit ut dictum
est habeatur pro non allibrato et fore-
nse. Et hoc si domum non habuerit
in Civitate vel burgis civitatis Perusii.
¶ Et si alias fuerit allibratus in ali-
quo loco qui non haberet domum propriam
et iret ad habitandum ad aliam portam
vel parochiam teneatur predicere offi-
tialibus armary communis Perusii existentibus.
¶ Qui offitiales teneantur libram
mutare et scribere inter libras illius
porte et parrochie in qua iverit ad habitandum.
Et quotiens in diversa porta et parrochia
mutaverint habitationem totiens fiat
predictio et mutatio supradicta. Que
predictio fieri debeat per dictos muta-
tes dictam habitationem in quindecim
dies postquam mutaverint habitationem
predictam. De nullus allibratus
in catastro communis Perusii possit cogi per
non subiectum ad restituendum res in suo
catastro descriptas. Rubrica

xxv Item statuimus et ordina-
mus quod nullus allibratus in
catastro communis Perusii possit cogi
per aliquem principaliter non subiec-
tum iurisdictioni potestatis et capitanei
civitatis Perusii vel aliquem subiectum
habentem ius sive causam a dicto non
subiecto modo aliquo ad restituendum
res in suo catastro descriptas vel ali-
quam ipsarum nec earum seu alterius earum
possessionem. ¶ Et quod nullus iudex
communis Perusii debeat audire nec intelli-

gere aliquis [illegible] non subiectis
vel subiectum causam [illegible] inter non
subiecto causa vel molestiam inferre
contra aliquem allibratum de bonis in
dicto catastro descriptis. ¶ Et quod omnibus
et singulis offitialibus et iudicibus
communis predicti sit et esse intelligatur ad-
empta omnis iurisdictio et cogni-
tio de predictis. ¶ Et hoc statutum
locum non habeat in illis principa-
liter non subiectis iurisdictioni pote-
statis et capitanei civitatis [illegible]
pro quibus promicterent et satisfa-
cerent offitialibus armarii com-
munis predicti recipientibus pro ipso commu-
ni per bonos et sufficientes [illegible]
in ipsa Civitate seu burgis habi-
tantes divites et libram habentes
quolibet eorum a mille libris supra
solvendo et quod solvent in futurum
et singulas datas et collectas et [illegible]
fiaant fictiones imponendas pro
predictis pro rebus secundum extimationem rerum
que nunc in dicto catastro reperiuntur
pro aliis rebus in dicto catastro descriptis
quas dicti non subiecti peterent seu
petere vellent vel possessionem ipsarum
rerum restitui contra quascumque personas in cata-
stro predicto. ¶ Et eo casu quo obtine-
retur in causa dicti non subiecti
tales res debeant poni in libra talis
fideiussoris ita quod nulla fraus commic-
ti possit in solutione datarum et col-
lectarum. ¶ Et hoc fieri faciat infra
xv dies a die late sententie a qua non esset
appellatum et si appellatum esset a die
finite appellationis, alias ex nunc sententia
sit nulla et pro nulla habeatur.

Quod quicumque fuerit allibratus in duo-
bus locis et libra reducatur in uno
loco. Rubrica

xxvi Item si aliquis comitatinus
esset allibratus in duobus

vel pluribus castris vel villis quod tota
eius libra [illegible] reducatur et sibi fiat
in castro vel villa in qua familiariter
habitaverit pro bonis suis ubicumque
positis et existentibus.

Quod offitiales armarii teneantur
omni die desc[illegible] facere copiam. Rubrica

xxvii Item quod dicti offitiales et no-
tarii [illegible] armarii debeant
omni [illegible] in qua non esset ali-
qua [illegible] festum non ob-
stante quod [illegible] esse et dare copi-
am facere [illegible] et de-
mane et de sero [illegible] petentibus.
¶ Et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] armarii [illegible] est [illegible]
excusationem habuerint. ¶ Et
ad [illegible] exequenda faciendum et
complenda per potestatem et capitane-
um et alios offitiales communis
predicti personaliter et realiter cogantur
et compellantur ad petitionem
cuiuscumque et ad decem penam solvendam
in casu in quo dicti offitiales armarii
contrafacerint ipsi vel alter eorum co-
gi et compelli possint et debeant
per quoscumque offitiales communis predicti ex
offitio eorum et ad petitionem cuiuscum-
que petentis.

Quod comitatensis
non habens libram possit se alli-
brari et sibi libram fieri. Rubrica

xxviii Item quod si aliquis comita-
tensis vel allibratus in comitatu
ex forma vel vigore dictorum
ordinamentorum vel eorum exe-
cutione remanet sine libra et et
quicumque alius comitatensis libram
non habens possit se facere allibrari
per dictos bonos homines vel offitia-

les sive libris faciendis deputatos vel deputandos in castro vel villa in quo vel qua obierit vel voluerit familiaris habitare nisi habuerint bona inmobilia alibi quo casu describantur et allibrentur inter homines castri vel ville ubi ipsa bona vel maiorem partem suorum bonorum inmobilium haberet. Et semper intelligendo quod fictiones et personales fiant ubi habitant non obstante quod alibi fuerint allibrati.

Ut semper maius pretium ponatur in catastro. Rubrica

xxviij Item statuimus et ordinamus quod per officiales armarii in descriptionibus extimationum ponatur pretium si fuerit maius quam extimatio. Et si extimatio fuerit maior pretio ponatur extimatio. Ita quod semper maior quantitas describatur et allibretur.

De focularibus mortuis et absentibus et depauperatis cassandis et elevandis. Rubrica

xxx Quia sindici castrorum et villarum comitatus pisani ex forma alicuius ordinamenti de venditione alienatione translatione et adiudicatione possessionum et rerum hominum et personarum mortuorum absentium et depauperatorum et translatorum earum tenentur fidem facere officialibus armarii et catastri comunis pisani ad hoc ut dicte res et possessiones de ipsa libra et catastro eleventur et aggravent seu dictas res possidentes in suo catastro ponantur et scribantur et inde probationem et fidem facere per publica instrumenta resultet ingrave dampnum et dispendium comitatensium predictorum propter resistentiam et contradictionem quam eis faciunt res et possessiones huiusmodi possidentes et nolentes tenere dictas res in eorum catastro apponi et propter aliquorum notariorum voraginem querentium et extorquentium pro editione sive confectione dictorum instrumentorum ad eas comitatensibus magna salaria et intollerabilia. Idcirco statuimus et ordinamus quod ad probationes predictas faciendas sufficiat et plena probatio et fides habeatur nunc et in futurum si possessores et acquisitores talium possessionum sive rerum que diceretur vel esse vendite alienate per dictos comitatenses et aliis translate seu in alterum devolute fuerint citati et requisiti per bannum comunis pisani semel personaliter vel ad domum sue solite habitationis cum petitione sindici universitatis dictorum castrorum et villarum vel alterius cuiusque interesset ex parte dictorum officialium et talis requisitus et citatus coram eis debeat in certo termino comparere ad dicendum et contradicendum quicquid vult et potest dicere quare sibi non debeat talis possessio sive res allevianda in suo catastro apponi. Et siquidem in dicto termino coram dictis officialibus non comparuerit vel si comparuerit et non contradixerit vel etiam contradixerit non rationabiliter non pretenderit cuius cause cognitio remaneat in arbitrio officialium predictorum cum illo consilio quod eis videbitur et placebit quod extunc predictos officiales ad elevationem et probationem talis possessionis sive rei libere procedatur et si talis acquisitor vel possessor non

et talis persona que de iure possit
allibrari quod ad huiusmodi probationes
et elevationes per dictos officiales
minime procedatur. Sed semper intel
ligatur dicta res remanere censualis
et tributaria predatis et collectis et
aliis factionibus communis perusii non ob
stante ordinamento seu statuto quod
caveatur quod sindici castrorum et villa
rum teneantur fidem facere de
dictis venditoribus alienatoribus et ad
visitatoribus per publicum istrumentum nec aliquid
in contrarium loquente. ¶ Et tene
antur et debeant dicti officiales arma
rii facta elevatione et cassatione
omnium bonorum in suo catastro descriptorum
et habita fide legitima de morte seu
absentatione vel de pauperatione talium
allibratorum cassare et cancella
re focularia huiusmodi mortuorum absen
tatorum vel depauperatorum ad petitionem
sindici castri vel ville vel alterius
cuius interesset.

De privilegiis et litteris communis existentibus in armario exemplandis. Rubrica

XXXI Cum in quadam capsa exi-
stenti in armario communis
perusii multa privilegia littere
istrumenta reperiantur utilia et
solepnia pro communi perusii que et eorum ef
fectus apertissime ignorantur et
hoc redundat in preiudicium et dimi
nutionem iurisdictionis communis perusii.
Statuimus et ordinamus quod dicta
privilegia littere et instrumenta utilia et so-
lepnia pro communi perusii exemplentur et
exemplari debeant in cartis pecu
dinis per bonos notarios deputandos per
officiales armarii communis perusii cum
salario per dictos officiales dictis no-
tariis deputando et solvendo per mas
sarios communis perusii et secundum preceptum
dictorum officialium pena tam dictis
officialibus armarii quam dictis massariis
L. librarum denariorum pro quolibet eorum si fuerint
negligentes in predictis.

Quod offitiales armarii teneantur libram facere cuilibet petenti. Rubrica

XXXII Cum multi perusini tam
de civitate quam de comita
tu et etiam forenses non
habeant libram in civita
te vel comitatu perusii nec reperiantur scripti
in libra et catastro dicti communis perusii et
velint dicti tales non allibrati se
facere allibrari in civitate vel comitatu
perusii quibus libra fieri debet secundum
formam ordinamentorum communis perusii.
Et si allibrarentur et libra fieret
communi perusii resultaret utilitas et in
crementum et exinde pecunia perveni
ret in commune. Idcirco statuimus et or
dinamus quod officiales armarii communis
perusii presentes et futuri et eorum notarii
de mandato ipsorum officialium possint
et eis liceat ac teneantur et debe
ant facere libram ipsis non habentibus
libram in civitate vel comitatu s. civibus
in civitate vel burgis forensibus
in civitate vel forenses tamen sint
civitate habitarent sive non habi
tarent in comitatu vero in comitatu ubi ha
bitant eis libra fieri debeat. Et co
mitatensibus in comitatu ad petitionem
cuiuscumque petentis pro bonis que habent
tenent et possident seu que diceret
se habere et possidere secundum formam
et extimationem ipsorum bonorum reducto
quolibet milliari ad centenarium et ab
inde infra prout est hactenus consue
tum. ¶ Salvo quod comitatensibus
perusini seu comitatensium filiis qui

in p̄teritū habitauerūt familiarit̄
ī Ciuitate pisij p̄ tp̄us uiginti ānoꝝ
libram non h̄ntibus et allibrari
uolentibus in Ciuitate et īter aue
pisinos libram facere teneantur
dūmo sint artifices alicuius artis
seu consortij Illi aūt comitatensib;
qui ipitim habitauerūt familia
riter inden Ciuitate p̄ tp̄us decē
annoꝝ p̄titoꝝ qui sunt artifices
alicui' artis libraꝝ non h̄ntib; et
allibrari uolentibus ipām libram
faciant int̄ absentatos recepta p̄us
fide de p̄dictis omnibus p̄ offitiales
p̄dictos Dūmo p̄dictos comitate
ses allibrare nec acatastrare possīt
ī Ciuitate nisi cū deliberatione
et uoluntate dñoꝝ porū et cam
rarioꝝ artiū ciuitatis pisij et
obtineantur p̄ triginta quinque
in concordia adminus ad bussola
et tabas et alī et alio modo dicta
allibratio et r... fieri non
debeat pena dictis offitialibus et
notarijs allibrantibus et describē
tibus .v. libr. den. eisdem facto aufe
rendaꝝ ¶ Et si contigeret q
aliquis ex p̄dictis allibrandis nō
possideret ul' diceret se non possi
dere aliqua bona stabilia et exti
mata ī catastro comunis pisij
teneantur eisdem ciuib; et forensib;
facere libraꝝ adminus xxv libraꝝ
et comitatensibus v libraꝝ p̄ q̄lib;
et accipiant ab ip̄is ciuibus et
forensibus allibrandis non h̄nti
bus domos ī ciuitate fideiussores
de ciuitate ydoneos de soluendo da
tas et collectas et alijs subeundis
oneribus ī...endis p̄ comune
pisij ¶ Et q multi decesserunt
relictis eoꝝ bonis que bona ad alios

p̄uenerūt tam ex testō q ex successione
ab intestato ul' alio modo ul' h...
sine causa Et conueniens sit q
huiusmōi bona ipīs succedentibus ul'
alijs possidentibus describantur
p̄uiderunt statuerunt et ordina
uerūt q ad petitionem cuiuscumq; tal'
succedentis ul' possidentis quecumq;
bona tam ex successione q ex quocumq;
titulo et causa q ipi succedentes ul'
alij quicumq; possideant seu dicerēt
se possidere ex causis sup̄dictis ul' alia
quacumq; de causa eis et ī eoꝝ libra
describantur et ponantur si libraꝝ
haberēt al's nomina ipōꝝ succedētiū
s. ciues loco ciuiū forenses loco
forensiū scribantur et ponantur
p̄ ipos offitiales armarij et eoꝝ no
tarios de mandato ipōꝝ offitialiū
loco nomiū dictoꝝ defunctoꝝ in
quoꝝ bonis tales describendi successis
sisse apparerent ul' ipā bona di
cerent se possidere ex quacumq; succes
sione ¶ Et teneantur et debeāt
ipīs bonis descriptis et positis ī libra
et catastro taliū succedentiū ul' ipā
bona possidentiū quocumq; titulo
ipi offitiales et eoꝝ notarij de manda
to ipōꝝ offitialiū cassare et abolerē
et cassari et aboleri facere de catastō
coīs pisij nomina et p̄nomīa bona
et libraꝝ ipōꝝ p̄mo allibratoꝝ defun
ctoꝝ ¶ Et q plerumq; contingit q
dñe et mulieres reperiuntur allibra
te et acatastrate ī libra et catastro
dicti comunis et postea nuptui tra
duntur et dant seu p̄mictunt dotē
ipi ul' alius pro eis in dotem uiris suis
ul' alteri de domo mariti sin autem
allibratus non est bona ipōꝝ et cuius
eoꝝ uiris et maritis morantur et
habitant et conueniens non sit q
uxor libraꝝ habeat seperatum a uiro

provenerunt

providerunt et ordinaverunt ex auctoritate
et arbitrio supradictis quod facta fide per testes
publicam sive per cedulam instrumenti de huiusmo
di datione vel promissione in dotem re
rum predictarum dotalium ad petitionem
viri et uxoris vel de ipsorum voluntate
teneantur et debeant ipsa bona de
scribere et ponere et describi et poni
facere in libro et catastro dicti viri
vel alterius de domo viri si vir alli
bratus non foret et augere libram
dicti viri vel alterius de domo sua
secundum extimationem bonorum datorum vel
promissorum in dotem et nomine dicte domine
vel alterius mariti libra dicta bona
allibrata forent bona et libram eleva
re et cassare et elevari et cassari fa
cere de dicta libra et catastro pena
dictis officialibus et notariis si contra
fecerint in predictis C solidorum denariorum pro quoli
bet vice et quolibet eorum que pena
eis de facto auferatur per potestatem et
capitaneum et alios officiales dicti co
munis pisani vel alterum eorum ad peti
tionem cuiuscumque petentis. Possint et
poni et describi in catastro viri et
mariti vel alterius de domo mari
ti si maritus libram non haberet
bona quecumque dicte uxoris ad peti
tionem dicti mariti si de dicte uxoris
processit voluntate. Et de fructibus dic
torum bonorum possit dictus maritus
solvere datas et collectas pro bonis in
dicto catastro describendis.

Quod bona ponantur et allibrentur possidentibus. Rubrica

XXXIII Item quod notarii principales arma
rii non debeant aliquo quesito
colore describere vel ponere
aliquam rem in catastro alicuius
nisi primo habita cedula vel scriptura
contractus sive instrumenti emptionis et si appa
reret et si diceret ac iuraret se habe
non posse dictam cedulam vel contractus
emptionis factum non fuisse et probaret le
gitime per testes et per proprium sacramentum
de pretio dicte emptionis tunc et eo casu
dicta res possit et debeat allibrari poni
et allibrari in suo catastro. Declarantes
non fuisse sufficiat probato proprium sacra-
mentum et de iuramento fieri debeat
mentio in positione ipsius rei et si plus
excederet extimationem ponatur secundum
plus et si extimatio excederet plus
ponatur secundum extimatores ita quod semper
maior quantitas ponatur et allibretur
pro utilitate comunis non obstante statuto
loquente quod poni possit et debe
at sine redditione rationis pretii quod
statutum ex nunc habeatur pro casso. Et
ne in predictis dolus aut fraus aliqua
committatur statuimus quod si ullo umquam tempore
appareret aliquem in premissis vel aliquo
ipsorum decerasse aut dolum vel fraudem
commisisse cadat et incidisse intelligatur
ultra penam viri in penam V librarum
denariorum camere comunis pisani solvendarum.

De salario notariorum existentium in armario et de cassatoribus quarumdam condempnationum et de libra facienda non habentibus qui res alias acquisivissent. Rubrica

XXXIIII Item statuimus et ordinamus
quod de ostensione aliquarum
scripturarum in dicto armario
existentium dicti ostendentes
non accipiant ultra XII denarios pro qualibet
libro vel scriptura sub pena in superiori
precedenti capitulo contenta. Volumus
et ordinamus quod quicumque notarii vel
alius qui fuisset ad custodiam dictorum
librorum per tempora preterita et maxime
a duobus annis citra et ad dictum
offitium et de ipso armario extraxisset
seu penes se haberet aliquas scripturas
seu libros quacumque ratione vel causa

illas scripturas vel libros teneantur et de-
beant restituere et reassignare dictis offi-
tialibus et in dicto armario ponere et
dimictere infra octo dies a die publicationis
statutorum, alias exitus teneatur dare et sol-
vere communi Perusii pene nomine centum
librarum denariorum in quibus debeat condempnari per
suum sindicatorem tempore sindicatus. Et
si de hoc non fuit expresse sindicatus
possint sindicari per quemlibet offitialem
communis Perusii. Et quilibet possit esse accu-
sator et habeat dimidiam banni. ¶

[Quando cassari condempnationem]

Preterea volumus quod quando fiet
solutio alicuius condempnationis vel
aliquis fuerit de carceribus communis
Perusii amore dei in aliqua festivitate
legiptime relapsatus ipsa condempnatio
de omnibus libris condempnationum
debeat cancellari in qua cancella-
tione et libro dictarum condempnationum
dicti notarii principales scribere tene-
antur et debeant in margine
dicti libri causam quare dicta con-
dempnatio fuit cassa et cancellata
et millesimum et diem dicte cancella-
tionis pena notario contrafacienti cen-
tum librarum denariorum. Et nichilominus

[Quod fiat unus liber in quo scribantur nomina excarceratorum amore dei]

fiat et fieri debeat unus liber per se
in quo ponantur scribantur et registren-
tur nomina et pronomina hominum et perso-
narum qui et que exhantur [?] et excar-
cerantur de carceribus communis
Perusii amore dei et dictum registrum
ibidem ipso [?] debeat consignari et dictus
liber fiat in cartis membranis qui
ematur per massarios communis Perusii et li-
getur intra tabulas ligni ad penam
et sub pena predicta. Et de hoc quilibet
possit esse accusator et habeat medi-
etatem banni. ¶ Statuimus quod

exitus in antea seu deinceps nulla
condempnatio processus vel exbanpnimen-
tum de aliquo habitum vel factum vel
habendum vel faciendum causa alicuius
malleficii possit nec debeat per offitiales
armarii vel aliquem alium cassari tol-
li vel aboleri vel cancellari de libro
communis Perusii de armario dicti communis vel
aliunde nisi dumtaxat si condempna-
tio soluta esset vel solveretur communi Perusii
vel massario dicti communis pro ipso communi
recipienti vel nisi ipsa condempnatio esset
cassa vel anullata per adunantiam generalem
civitatis Perusii vel habentem arbitrium ab
ipsa adunantia vel quandocumque quis
vigore adunantie generalis esset de carce-
ribus communis Perusii relapsatus vel si talis
condempnatus fuit de temporibus in carce-
ribus communis Perusii pro condempnatione de
eo facta et postea fuit amore dei per
offitiales communis Perusii secundum formam statuti
dicti communis vel quacumque alia de causa
per offitiales dicti communis vel quacumque
alia de causa per [illegible] habentes arbitrium
de ipsis carceribus liberatus exemptus
et extractus in quibus casibus predictorum
casuum ipsa condempnatio cassari et can-
cellari possit per notarios dicti armarii
de mandato et presentia offitialium ipsius
armarii. Qui notarii in dicta cassa-
tione diligenter ponere et scribere
teneantur rationem et causam dicte
cassationis et tempus quam ipsa cassatio
celebratur. Et predicta locum habeant
non solum in exbendis [?] et relapsandis
sed etiam in quibuscumque in preteritum extractis
et relapsatis de dictis carceribus quocumque
modo hactenus vel causa per commune Perusii vel per quoscumque
offitiales habentes arbitrium et auctorita-
tem a dicto communi vel talis condempnatus

[Quando [illegible] cassari possunt]

decem circa ribus com[unis] p[er]usii amore dey[n]c[eps] et
relapsatus ut sup[ra] dictum est s[ecundu]m formam
statutorum. Et si scriptas cassarent vel
cancellarentur non valeat nec teneat
ipso iure et habeatur pro non facta.
Et quod offitiales armarii et alii qui
condempnationes predictas et bapna
cassarent vel cancellarent contra formam
predictam puniantur ea pena qua puni
ri deberet talis condempnatus cuius con
dempnationem cassarent vel cancella
rent et ut falsarii condempnentur //

De libra facienda noviter [illegible] — xxxv.

Item ad hoc ut unusquisque solvat
datas et collectas pro rebus quas possi
det statuimus et ordinamus quod si con
tingerit aliquem scriptum seu allibra
tum in catastro civium ab ulla bse
tatorum de comitatu seu comitatensium
civitatis perusii vel inter forenses alli
bratos in libris armarii predicti vel alicui
ex dictis libris pro alienationem seu
quocumque alio modo aliquas suas posses
siones et res seu iura et actiones quas
quas haberet pro rebus immobilibus
tantum. Et in dicto catastro sibi ascrip
tas et in suo catastro et extimo seu
libra positas in alium seu alios transfer
re quocumque modo titulo vel iure in
ter vivos vel causa mortis vel quacumque
de causa quod tales res iura et actiones
et eorum extimationes et quantitates extima
tiones talium rerum et actionum aliena
tarum seu talium vel alios translatarum
vel quoque titulo et modo ad alium
pervenerunt vel alterius cuius interesset
debeant predicti offitiales armarii vel eorum
notarios vel alterum eorum ad petitionem
petentis cuius interesset de libra et
extimo seu catastro talium alienantium
seu talium transferentium elevari et
tolli et diminui et ascribi poni et
augeri in libra seu catastro et extimo
illorum in quos dicte res et possessiones
quocumque modo pervenissent seu quocumque
titulo et causa acquisivissent tales
personae que libram seu catastrum habe
rent. ¶ Et si catastrum non ha
berent predicti offitiales ad petitionem
predictorum alienantium libram in catastrum
facere debeant predictis in quos dicte
possessiones et actiones et iura erunt
translate in quo catastro predicte res et
actiones sic elevate et translate et ex
timationes ipsarum predictos offitiales et
eorum notarios vel alterum eorum poni
debeant. Et si talis cui de novo no
vum catastrum fiat domum in civitate
vel comitatu perusii ipse pater vel avus
cuius non haberet teneatur et de
beat antequam eis catastrum sibi fiat
dare fideiussores de solvendo da
tas et collectas que imponerentur pro
comune perusii vel offitiales prius commu
nis ad quem fideiussores dandum
predicti offitiales compellant et com
pellere teneantur. ¶ Et si talis
ad quem dicte res pervenerint patrem
vel avum haberet et pater vel avus
vellet quod res predicte in eorum vel alterius
eorum catastro ponerentur quod tales
res in eorum catastro poni et describi
debeant et eorum libra augeri dum
modo predicti pater et avus et ad
quos dicte res pervenerit et volu
erint et consenserint et aliter
non. ¶ Item supra volumus quod

Rubrica quod nullus offitialis forensis sit [illegible] in causis armarii [illegible] — xxxvi.

maior sindicus iudex iustitie et
dapnorum datorum vel aliquis alius
offitialis forensis comunis perusii non
possit nec audeat vel presumat
intromictere vel cognoscere nec
aliquam cognitionem vel iurisdictionem

hoc p(er) uiam appellationis ul' quocu(m)q(ue)
super aliqua causa petitione ul'
questione p(er)tinente ad offitium
catastri et offitialium catastri ar-
marii co(mun)is mota ul' mouenda p(ro)-
recta ul' p(ro)rigenda Et q(uod) om(n)is co-
gnitio et iurisdictio dicto maio-
ri sindico et aliis offitialibus fo-
rensibus quo ad p(re)dicta p(ro) tempo-
re futuro et i(n) causis et questionib(us)
mouendis intelligatur e(ss)e ist(is)
adepta uigore presentis capituli
pena dicto maiori sindico et cui-
libet alii offitiali forensi se i(n)miscen-
ti ul' cognoscenti seu procedenti (contra) (quod)
formam (con)tentam .l. librarum den(ariorum) p(ro) q(uo)lib(et)
i(n) qua [illegible] sindicatorem ex offitio
sindicorum ul' ad petitionem cuiuscumq(ue) de- xxxvi
beant summarie (et) de facto condemnari
et quidquid secus factum fuerit ul' fie-
ret non ualeat nec teneat ullo
modo s(ed) et e(ss)e intelligatur nullius
effectus et ualoris

Qualit(er) filii forensium allibrent(ur) in libro Ciuium R(ubric)a

xxxv Item statuimus et ordi-
namus q(uod) filii forensium
qui filii nati sunt i(n) Ciui-
tate p(er)usii et quorum patres mor-
tui sunt et libram habent i(n) ip(s)a Ciui-
tate ponantur et scribantur et acata-
strentur i(n) libris Ciuium p(er)usinorum que-
admodum ueri Ciues p(er)usini cum omnib(us)
et singulis bonis ipsorum et bona libram
et catastrum patrum ipsorum tolli eleua-
ri et cassari de libro forensium et ip(s)is
filiis poni et scribi i(n) libra quorum fili-
orum ponatur expresse unde et de quo
loco fuerunt patres talium filiorum
Et ne dubium [illegible] illi filii
aretinorum qui nati sunt i(n) Ciuitate
p(er)usii et quorum patres mortui sunt et
libram habent ut ex forma ordina-
mentorum exigitur p(re)sentis statuti ui(r)-
tute ad ip(s)ius Ciuilitatis benefitium
admictantur obstantibus quibuscumq(ue)
antiquis legibus co(mun)is p(er)usii ad omne
dubium remouendum Et statuimus
ordinamus et reformamus q(uod) p(re)d(ictu)m
statutum locum habeat et se extendat
ad filios aretinorum predictorum i(n) omnib(us)
et p(er) omnia et p(ro)ut et sicut se extendit
et locum habet ad filios forensium i(n)
aliquo generali ul' spetiali i(n) quibus loquitur
non obstante

Quomodo fiat libra Ciuibus et comitatensibus R(ubric)a

Item statuimus et ordina-
mus q(uod) Ciuibus p(er)usinis et
allibratis i(n) Ciuitate et et
forensibus allibratis i(n) Ciuita-
te p(er)usii ul' allibrandis inter absenta-
tos de comitatu fiat et fieri debeat
libra et facta e(ss)e intelligatur ad mi-
nus xxv librarum ad grossam et comi-
tatensibus p(er)usinis et allibratis i(n) co-
mitatu fiat et fieri debeat libra
quinque librarum ad grossam ad minus et
si secus repertum fuerit factum tollatur et
reducatur ad debitum libram modo
p(re)dicto p(er) offitiales armarii librorum
co(mun)is p(er)usii pena centum librarum dena-
riorum p(ro) quolib(et) eorum aliquo non ob-
stante

Qualit(er) corrigantur errores calculi R(ubric)a

xxxvii Item statuimus ordinamus
et reformamus q(uod) si error
euidens appareret i(n) calcu-
lo libre Ciuium et comita-
tensium p(er)usinorum et habitantium i(n) ci-
uitate ul' comitatu p(er)usii ul' librarum habe(n)-
tium i(n) ip(s)a Ciuitate ul' comitatu et constetur
ueritate tantum secundum singulares
assignationes et extimationes bonorum

et ad veritatem reducantur non obstante errore calculi nec aliquo alio quod in contrarium loqueretur. ¶ Volumus etiam quod libre mortue que quis fient alicui ex eo quod bona stabilia non possideret debeat elevari et cassari eo ipso quod bona stabilia in suo catastro describi fecerit. Ita tamen quod semper libra adminus remaneat xxv librarum ad grossum et predicti cassari faciant ad petitionem ipsius aliquis brati

quod libra mortua elevetur eo ipso quod bona stabilia ponuntur in catastro

De erroribus corrigendis super catastro. Rubrica

.xxxviij. Item cum propter multas varietates et innumerosas personas et rerum ac etiam extimationum quantitates potuerint de facili plures errores occurrere in factione ordinatione et descriptione catastri novi tam ex parte offitialium ordinantium catastrum quam etiam ex parte describentium, ad hoc ut dicti errores non possint in aliquo alicui vel aliquibus preiuditium inferre, ideo statuimus et ordinamus et reformamus quod offitiales deputati vel deputandi in armario librorum communis perusii possint teneantur et debeant errores quos invenerint occurrisse vel occurrere contigerit in futurum tam circa personas nominatorum in dicto catastro quam est aliquis bis positus vel descriptus in dicto catastro ultra quam esse deberet vel quod aliqua res esset ascripta et extimata in duobus in totum vel quod aliqua pars esset descripta per alia vel quod aliqua res esset scripta in duobus locis ultra quam esse deberet aut vel quod aliqua res esset scripta uni persone et describi pro alteri debuisset vel quod esset erratum in nomine vel pronomine vel quod esset erratum in mensuris et extimationibus possessionum et rerum extimatarum per ipsos offitiales vel quod aliquis bona sua assignasset et registrasset et accatastrasset non fuisset in libris dicti novi catastri vel aliter vel alio modo et quacumque ratione vel causa error appareret ex eorum arbitrio et offitio corrigere emendare et ad veritatem debitam reducere ad petitionem petentis et ex eorum offitio summarie et sine strepitu et figura iudicii non obstante aliquo capitulo precedente vel sequente nec aliquo alio quod in contrarium loqueretur.

Non gratis

Qualiter augeatur libra. Rubrica

xxxviiij Item considerantes quod augere libram et catastrum communis et comitatensium perusinorum communis perusii evidens utilitas sit et appareat ad manutentionem et confirmationem dicti catastri pertineat evidenter, ideo statuimus et ordinamus quod offitiales armarii librorum communis perusii qui pro tempore fuerint teneantur et debeant ad penam C librarum denariorum augere et acrescere libras et summas libre cuiuscumque petentis et sibi augeri volentis et in ea summa et quantitate in qua quis voluerit et petierit sibi acresci et augeri libram non obstante quod bona stabilia pro dicta augumentatione facienda non assignet nec aliquo alio quod in contrarium loqueretur.

Qualiter forenses ad Ciuilitatis beneficium admictantur et infra quantum tempus. Rubrica

.xl. Cum ad decus et magni
ficentiam comunis perusii et
Ciuilitatis eiusdem ſi
me conueniat oculos di
rigere ne Ciuilitas ipsa poſſit fo
renſibus comisceri niſi quod longo
temporis uſu continuo in Ciuitate perusii
reſidentiam fecerit seu fecerint in
futurum ¶ Statuimus quod siquis
forenſis habitauerit continue fa
miliariter per xxx annos in Ciui
tate perusii quod poſſit et debeat deſcri
bi inter Ciues abſentatos in armario
librorum dicti comunis et accataſtra
ri et allibrari in ea pro pore et parte ut
ſibi libuerit dummodo deſcriba
tur et deſcribi debeat locus unde
originaliter fuerit ita quod ſemper
appareat unde traxerit originem
et quod gaudeat et gaudere poſſit
omnibus et ſingulis priuilegiis Ciui
litatis ¶ Saluo quod non poſſit
nec debeat quoquo modo habere uel
exercere aliquod offitium comunis perusii
or aliquod artium dicte Ciuitatis aut
alicuius earum niſi poſt dictam ha
bitationem trigenalem deſcriptus
fuerit et allibratus in dicta Ciui
tate perusii et in dicto armario
inter Ciues predictos et continue
et familiariter habitauerit per xx
annos computato tempore ſuo et tempore
ſuorum adſcendentium utroque tempore dictorum
xxx et xx annorum quo ad adquirenda
benefitia et offitia quelibet comunis et
artium dicte ciuitatis admicti que
at et recipi inter Ciues origina
rios deſcribi et poni deſcribendo
originis locum ut ſupra ¶ Et quod ſupra
predictis et quolibet predictorum fieri poſſit
et debeat probatio per quinque teſtes fidedi
gnos coram principali collacterali domini
poteſtatis et offitialibus armarii qui
pro tempore fuerint ¶ Et huiusmodi
probationes deſcribantur per unum
ex notariis curie domini poteſtatis et unum
ex notariis principalibus dicti armarii
¶ Et quod prefatus collacteralis non poſſit
nec debeat nec offitiales armarii exa
minationem teſtium in aliquem uel ali
quos comictere quoquo modo ¶ Et
ſi comiſſio fieret non teneat ipſo
Iure et quicquid ſequeretur ob id ¶ Et
nichilominus quilibet contrafaciens in
aliquo premiſſorum incidat in penam C
librarum denariorum ¶ Siquis autem contra di
ctam formam aliquod offitium dari
ſeu concedi conſuetum Ciuibus pe
ruſinis exceptis ambaxiatis ad quas
poſſit eligi quilibet et aſſumi libere
et impune exercere quodcumque et
qualitercumque acceptauerit uel quo
libet preſumpſerit per ſe uel alium directe
uel indirecte uel quouis colore queſi
to et ipſo Iure ſit et eſſe intelligatur
priuatus et ipſum priuamus ex nunc omnibus
et ſingulis priuilegiis et benefitiis Ci
uilibus quibuscumque ¶ Et quod in Ciuilibus
et criminalibus et ſingulis et quo
ad omnia et ſingula tractetur et trac
tetur et tractari debeat ut foreſtis
et perinde ac ſi in Ciuitate perusii num
quam habitaſſet ¶ Et nichilominus
incidat in penam C librarum denariorum uice
qualibet auferendam per quelibet offi
tialem comunis perusii et offitialem executorem
ſtatutorum habeat quartam partem dicte pene ex
eo quod uenerit in eo aliquo non obſtante.

Q(uod) nullus forensis q(ui) non fuit
accatastratus (et) habitavit post
accatastrationem p(er) xx annos q(ui)busd(am)
exceptis possit h(abe)re offitium vel exer
cere. R(ubric)a.

xlj S(t)atuimus q(uod) si quis
origin(al)aliter forensis re
perir(e)tur nu(n)c q(ui) q(uo)libet
allibratus inter Cives
origin(a)rios perusij seu absentatos
et quomodocu(m)q(ue) descriptus a xx annis
citra seu i(n) ip(s)um tempus q(ui) a die de
scriptionis et accatastrationis facte
q(ui)libet inter Cives infra xx annos
seu inde a xx annos non possit nec
debeat quoquo mo(do) h(abe)re vel q(uo)libet
exercere p(er) se vel aliu(m) aliq(uo)d offitiu(m)
co(mmun)is p(er)usij vel xliiij artiu(m) Civitatis
p(er)usij vel alicu(ius) ear(um) nec Civitatis te
rrar(um) seu locor(um) co(mmun)i p(er)usij suppositor(um)
vel recomendator(um) seu recomendandor(um)
i(n) poster(um) quoquomo(do). Et si tale offitiu(m)
acceptaret p(er) se vel aliu(m) directe vel in
directe vel quovis colore q(ue)sito seu
q(ui)libet p(re)sumpserit exercere ip(s)o iure
sit et e(ss)e intelligatur p(ri)vatus om(n)ib(us)
privilegiis civilibus et gratijs et debe
at tractari i(n) omnibus ut forensis et
incidat i(n) penam et perdat i(n) omnibus
et quo ad om(n)ia p(ro)ut in fine p(re)cedentis
capituli est expressum. ¶ P(re)dicta t(ame)n
non vendicent sibi locu(m) i(n) illis qui
occaxione vel causa consequende ci
vilitatis impositam p(ro)ce(ss)e factum pe
cuniariam q(ui)libet p(er)solvisset nec
etiam i(n) illis qui privilegium spetiale
habuissent p(er) gratiam a co(mmun)i p(er)usij quo
quomodo concessum quib(us) non intel
ligatur p(er) contenta i(n) p(re)cedenti et i(n) isto
capitulis i(n) aliquo derogari S(ed) gaude(re)
possint et debeant civilib(us) privilegijs
q(ui)b(us)cu(m)q(ue) iux(ta) et secundu(m) exigentiam
ordinamentor(um) q(uo)libet editor(um) hac
tenus i(n) aliam favorem archa con
suetudinem huiusmo(d)i Civilitatis Sal
vo tamen et reservato q(uod) spetiale p(ri)
vilegiu(m) seu gratia non intelligatur
nec intelligi debeat seu censeri eo
q(uod) habitassent seu artem aliquam
exercuissent i(n) Civitate p(er)usij p(er) spa
tiu(m) t(em)p(or)is p(er) formam statutor(um) co(mmun)is p(er)us(ij)
de tali materia disponentiu(m) p(ro)pter quod
deberent seu possint civili privile
gio q(uo)libet gaudere vel inter cives
describi vel a(lite)r q(uo)libet allibrari et
accatastrari. Et etiam salvo q(uod) pos
sit q(ui)libet i(n) ambaxiatore(m) eligi et
admicti nonobstantibus quibuscu(m)q(ue)
legibus statutis ordinamentis vel re
formationib(us) dicti co(mmun)is vel
dicti armarij in contrariu(m) dispone(n)
tibus quibus quo ad p(re)dicta derogam
mus expresse aliquo non obstante.

Q(uod) nullus forensis i(n) poster(um) de
scribendus int(er) Cives n(on) sit regi
stratus in cancellaria ut t(ame)n possit
aliquo privilegio Civilitatis
gaudere. R(ubric)a.

xlij S(t)atuimus q(uod) i(n) futuru(m)
q(ui)cu(m)q(ue) forensis quocu(m)q(ue)
et qualitercu(m)q(ue) describeret
seu accatastraretur in
dicto armario inter originarios
Cives vel absentatos si i(n) registro exi
stente i(n) cancellaria co(mmun)is p(er)usij de
quo sup(ra) fit mentio non fuerit de
scriptus et registratus q(uod) nulla r(ati)o(n)e
vel causa possit gaudere aliquo be
neficio vel privilegio civilitatis seu
artis i(n) aliquo quoquomo(do) et p(ro)de

qui sunt Cives orriginarij //

haberi debeat et censeri ac si in dicto
armario descriptus non esset ¶ Si
quis autem forensis describeretur in dicto
armario in posterum et fidem fecerit per scrip-
turam Siquis autem forensis descri-
beretur in dicto armario publicam
manu unius ex notariis principalibus
dicti armarii continentem nomen
et pronomen et locum orriginis et
temporis talis descriptionis. Quod cancel-
larius habita tali fide possit tene-
atur et debeat talem describere in
tali registro cum tempore accatastrationis
de eo facte in dicto armario. Et quod
in precedentibus capitulis est expressum
quicumque forensis post accatastrationem
habitaverit in Civitate perusii per inge-
nium post habitationem trigintalem
quod debeat Civilibus beneficiis et offi-
tiis gaudere ut latissime supra est
expressum ¶ Declaramus quod post
lapsum dictorum viginti annorum a die
descriptionis antedicte ut Cives possit
et debeat de dicto catastro cassari
per dictum cancellarium ad petentis
istantiam et sic debeat perpetuum
observari aliquo non obstante.

Declaratio qui sint Cives orrigi-
narij Rubrica

xlij Cum in multis capitulis
statutorum editorum ut est
facta fuit mentio de
orriginarijs civibus
perusinis et de comitatensibus et fo-
rensibus ad removendum omnem
dubitationem circha reputationem
et existentiam orriginariorum Civium
perusinorum ¶ Statuimus et ordi-
namus quod omnes et singuli comitaten-
ses qui fuissent a decem annis supra
allibrati et descripti seu accatastra-
ti quocumque et qualicumque in armario
dicti comunis maneant orriginari-
os perusinos ut Cives quod sint et
esse debeant et tractari et repu-
tari et censeri Cives orriginarij
perusini quo ad offitia privilegia
et beneficia quelibet ¶ Illi vero comi-
tatenses perusini qui fuissent descrip-
ti seu allibrati inter Cives orri-
ginarios seu absentatos in libro civi-
um ut supra in dicto armario a
x annis citra et per ipsum tempus
et probarent secundum formam sta-
tutorum de tali materia disponentium
supra editorum continue stetisse in Civita-
te perusii per xx annos seu artem
aliquam exercuisse vel notariam
seu docuisse in aliqua sciencia vel fa-
cultate per spatium quindecim annorum
continue prout in dictis capitulis continen-
tur vel persolverint aliquam impositam
factam per comune perusii occaxione con-
sequende civilitatis sint et esse
debeant ex nunc Cives orrigina-
rij perusini et tractari describi et
reputari debeant in omnibus et sin-
gulis et quo ad omnia et singula quibuscumque
personis orriginarijs perusinis ¶
Forenses vero qui iam sunt xx anni et
abinde ante fuissent quocumque in
dicto armario descripti seu allibrati
inter cives orriginarios perusinos seu
absentatos in libro Civium ut Cives
sint et esse debeant Cives orrigina-
rij perusini et pro orriginarijs Civibus
perusinis in omnibus et singulis et quo ad
omnia et singula beneficia offitia et
privilegia tractari debeant et de-
scribi ¶ Et idem declaramus
in omnibus et singulis forensibus
qui quocumque tempore usque in presentem
diem solvissent aliquam impositam
seu taliam comunis perusii pro ipsa civilitate

consequenda vel civilitatem habuis
sent ex aliquo privilegio speciali preter
quam privilegium habitationis vel ex certa
tia alicuius quadraginta quatuor
artium concessam per formam statutorum
comunis perusii in quibus casibus eorum privi
legia et civilitates in maculata fue
tur et pro originariis civibus habe
antur in quo ad omnia et singula nisi
in eorum privilegiis esset aliquid specialiter
exceptuatum ¶ Illi non forenses
qui a xx annis citra seu per primum te
pus fuissent in dicto armario inter
Cives originarios seu absentatos
in libro civium vel cives quocumque de
scripti seu allibrati sint et esse et
haberi debeant pro originariis civibus
perusinis preter quam quod complere debeant
per xx annos a die descriptionis seu
accatastrationis dictis facte interaneis
seu absentatos seu in libro civium
vel civium vel absentatorum a quolibet
officio communis perusii ac etiam xliiij or
artium dicte Civitatis perusii et
a quolibet alio officio Civitatum
terrarum et locorum comunis perusii recomis
sorum et subditorum et recomendatorum
et submictendorum in posterum ¶ Elap
so non dicto termino vigintiali vacca
tionis possint et debeant haberi
et reputari et sint esse intelligantur
originarii Cives perusini et gau
dere omnibus beneficiis et officiis perusii
et quemadmodum gaudere possunt et
gaudent cives originarii perusini
¶ Et etiam post dictum tempus xx
annorum cassari debeant per cancellarium
comunis perusii de registro nomina faciendo de fo
rensibus seu debentibus vacare ab officiis et
ponendo in cancellaria comunis perusii de quo registro
latius habetur in capitulo sequenti quod incipit Ad
hoc ut error in posterum etc.

Quod bona hactenus per comune pe
rusii alicui quoquo modo concessa xliiij
seu imposterum concedenda de
quorum fructibus ipsi comuni responsio
non fieret debeant extimari et acca
tastrari tenentibus eadem

De focularibus mortuis et absentatis. Rubrica

xlv Cum plerumque contingat quod homines et persone allibrati et allibrate in libris castrorum et villarum comitatus perusii moriuntur nullis relictis heredibus nec extantibus bonis contra quos vel super quibus sindici vel universitas unde sint et unde alibrati sunt huiusmodi morientes valeant habere regressum ponderibus persolvendis cum etiam multi homines et persone recedant et se absentent de castris et villis in quibus sunt et apparent allibrati tamquam pauperes et annichilati utique propter paupertatem in quibus ponuntur frequenter contra etiam ex variis causis quas hic foret difficilimum declarare non etiam conveniens quod universitas et homines universitatis cum quibus apparet et sunt allibrati huiusmodi mortui et absentati ut dictum est pro eorum focularibus et libris graventur pati quibus oneribus et factionibus realibus et personalibus subeundis. Super quo volentes adhibere predictis remedia opportuna statuimus et ordinamus quod offitiales armarii librorum comunis perusii qui pro tempore erunt vel alter eorum possint teneantur et debeant sub pena C. librarum denariorum pro quolibet ad petitionem sindici castri vel ville comitatus perusii habentis ad hoc spetiale mandatum omnia et singula focularia mortuorum et absentatorum de civitate et comitatu perusii ut dictum est cum omnibus eorum bonis tollere cassare et elevare de libro libre et catastri talis universitatis in quo apparerent scripta talia focularia statim fienda dictis offitialibus armarii fide de predictis per tres testes fidedignos et de eadem universitate adimere et diminuere de summa summarum libre talis universitatis usque ad concurrentem quantitatem libre catastri talium focularium mortuorum vel absentatorum. Et predicta locum habeant et habere intelligantur in presentibus et futuris aliquo generali vel spetiali in contrarium loquente non obstante. Statuimus etiam quod ad petitionem cuiuscumque qui sua putaverit interesse possint et debeant cassari et cancellari focularia et nomina et prenomina et libras et catastrum allibratorum in civitate mortuorum vel absentatorum facta prius descriptione bonorum in ipso contemptorum possidentibus precedente fide summaria de predictis coram dictis offitialibus armarii.

nota

quomodo possint cassari focularia

in civitate

De bonis que possidentur ex comitatu perusii. Rubrica

xlvi Item statuimus ordinamus et reformamus quod omnes et singuli cives et comitatenses perusini qui aliqua bona stabilia possiderent extra comitatum et districtum perusii non teneantur nec debeant solvere pro ipsis bonis aliquas datas collectas vel alias factiones imponendas per comune perusii si pro ipsis bonis in civitate castro vel loco seu territorio et districtu ubi sita sunt talia bona factiones solverint dummodo clare et plene probet

se alibi factiones solvere et onera supportare pro bonis predictis ¶ Et nullus offitialis comunis pisarum civis vel forensis possit audeat vel presumat aliquem civem vel comitatensem pisanum pro bonis factas sibi probatione de solutione predicta quam alibi pro pisis bonis fiat adsolvendum aliquas factiones in Civitate pisarum cogere gravare inquietare vel molestare realiter vel personaliter sub pena .C. librarum denariorum pisane qualibet qua contrafecerint auferenda non obstante quod talia bona reperiantur scripta in ... talis civis vel comitatensis pisarum nec aliquo alio quod in contrarium loqueretur.

De electione et offitio cuidam boni hominis super scripturis armarii revidendis et de dicto armario exhibendis Rubrica

xlvij Item quia armarium comunis pisarum et loca ipsius armarii sunt multis libris et inutilibus scripturis multipliciter occupata in tantum quod loca ibidem pro reponendis et conservandis scripturis utilibus que in dicto armario continue remictuntur sufficientia non existunt ¶ Ideo statuimus et ordinamus quod domini priores artium Civitatis pisarum possint teneantur et debeant eligere et deputare unum bonum et expertum Civem pisanum qui una cum offitialibus armarii librorum comunis videat perquirat et examinet scripturas et libros inutiles in armario existentes que iam sunt a quinquaginta annis vel ultra ex quo fuerunt in dicto armario presentate et remisse que ad presens nullatenus requiruntur et possint teneantur et debeant ipsas scripturas et libros pro ut et dictis offitialibus armarii videbitur alia loca ipsius armarii restringendo reducere et seorsum ponere ita quod novis et supervenientibus detur locus ne ipsas scripturas et libros possint de dicto armario exhibere et extra facere vel alium locum deferre seu alibi reponere aliquo non obstante.

De summis summarum Catastri universitatum fiendis per offitiales armarii Rubrica

xlviij Item quod offitiales predicti vinculo Iuramenti et ad penam centum librarum denariorum pro quolibet eorum teneantur facere summas summarum in catastro reducendo quodlibet miliare ad minutum ad centinarium ¶ Et quando in catastro alicui comitatensis augeretur vel minueretur / augeatur vel minuatur summa summarum secundum diminutionem vel augumentum librarum singularium personarum ¶ Et notarii deputati vel deputandi predicta scribere et facere teneantur ad mandatum dictorum offitialium sub dicta pena a contrafaciente quolibet auferenda.

Quod maior sindicus non habeat aliquas cognitiones de questionibus catastri Rubrica

xlviiij Item supradicto volumus quod maior sindicus iudex iustitie et d'apnez

datorum vel aliquis alius offitialis forensis comunis Perusii non possit nec audeat vel presumat se intromictere vel cognoscere nec aliquam cognitionem vel iurisdictionem habere per viam appellationis vel quocumque modo super aliqua petitione vel questione pertinente ad offitium Catastri et offitiales catastri armarii comunis Perusii mota vel movenda porrecta vel porrigenda. Sed omnis cognitio et iurisdictio dicto domino maiori sindico et aliis offitialibus forensibus quo ad predicta, pro tempore futuro in causis et questionibus movendis intelligatur et sit adepta vigore presentis statuti. Pena dicto maiori sindico et cuilibet alii offitiali forensi se inmiscenti vel cognoscenti seu procedenti contra dictam formam V libr. denariorum in qua pena per eorum sindicatores ex offitio sindicatorum vel ad petitionem cuiuscumque debeant summarie et de facto condempnari. Et quidquid secus factum fuit vel fieret non valeat nec teneat ullo modo sed sit et esse intelligatur nullius efficatie vel valoris.

quod nullus offitialis preter offitialem armarii possit se intromictere in causis offitii armarii

Quod allibrati in catastro alicuius universitatis teneantur contribuere ad omnia onera occurrentia tali universitati non obstantibus aliquibus pactis. Rubrica

.L. Statuimus et ordinamus quod quicumque fuerit scriptus, positus vel acatastratus in libro libre et catastri alicuius castri vel ville comitatus Perusii inter homines et personas sive cum hominibus et personis talis castri vel ville teneatur et debeat solvere facere et contribuere una cum hominibus et personis talis castri vel ville in quo vel qua allibratus fuerit datias et collectas et alia omnia et singula onera realia subire et portare teneatur et debeat pro quantitate sue libre prout et sicut alii allibrati in dicto castro vel villa et non aliter vel alio modo. Non obstantibus aliquibus pactis initis et celebratis inter aliquem vel aliquos de universitate castri vel ville vel aliquibus laudis arbitramentis sententiis latis per quoscumque iudices vel arbitros vel aliquibus cuiuscumque continentie et tenoris vel aliquibus statutis vel ordinamentis vel provisionibus etiam per verba derogatoria loquentibus que omnia quo ad predicta ipso iure volumus non valere. Et quod tales arbitri ut dictum est ad petitionem sindici talis castri vel ville vel alterius cuiuscumque petentis cogi possint et debeant per potestatem et capitaneum et quemlibet alium offitialem comunis Perusii ad solvendum et faciendum datias et collectas et factiones et alia onera supradicta. Pena cuilibet offitiali requisito si negligens fuerit in predictis V libr. den. tempore sui sindicatus per suos sindicatores auferenda quotiens contrafecerit. Pro comuni Perusii aliquibus generalibus vel spetialibus in contrarium loquentibus non obstantibus. ¶ Volumus tamen quod quicumque comitativus comitatus Perusii qui recessit de dicto comitatu ab anno retro a die bapnimenti presentium statutorum computando ipsi vel eorum descendentes redierit ad habitandum in ipso comitatu Perusii non possint nec debeant gravari vel molestari pro aliquo datio vel collecta seculari imposito vel imponendo per comune Perusii nec aliquod datium vel collectam vel

foculare imponenda ul' i(m)ponendum p(er) universitate(m) Castri ul' ville ubi venirent ad habitandu(m) usq(ue) ad decem annos et p(re)dictum tempus decem annor(um) computandor(um) a die dicte reversionis indictum comitatui. Teneat(ur) tamen et cogi possint ad custodiam castror(um) sicut et quemadmodum alij comitatini. Et hec intelligantur et locum habeant i(n) forensibus qui venirent ad habitandu(m) in dicto comitatu Pist(orii). Et q(uod) predicti comitatini ul' forenses non possint nec debeat p(ro) aliquo debito privato ul' singularis p(er)sone iam co(n)tracto molestari ul' gravari nec capi ul' arrestari i(n) re ul' p(er)sona usq(ue) in tempus quinq(ue) annor(um) ut supra computandor(um).

exemptio forensium

Infrascripte sunt additiones facte sub millesimo iij(c)xv manu Ser Mariani Luce t(em)p(or)e notis do(minorum) prior(um)

Additio statuti de facientibus elevari libram i(n) fraudem co(mun)is. R(ubric)a

lj Item statuimus et ordinamus et stri(n)gendo et ordinando addimus et subiungimus statuto p(ri)mi libri sub R(ubric)a de facientibus se elevari libram i(n) fraudem comunis i(n) fine capituli hoc modo v(idelicet) q(uod) quilibet valeat esse accusator et habeat quartam partem pene et quantam habeat officialis executionem faciens et medietas pene et possessiones tote deveniat i(n) comune et q(uod) potestas et capitaneus ul' alius officialis forensis comunis Pist(orii) mandatum pena(m) quingentarum librarum den(ariorum) si negligens foret ad executionem dicte pene faciendam ad instantiam cuiuscumq(ue) petentis. Et nichilominus sindicus comunis Pist(orii) debeat p(ro) p(re)dictis contrafacientibus investigare et illos denuptiare cuilibet officiali co(mun)is Pist(orii) sicut tenentur denuptiare alia maleficia et q(uod) quilibet faciens sibi aptari et reponi i(n) suo extastro libram fraudatam infra t(em)pus duor(um) mensium a die [illegible] de p(re)senti statuto non teneatur ad dictam penam. Et si aliqua partium infra dictum t(em)pus fraudem manifestaret similiter ad dictam penam non teneatur. Et q(uod) quilibet comitatensis qui aliquam possessionem emerit aut emeret i(n) futurum ab aliquo cive seu illam quomodolibet acquisivisset seu acquiret i(n) futurum debeat illam infra t(em)pus supradictum scribi et poni facere i(n) suo extastro sub dicta pena.

Ut comitatenses emens possessiones a cive [illegible] debeat illam poni i(n) suo [illegible] infra t(em)pus duorum mensium

Ut quilibet comitatensis debeat allibrari ubi habitat. R(ubric)a

lij Item ad removendum varietates que inter comitatenses plerumq(ue) oriuntur occasione habitationis et residentie quam non habent ubi sunt allibrati et acatastrati statuimus et ordinamus q(uod) omnes et singuli comitatenses comitatus Pist(orii) teneantur et debeant infra tempus duor(um) mensium a die notificationis statuti computandor(um) se allibrari et acatastrari facere i(n) locis ubi familiariter habitant et p(ro) maiori tempore residentiam faciunt pena quinquaginta librarum den(ariorum) cuilibet contrafacienti et p(re)dicta infra dictum t(em)pus non facienti. Et de p(re)dictis quilibet valeat esse accusator et habeat quartam partem

Ut comitatenses se allibrari faciant i(n) locis ubi habitant infra t(em)pus duorum m(ensium) [illegible]

17v

pene et quarta pars sit offitialis
executionem facientis et medietas ve-
niat in comuni.

De modo retinendo per offitiales armarii et eorum notarios principales archa eorum offitium exercendum Rubrica

liii

Item volentes modum sa-
lubrem et ordinem dare
offitialibus armarii librorum
comunis Pistorii et eorum notariis
statuimus et ordinamus quod offitia-
les et notarii principales ipsius armarii
debeant sindicari de gestis in eorum of-
fitio et finito eorum offitio nil pos-
sint scribere in libris dicti armarii
et quod fiat unus liber in armario su-
per dicto expensis dictorum notariorum in cartis
pecudinis in quo effectualiter dicti no-
tarii principales teneantur scribere
et notare de tempore in tempus ista
que sunt importantie et maxime
efficacie videlicet

Statutum valde salubre.

Cassationes quarumcumque condepnati-
onum

Cassationes focularior**um**

Allibrationes forensium seu comi-
tatensium allibrandorum de novo inter
Cives seu absentatos

Cassationes quorumcumque bonorum pablu-
lationem et impetum aquarum

Cassationes et positiones extimationum
pensionum seu rerum que pensionantur
extimari debeant secundum formam
statutorum de tali materia loquentium et
Qui liber deposito offitio infra tres
dies restitui debeat per ipsos notarios in
cancellaria comunis. Ad hoc ut super
eo dicti notarii debeant sindicari Et
quod claves ipsius armarii debeant resti-
tui successoribus in presentia cancellarii
eo ipso quo deponent offitium Et quod
cancellarius videat illas consignari

successoribus sub pena quingentarum librarum
denariorum quotiens contrafecerit aliquis ipsorum
offitialium et notariorum in aliquo predictorum
seu infrascriptorum

Item quod in dicto armario non possit nec
debeat modo aliquo seu forma alli-
brari inter Cives originarios Pisto-
rii seu absentatos aliquis forensis
seu comitatensis sine deliberatione
dominorum priorum et camerariorum artium
Civitatis Pistorii obtempto partito
ad duas partes ipsorum ad describendos
inter absentatos quo ad comitatenses
vero seu forenses describendos inter
Cives obtineri debeat partitum inter
ipsos per xxxv camerarios mictentes
fabas albas pena v^{c} librarum denariorum pro
quolibet contrafaciente et in qualibet
sub simili pena parti facienti scribi
allibrationem et nichilominus allibratio
non valeat et cassari debeat et pro
cassa habeatur eo ipso cuius pene me-
dietas sit comunis quarta offitialis
executionem facientis et quarta pars sit
accusatoris Et in similem penam ca-
dat offitialis si neglexerit executionem
facere ad petitionem cuiuscumque petentis

Item quod dicti notarii principales facta pro-
batione alicuius petitionis super ablutione
aquarum non possit facere aliquam cas-
sationem nisi unus ex offitialibus et unus
ex dictis notariis principalibus personaliter
accesserit ad videndum talem ablutionem
Et similiter debeant investigare si
alium terrenum accreverit et pene...
et addere cui accreverit et aliter et
alio modo facere non possint

Item quod si per subiectum titulo
permutationis et cambii aliquares
sint tradita et permutata non subiec-
to et non allibrato in catastro comunis
Pistorii in catastro subiecti et ...

Non a forensis

pro super ablu-
tione

Pietro ...

S

Guaspar archiepiscopus Neapolitanus pro sanctissimo domino nostro Eugenio papa quarto et sancta Romana ecclesia Perusii etc. gubernator. Magnificis dominis prioribus artium civitatis Perusii salutem. Cum semper solliciti et vigilantes simus et nunquam fessi videamur ad ea intendere et illa salubriter providere que statum comunem et honorem communis Perusii salute respicerent. Igitur cum de presenti anno et mense aprilis nostro decreto providimus circha illos qui a MCCCCXXIII inclusive citra usque in presentem diem variis temporibus in fraudem et dedecus et multiplex dampnum communis Perusii ad beneficium civilitatis assumpti fuerunt et descripti inter cives perusinos indebite et iniuste cum non obstante assumptione ad civilitatem ruralia exercuerunt et exercent sive habitant in civitate sive in comitatu. Et etiam qui per maiorem partem temporis ipsi vel eorum familie habitant vel habitaverunt in comitatu et si essent nobiles vel artifices vel non exercerent vel exerceant opera rusticalia. Et etiam domum habent in civitate. Et etiam qui aliqua fraudem in eorum libra commiserunt postquam ad civilitatem assumpti fuerunt. Ut cassari et cancellari et aboleri debeant de dictis libris civium et reponi inter comitatenses ut ante erant ut latius et plenius in dicto nostro decreto continetur. Et cum sit consonum et equitate consentaneum sit ut etiam a pluribus nobilibus civibus perusinis sepe numero accepimus ex predictum nostrum decretum pro quomodo et honore et decore communis Perusii in omnibus et per omnia trahatur et extendatur ad illos et ad civilitatem assumptos a MCCCLXXX citra qui simili modo laborarent. Videlicet aut qui ruralia exercerent et exercuissent per maiorem partem temporis post datam assumptionem civilitatis aut quod ipsi vel eorum familie in comitatu per maiorem partem temporis habitassent aut quod in dicta assumptione ad civilitatem vel postea fraudem in eorum libra commisissent ut in predicto nostro decreto latius continetur.

Circha hoc alio presenti nostro decreto pro validitate decernimus et mandamus quod omnia et singula in predicto nostro decreto contenta executioni mandentur in illis qui ad civilitatem assumpti fuissent a dicto MCCCLXXX citra qui simili modo laborassent et qui in dicto decreto non obstante tempore comprehendi potuissent. Decernimus insuper quod siqui fuerint qui virtute presentis nostri decreti cassari et cancellari debuissent de libris civium et in comitatenses describi qui cassi cancellati et descripti non fuissent oblivione errore vel alia causa quod cancellari et cassari debeant et inter comitatenses describi ut in dicto nostro decreto continetur ne unquam magis quam alii modo laborantes iustitia uterentur.

Volumus et decernimus atque mandamus ipsis quibuscumque civibus quod diligentem inquirant et inquiri et perscrutari faciant singulos comitatenses et cuius aliqua hereditas vel libra alicuius civis titulo hereditario vel dotis vel alio quocumque modo et titulo delata fuit qua in comitatu debuisset et non posuerit ex quo comitatenses est vel erat quod quicumque hoc factum fuisset debeat illum vel illos cassari facere et mandare ut dicta libra cum omnibus bonis ibi positis eius vel eius ponatur in comitatu unde oriundi sunt vel ubi habitant si in comitatu habitarent presertim cum circa predicta a pluribus sapientibus et spectabilibus civibus percepimus multas fraudes commissas fuisse in grave dampnum et dedecus communis Perusii.

Volumus et etiam hoc presenti nostro decreto mandamus quod ipsi quibuscumque cives providere debeant auctoritate huius nostri decreti generaliter quod illi qui ullo unquam tempore ad civilitatem assumpti fuissent et ipsi et patres eorum in comitatu familiariter semper habitaverunt ruralia exercentes quandocumque ad datam civilitatem assumpti fuissent et ante tempus MCCCLXXX ex quacumque causa honorosa vel gratiosa vel utrocumque obligatoria ex quo non voluerint civilia exercere et civitatem ut decet replere atque ornare de libris civium cassentur et in comitatu aut unde oriundi vel ubi habitant describantur et omnino ut comitatenses tractentur habeantur reputentur et sint in omnibus et per omnia non obstante quod tempore preterito pro civibus habiti fuerint.

Decernimus et ac presenti nostro decreto mandamus prefatis magnificis dominis prioribus civitatis Perusii ut eligere debeant quosdam cives tres videlicet pro qualibet porta qui missis partito predicti ad bussolam et fabas albas et nigras iuxta consuetudinem eorum et examinare debeant an ipsi nobiles videlicet

Cum autem presentis nostri decreti cassi fuerint de libris civium perusinorum et descripti in comitatu itemque reponi et describi debeant non obstante dicta cassatione et cancellatione inter cives originarios perusinos ita ut gaudere debeant et possint offitiis et honoribus et offitia ad que nunc et in perpetuus publicati essent ac si unquam cassi et cancellati de libris civium fuissent prout sunt et gaudent alii cives Perusii originarii. Cum his tamen conditionibus appositis et ipsis ut presentis retinere debeant libram in comitatu per decem annos continuos proxime futuros collectas solvere in comitatu pro dicta libra prout solvunt alii comitatenses. Neque possint durante dicto tempore in civitate libram facere nisi de XXV libris pro qua tamen libra nichil in civitate solvere debeant neque pro foco in civitate durante dicto tempore decem annorum. Et quod debeant familiter habitare in civitate Perusii et aliter et alio modo describi non debeant inter cives Perusii. Immo et si descripti essent et predicta non observaverint ipso iure cassi et cancellati esse intelligantur et privati omnibus beneficiis civilitatis. Et qui obtinuerit per maiorem partem dictas fabas remanere debeat neque ullo unquam tempore ad ea adsumi possint et qui civis et describi inter cives originarios predictos modo et conditionibus suprascriptis

Decernim(us) insup(er) hoc p(rese)nti n(ost)ro decreto q(uod) si q(ui)s vel si qui v(ir)tute p(re)dicti n(ost)ri decreti cassi et cancellati fuisset et p(rese)nt(es) comitatenses descripti qui cassari et cancellari et iter(um) comitatensibus describi no(n) debuissent s(ecundu)m formam (et) tenorem p(re)dicti n(ost)ri decreti q(uod) constito legitime de veritate reponi (et) describi debeat i(n) libris dictor(um) Civium p(ro)ut an(te) p(rese)ntem n(ost)r(u)m decretum descripti erant

Et ut p(re)dicta executioni ma(n)dent(ur) ad p(re)dicta om(n)ia (et) singula exequenda facienda (et) exercenda ipsos prudentes et sapientes viros v(idelicet)

Dn(u)m Tancredum de Rayneriis
Dn(u)m Juonem de Coppolis
Mariottum de Baglionibus
Petrum Joh(ann)is dni Crespoli (et)
Perum Philippi

Quib(us) omnimodam potestatem jurisdictione(m) facultate(m) (et) arbitrium hoc p(rese)nti n(ost)ro decreto concedim(us) p(re)dicta om(n)ia facienda non t(ame)n sine n(ost)ro aut dni Collaterali Auditoris n(ost)ri. Mandantes om(n)ibus offitialib(us) civitatis p(er)usii (et) maxi(m)e notariis armarii ut p(re)dicti Cives p(er)usini parere (et) obsequi debeant. si mandatis eor(um) i(n) co(n)tinentibus p(re)dictam commissionem sub pena et ad pena(m) quinquaginta librar(um) den(ariorum) cuilib(et) ex dictis notariis armarii p(ro) qual(ibet) vice no(n) obbedientib(us) Que pena statim de facto mandato dictor(um) quinq(ue) offitialium cu(m) consensu n(ost)ro aut d(i)c(t)i n(ost)ri auditoris auferri debeat (et) came(re) appostolice p(er)usie applicari facie(n)t ...t dictis notariis notification(e) p(rese)ntis decreti

Notarium vero eligim(us) S(er) Catharinam Xp(ist)ofori et p(er)usii porte heburn(e). Volum(us) aut(em) d(i)c(t)am Aucte(ritat)em durare hinc ad duos menses p(ro)xi(m)e futuros Ad quor(um) fide(m) p(rese)ntes fieri fecim(us) subscrib(i) et Sigillari. Datum p(er)usii die xxviii Septemb(ris) M°iiii°xl Ind(ictione) tertia pontificat(us) S(anctissi)mi d(omini) n(ostri) d(omini) Eugenii quarti Anno decimo.

C. de fatiis Auditor

Et iter(um) p(ro)rogam(us) aucte(ritat)em p(re)fatam usq(ue) ad menses tres futuros a die dat(e) p(rese)ntis. G. Archiep(iscopu)s neapolitan(us) Gubernator (et)c.

Dat(um) p(er)usii die xxv novembr(is) M°iiii°xl Ind(ictione) iii.

Et iter(um) p(ro) totum vicesimumsextum p(rese)ntis m(en)s(is) Febr(uarii) ut s(upra)

C. de fatiis Auditor

Preceptum factum no(tariis) armarii

Tancredus de Rayneriis Miles porte solis
Ivo de Coppolis Legum doctor porte S(anc)ti Angeli
Mariottus de Baglionibus porte S(an)c(t)i Petri
Petrus Joh(ann)is dni Crespoli porte Eburn(e) (et)
Perus Philippi porte S(an)c(t)e Subx(ane)

Commissarii et Executores R(everendissi)mi i(n) xp(ist)o patris (et) dni dni G. dignissimi Archiep(iscop)i neapolitani i(n) Civitate p(er)usii (et)c. p(ro) S(anct)a Romana Ecc(lesi)a (et) S(anctissi)mo dno n(ost)ro dno Eugenio divina p(ro)videntia p(a)p(a) Quarto porti (et) electi p(er) suam. R(everendissima)m d(ominationem). Juste certa ad p(ro)videndu(m) q(uod) illi qui ullo unq(uam) t(em)p(o)re ad Civilitatem eidem p(er)usie Civitatis assumpti fuisset ipsi (et) patres eor(um) et i(n) comitatu familiter semp(er) habitaverunt Ruralia exercent(es) antequam ad d(i)c(t)am Civilitatem assumpti fuisset et an(te) t(em)p(u)s p(er)fecte Annum dni M°iiii°xxxx et i(n) ipso Anno et alii qui descripti fuisset i(n)debite sive habitent i(n) Civitate sive i(n) comitatu et qui p(ro) maiore parte t(em)poris ipsi vel eor(um) familie habitant vel habitaverit i(n) comitatu et si essent notarii vel artifices (et) no(n) exercentes opera rusticalia et si domum i(n) d(i)c(t)a civitate haberent et et qui aliqua fraude i(n) eor(um) libris co(m)misserunt postq(uam) ad d(i)c(t)am Civilitatem fuerunt assumpti etia(m) si assumpti fuisset ex quacu(m)q(ue) ca(usa) onerosa vel gratiosa vel vero co(n)tra(ctu) obligatoria et qui vigore cuiuscu(m)q(ue) alterius p(ri)mi decreti p(ro) libertate dni Gubernatoris de d(i)c(t)a Civilitate cassandi veniebat (et) cassi no(n) fuerant de libris Civium oblivione aut errore vel alia quacu(m)q(ue) de ca(usa) q(uod) cassari (et) cancellari debuerunt et i(n) comitatu vel i(n) co(n)t(r)arium fuerit vel ubi habitant describantur et remittat(ur) non obstante q(uod) p(ro) p(re)terito t(em)p(o)re p(ro) Civib(us) habiti fuerant Nec non ad p(ro)videndum (et) reforandum q(uod) siquis vel si qui v(ir)tute p(ri)mi decreti p(re)dicti R(everendissi)mi d(omini) Gubernatoris sup(er) hac ma(teri)a tunc t(em)poris emanati cassi (et) cancellati fuisset et i(n)t(er) comitatenses descripti qui cassari cancellari et iter(um) comitatenses describi no(n) debuisset s(ecundu)m forma(m) p(ri)mi decreti q(uod) constito nob(is) de veritate legitime reponi (et) describi debeat i(n) libris dictor(um) Civium p(ro)ut (et) quemadmodum an(te) d(i)c(tu)m decretum descripti erant (et) c(etera) p(ro)ut plen(ius) (et) p(ro)lixi(us) i(n) decreto d(i)c(t)i R(everendissi)mi dni Gubernatoris suis p(rese)ntis sigillis roborato sub Anno dni

cum presentibus et futuris salvis et ... in mo
veruus d. F. d. S. firmitate

18 19

Circumspectis prudentibus viris ... officialibus et notariis ... librorum comunis obbedientie mandamus
noveritis quod nos post publicationem nostri decreti et commissionem ... et quam vobis presentibus inclusum transmictimus
ut ipsum decretum et hoc presens nostrum mandatum in volumine sive libro statutorum ... statuti transcribere debeatis et
ipsum decretum post datam descriptionem ad nos transmicte curetis ... et ... et receptis a vobis notitiis ... et
... dicto ... facte cives ... quo ... descriptum que a libris ... ... et omni scrupulosa cura et in
dagine et non absque magno labore perquisitis visis et palpatis descriptionibus ac deceptionibus eorum que ... maximum
faciebat ... non ... qualitatibus et conditionibus atque maculis sive fraudibus ubi erat et ... ubi dubietas
... visis et sufficientibus ne ... informationibus ... et probationibus legitime citatis ... ex
... parte omnibus et singulis ipsis et intellectis excusationibus et allegationibus illorum quibus placuit comparere atque
notatis illis qui contumaces et remissi fuerunt et eorum contumacia non obstante absentium ... et qualitatibus.
... mature pensatis et visis inspectis et diligenter examinatis que videnda et consideranda fuerunt ...
... commissionis et decreti ... F. d. S. et omni ... via ... et forma quibus melius potuimus et
debuimus procedente ... deliberatione et consensu R. d. S. ... legum doctoris ... ...
... et ... inspectu et ... ambobus ... pronuntiamus et declaramus ipsos omnes et singulos ...
... et descriptos ... libris ... sive libro et catastris ... in dicto ... fuisse et ... delendos
et cassandos et ... ... et catastris eos ... et remicti
debere prout de hiis latius patet ... ... leges et constitutiones
... atque decreta ... et qui ea exequerentur ... tenore presentium vobis officialibus et notariis principalibus
... et ... ... precipimus et mandamus ... ut visis presentibus ipsos omnes et singulos ipsos ut
... ... civilitate simpliciter cassetis et ... eorum libra et bonis ... ...
... sub pena et ad penam ... decreto ... ... et ... ... cassandorum ... quos et quibus
... sub pena et ... ...
eorum actionem et executionem ... et ... ... cassandus ... ...
... et ... notariis principalibus et ... ... precipimus et mandamus ut
... notariis ... ... totiens quotiens
ad petitionem ... ... et ... eorum executionem ... et ... ...
opus fuerit ... ad integram ... et satisfactionem ... ... et aliorum
ad ... executionem necessariorum non obstantibus quibuscumque. Nomina quidem ... cassandorum ... hec videlicet:

Vide nomina
cassandorum in
... in ...
... ...
... ...

Insuper ... perquisitione et examinatione ... ... civilitate ... ... et forsitan per
errorem ut ... veras informationes fuisse cassos et in ... remissos declaramus ... et ordinamus
... libris et catastris ... ubi remissi ac descripti ... errorem ut ... ... informationes ut ...
apparet debere cassari et in civitate ... atque ... ... libris et ... ubi et ... erat ante datam
cassationem ... ...
in civitate veniat ad familiam ... ... in quadragesimum et deinceps ... ...
ac ... et de hiis legitime fidem fecerit ac ... deinceps ... ...
et ... prout de hiis latius patet ... ...
... et notariis ... ... precipimus et mandamus ... et ... ...
fieri et exequi debeat sub pena in dicto ... decreto ... ...
et ... ad vos ut ... ...
... ...
et ... in ... bullettis ...

Insup qz et invenim9 no nullos i comitatu hitantes c magis ruralia exercentes qui p dctoz [illegible] tenore
fe catastis c libros Civium Cassarj debuissent c i comitatu ubi hitant describi. volentes eosdem favore pspicuo
gratioso ex spali comissione ad nri supplicatioem nobis i hoc facta p eundem d. d. G. eosdem ipsos no obstante
eoz hitatioe i comitatu hacten9 facta i eoz Civilitate confirmavimus si c i captum 1 quadriennium veniat
ad hitandum et deinceps continuo familiar hitent i Civitate et de ipsoz hitatioe predicta p saltem octo
ydoneos testes fidem fecerit coram mag. dnis prioribus Artium Civitatis perusij ac et coram mag. dnis con-
servatoribus camere apostolice perusie de qua fide rogari debeat unus ex notarijs principalibus dict. c et si deficerent
de i hitando et continuo famil i Civitate predicta sub pena privatiois eozdem a dicta Civilitate ipso iure ita quod ex
nunc solvere teneantur omnia onera rusticis imposita c imponenda ab hodie in antea decernentes ex nunc prout ex
tunc ipsos ab eoz civilitate cassos c ubi hitant describendos esse decernim9 et interim usque quo ad hitandum
venerit infra dictum quadriennium i Civitate ut ceteri comitatini omnia onera subeat prohibemus c decernimus
ut de hijs omnibus latius patz. manu [illegible] ser [illegible] Id Cirecho tenore presentium vob c cuilibet vrum stricte
precipim9 c mandamus ut de eoz confirmatioe nobis c conditionibus exprs i eoz libra c cat9 memoriam faciatis
et eisdem notificetis et demum eoz nova c priora libra c cat3 usis partibus deletis c cassatis consua
toribus c alijs ad quos spectat infra alios comitatinos cum quibus hitant ad hoc ut eos omnes sic alios
rusticos pariter exigant usque quo de eoz hitatioe fora predicta fidem faciant qua facta debeatis eosdem.
ut i eoz Civilitate confirmatos i Civitate permittere permanere c confirmatos declarare. Elapsis autem dictis
quatuor annis c dicta fide minime facta ex tunc debeatis eos de libris Civium cassare et infra comitatenses ubi
hitant describere sub pena in nra commissione contenta

Nova aut

Ego Zacharias Xpofori de perusio publicus [illegible] notarius et iudex ordinarius c nunc notarius dictorum
Commissariorum predictis omnibus c singulis interfui et ea rogatus et quia alijs ~~occupatus~~ occupatus alterius in
fidem notarij scribenda commisi eoz mandato. ideo c [illegible] sub Anno dni Millo iiijcxlj Indictione quarta tempore Sanctissimi in Xpo
patris c dni dni Eugenij pp. Quarti c die xxvj mensis Febr

Millesimo cccc xlj die ottava mensis Martij publicata et data fuerunt
[illegible] suprascripta decretum et preceptum et ex hijs hoc
supradictum sine registratio facta est prout supra forma tradita
est et [illegible] Zactaria [illegible] notario [illegible] presentante [illegible]
[illegible] [illegible] . qui de hijs omnibus rogatus est [illegible]
Filippus [illegible] not. [illegible]

Registratio quorundam decretorum super Remissione quorundam civium Remictendorum in civitatem vigore infrascripti decreti

R. D. V.

Supplicant humiliter Magnificis dominis prioribus artium civitatis perusii qui iam intellexerunt et ad notitiam eorum pervenerit a fide dignis quemadmodum quidam perusini artifices civitatis perusii et etiam forenses allibrati in dicta civitate et in forensiginarios reputati ac etiam aliqui qui in comitatu degunt fuerunt cassi de eorum civilitate, quibus fuit humiliter supplicatum coram prefatis Magnificis dominis prioribus quod nisi super hac re providerent, statuerent urbem et comitatum relinquere, Igitur volentes honori et comodo civitatis nostre consulere Adhibitis etiam consiliis multorum civium. Existentes collegialiter congregati in cappella palatii ut moris est et habito super hoc matura deliberatione et misso partito ad bussulas et fabas albas et nigras Nulla nigra in contrarium Reperta, deliberaverunt et ordinaverunt omni modo via iure et forma quibus melius potuerunt ut petitio porrigeretur R. D. V. que est hec videlicet ut de benignitate placeret Restituere hos omnes infrascriptos forenses cives artifices et comitatenses in pristinam civilitatem non obstantibus aliquibus legibus aut ordinamentis quas et que hic volumus pro expressis in contrarium facientibus et petunt ex gratia spetiali. Restituendorum Nomina sunt hec primo civium postea comitatensium videlicet

Cives Approbati In forensiginarios

Batista antonii — porte solis — et parochie sancte — florentii
Andreas valentini — calzolarius — porte — sancti petri et parochie sancti Iohannis decollati.
Iacobus simonis funarius francisci porte sancti petri et parochie sancte marie de oliveto
Angelus tanai — sagator porte sancti angeli et parochie sancti xpofani
Angelus gilii al manano dalgrossa — porte sancte subxanne et parochie sancti andree
Massolus nini magister lignorum porte sancti petri et parochie sancti Iohannis decollati
Francisschus petructii al baccho sensale porte sancti angeli et parochie sancte marie de vinci dario
Massius macthey victoralis cum duobus filiis qui exercent artem coriorum porte solis et parochie sancti simonis
Marcutius gostantii tigularius de perusio porte sancti petri et parochie sancti stefani
Nicolaus angeli sutor de perusio porte eburnee et parochie sancti angeli
Petructius Iohannis al calda molendinarius porte sancti angeli et parochie sancti fortunati
Francisschus xpofani bastarius de perusio porte sancte subxanne et parochie sancti andree
Andreas Iohannis macellator porte sancti angeli et parochie sancti xpofani
Mattheus andructioli magister lignorum porte solis et parochie sancti antonii
Petrus pagis petri barlectarius cum duobus filiis masiolis de perusio porte sancti angeli et parochie sancti xpofani

Cives comitatenses forenses porte solis

Paulus Iohannis paulutii de castro vallis fabrice comitatus asisii
Antonius nicolay petructii galli de castro pissane
Petrongnanus cecholi de aludia montis fuzzi(?) comitatus asisii
Bartoluccetti
Moranus Iohannis de galgata comitatus eugubii
Iacobus Iohannis de monte Arzidi comitatus asisii
Marianus pasautii de terra fabriani.

Petrus francisci petri de villa chiesure civitatis asisii
Bartholomeus al. bartoccio marinutii
Francischus Ripaselli olim de colle petrosa civitatis eugubii
Andreas vingnatoli de sibino . porte solis
Simon menci de castro galgate civitatis eugubii porte solis
Filippus quondam domini dinj de pissina
Johes petrucii de villa petringnani civitatis asisii
Petrus francisci de brano porte solis olim albbrati
Mattheus andrucioli de petrorio civitatis eugubii
Simon andrucii de eodem loco
Antonius nicole de eodem loco
Antonius vitalis vitalis lippi
Nicolaus lippi de civitate asisii
Filippus domini dinj de pissina
Julianus blaxii fornarius
Petrus agustini porte sancti petri et par. S.
Porte sancte angeli
Dominicus cecholi de urbe vet.
Bertoldus Jo. de alemania magister sellarum
Johes fieri ... de civitate castelli
Bene matthei putii de civitate eugubii
Anselmus cecchi de amelia
Nanes nicolutii de petrorio
Porte eburn.
Nicolaus angeli dicte porte
Porte S. petri
Ventura lelli de castro morici civitatis tudertii
Jacobi dominici florii de Reate
Johes angnolelli vigolini porte S. p.
Angluctius gostantii de civitate aretii par. S. ... de oliveto
Cives ortulani
Martinus Nicolay ortulanus et spetiarolus
Cola martini fornarius porte eburn. et par. S. m. de oliveto
Vicus cecchi veli ortulanus porte eburn. et par. S. Jacobi
Angelinus petri spetiarellus porte solis et par. S. florentii
In fine vero dicti decreti continentur hec verba septem manu propria dicti domini G.
Et ita consentimus ut fiat ut petitur. G. archiepiscopus Neapolitanus gubernator etc.
Alterius manu tenor appositi in fine scripti verba. ... / Datum perusii die xxviii aprilis ... indictione.
N. de ...

Copia secundi decreti facti per sen(atum) sup(ra)dictum gubernatorem

R. d. v.

Supplicant humiliter magnifice p(ate)rnitati v(estre) artium civitatis pisis qui cum intellexerint et ad notitiam eorum pervenerit a gravibus et fide dignis viris quemadmodum non nulli pisani artifices civitatis pisis allibrati in dicta civitate et existentes originarios et absentatos reputati fuerint cassi de eorum civitate a gravibus nuper fuit humiliter supplicatum coram magnificis p(rese)ntis prioribus artium civitatis pisis et tribunali eorum proximi sup(er) hac re pro videre statuere(?) ubi(?) relinquere … volentes honori et comodo civitatis pro(vi)dere consulere ne ab omnis artificibus obsecrati ad hibitis etiam aliquorum p(rese)ntium civium consilium et pensatis et examinatis undique rebus omnibus existentes collegialiter congregati in audientia ante cappellam eorum consueto residentie et tribunali ut moris est hac habita sup(er) hoc re matura deliberatione et misso partito ad bussulam et fabas albas et nigras vitio veteri vetusto servato omni meliori modo via iure et forma quibus magis et melius potuerit nulla nigra faba in contrarium rep(er)ta delibberaverunt statuerunt et ordinaverunt ut petitio porrecta R. d. v. cuius tenor et effectus est iste videlicet ut v. R. d. placeret de benignitate restituere et in pristinum statum reponere hos omnes et singulos hic inferius descriptos cives ita ut pristina civitate fruerentur non obstantibus aliquibus legibus aut ordinamentis quas et que hic pro expressis et declaratis haberi volumus et mandamus in totum fa…centibus. Et hec petunt de gratia speciali. Nomina restituendorum sunt hec videlicet

Mattheus]
Sanctes et] mei port(e) solis et par(rochie) sancti Antonii
Angelus —
Paulutius antonii puti dicte port(e) et par(rochie)
Baldus angeli marini dicte port(e) et par(rochie) s(ancte) lucie
Vitale massoli dicte port(e) et par(rochie) s(ancte) florentii
Andreas · · habitator pisis port(e) solis et par(rochie)
Petrus paulus et]
Stefanus] pauli port(e) s(ancti) angeli et par(rochie) s(ancti) xpofori
Francisschus Jacobi port(e) sancti angeli et par(rochie) s(ancti) fortunati
Pasculinus simonis port(e) s(ancti) angeli et par(rochie) s(ancti) fortunati
Antonius ser Nicolay petructii dicte port(e) et par(rochie) s(ancti) xpofori
Stefanus Jannini port(e) s(ancti) Stefani et par(rochie) s(ancti) andree
Gosanzolus Renti port(e) eburn(ee) et par(rochie) s(ancti) stefani
Bartholomeus Johannis port(e) eburn(ee) et par(rochie) s(ancti) Nicolay parionis
Jacobus … port(e) et par(rochie) s(ancti) …
Sanctes pasculini port(e) s(ancti) petri et par(rochie) s(ancti) stefani
Antonius lippy dicte port(e) et par(rochie) s(ancti) petri
Baldus Johannis port(e) s(ancti) petri et par(rochie) s(ancti) stefani
Ser valentinus pauli dicte port(e)
Marcus angeli dicte port(e) et par(rochie) s(ancti) … de lucca
Bartolomeus bartoluti dicte port(e) et par(rochie) s(ancti) … de colle
Gosanzolus bartoli port(e) eburn(ee) et par(rochie) s(ancti) Jacobi
Mattheus golosi port(e) s(ancti) angeli et par(rochie) s(ancti) xpofori. In fine vero dicti decreti continentur hec verba
fiat man… … d. G.

Et ita concedimus ut petitur. G. archiepiscopus neapolitanus gubernator etc. … continentur hec verba. pisis die XXX Junii anno … indictione quarta
N. de …

Copia cuiusdam Bulle apostolice noviter presentate Magnificis dominis prioribus Artium existentibus in cancellaria communis perusii prohibentis condempnationes pro homicidio non fore cassandas de cetero certo ordine non servato

EUGENIUS episcopus servus servorum dei Ad perpetuam rei memoriam

Ad ea que ad coherentiam delinquentium oportuna videntur libenter intendimus et ne ipsi gratiarum sibi concedendarum favore ad malefitia facilius dilabantur adhibemus diligentie nostre partes. Sane cum ad importunam non nullorum instantiam et ex rationabilibus ut tunc exprimitur causis aliquando contingat hominibus qui homicidii causa a Civitate nostra perusina et eius comitatu et districtu exules fiunt de redeundo in patriam gratias per nos seu auctoritate nostra concedi et ipsis personis huiusmodi homicidii culpam remicti ac mandari utrorumque bapna omnino cassentur et deleantur quibus per descripti tollantur et annullentur quod res sepe vergit in scandalum plurimorum Nos volentes huiusmodi gratiis debitam modificationem prebere volumus et presentibus nostris litteris statuimus et ordinamus quod futuris perpetuis temporibus gratie huiusmodi de restituendis huiusmodi exulibus per nos et sedem apostolicam seu camerarium nostrum et ipsius sedis pro tempore existentem seu nostros et sedis predicte legatos vel gubernatores dicte Civitatis aut alios quovis officiales quacumque auctoritate seu potestate fungantur de cetero concedende non possint neque debeant sortiri quodlibet effectum suum neque executioni alicui demandari aut bapna ipsa cassari queant nisi antea vel post concessas huiusmodi gratias obtineatur et deliberetur per gubernatorem et dilectos filios priores dicte Civitatis pro tempore existentes et quinquaginta alios cives decem videlicet ex qualibet porta per ipsos Gubernatorem et priores eligendos de quorum aut duarum partium ipsorum consensu ipsa gratia habeat effectum suum sortiri. Alias gratia ipsa sic facta sub quacumque verborum forma vel conceptione existat nullius sit roboris vel momenti Nec officiales Armarii aut eorum notarius ullo modo valeat dictas gratias executioni demandare Nec bapna ipsa cassare vel abolere nisi prius obtenta Gubernatoris et priorum ac Civium predictorum deliberatione predicta sub pena mille librarum Camere perusine applicandarum et [illegible] quam eo ipso penam quilibet ipsorum officialium et notariorum incurrat et gratia huiusmodi nichilominus nullius sit roboris vel momenti si aliquo huic nostro statuto et ordinationi contravenerit vel fecerit quoquomodo huiusmodi concedendis gratiis nisi in ipsis de verbo ad verbum presentes littere inserantur et aliis in contrarium editis non obstantibus quibuscumque Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre voluntatis statuti et ordinationis infringere vel ei ausu temerario contraire Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum Datum florentie Anno incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo quadragesimo secundo Sextodecimo kalendas Junii pontificatus nostri anno duodecimo

No[ta] favorabile concessionem Reipublice Perusine contra homicidas. et vide in pagina 28 pro eadem dispensatione

Poggius

Dearia

N de Cremonensibus

R[egistrata] in Camera apostolica

Tenor decreti priorum et fratrum ac et offitialium fabrice ecclesie sancte marie servorum
prohibentis condepnationes aliquas non fore abolendas et cassandas nisi deditum
et solutum fuit dicte fabrice sex den. pro qualibet libra toti quod dita gratia fuit

Rme d. v.

Humiliter et devote exponit proparte devotorum E. R. d. oratorum priorum et fratrum ac et
offitialium fabrice ecclesie sancte marie servorum perusin. quod cum inter ceteras concessiones dicte fabrice
factas decreto Reverendi domini A de albertis tunc eiusdem Gubernatoris utriusque et decreto E. v. R.
d. fuit gratiose concessum quod ii quibus ex condepnationibus contra eos latis aliquid gratiose remissum
est prorata summe remisse tenerent solvere adrationem sex den. per libram quod postea solutum
fuerit contra quorum decretorum dignetur E. R. d. v. tenore hic pro sufficiente expressis. Sed quia
ipsum d. v. decretum ad quam plurium manus pervenit dubitatur ne admissum sit illud minime
reperiendo hinc denuo recurrunt ad E. R. d. illi humiliter supplicantes quatenus dignetur dicte
fabrice iterum concedere quod omnes aliquo modo nunc et in futurum condepnati et quibus aliquid
gratiose remissum indultum aut donatum est per R. d. v. vel per alios potestatem gratias faciendi
habentes teneantur et debeant antequam condepnatio cassetur prorata summe quantitatis gratiose
remisse donate seu relapsate solvere depositario dicte fabrice adrationem sex den. pro libra
notario seu notariis contrafacientibus pena vel non facta dicta solutione cassantibus Centum librarum
den. ac et pro ulteriori observatione dignetur addere quod casu quo soluto ipsa non fiat et desolutione
pantea non appareat manu dicti depositarii quod huiusmodi cassatio que contra dictam formam forsitan
fieri contingit non valeat ullo modo nec teneat. Et mandare offitialibus ac et eorum
notariis et notariis camere quatenus sub dicta pena non facta dicta solutione et non servata dicta
forma non cassent huiusmodi condepnationes et condepnatos. Ac et mandare vestrum decretum
registrari ad petitionem dicti prioris in dicto ar.o et alibi ubi prior ipse pro eius observantia
ac notitia cognoverint expedire non obstante quibuscumque gratiis seu remissionibus decreverit
sine alia solutione et aliis gratiis quibuscumque non obstantibus. Et hoc amore dei cui quam gratissime
matris marie semper virginis et de gratia singulari. Et quia ita decrevimus
Ideo ita volumus et mandamus ut petitur. G. archiepiscopus neapolitanus Gubernator etc.
Ex perusia xx octubris 1443

Cristofarus de monton de aputio

Requirere in pro alio decreto dirisoli (?) aprilis folio penultimo

Copia cuiusdam Capituli nuper porrecti impetrati per legatos huius Civitatis a S. d. N.
papa domino Nicholao quinto sub anno mccccxlviiii existente in cancellaria contra prefatos
prohibentis condempnationes pro homicidia non fore cassandas nisi servato certo ordine
cuius tenoris est iste videlicet

Item quod Nullus exbampnitus seu condempnatus pro homicidio possit Rebandiri vel restitui absolvi vel
liberari quibuscumque litteris privilegiis vel Rescriptis et appostolicis et quocumque alio modo Nisi secundum modum
et formam traditam in quadam bulla Concessa per felicem memoriam Eugenii pape quarti
cuius que forme dicte Bulle debeat adunguem observari per legatum vel Gubernatorem priores et Came-
rarios prout in ipsa Continetur non obstantibus quibuscumque litteris et Rogatoriis et si de eis fieret
expressa mentio et dicta bulla et huiusmodi Capitulo vel altero eorum quibus nullo modo derogari pos-
sit. Respondetur quod legatus vel Gubernator non Restituet aliquos exbampnitos nisi iuxta
formam ipsius bulle. Est et legatus vel Gubernator ponere de verbo ad verbum tenorem dicte
bulle et ita placet S. d. N. et non possit restitui nisi servata forma dicte bulle etc.

yhs

In dei nomine amen. Hec est copia istius scripti facti per offitialibus nostris principalibus armarii librorum communis Perusii extractus civium cassandorum de civitate et reponendorum in comitatu videlicet.

In dei nomine amen. Nos Mariottus Nicolai de Baglionibus. Jacobus Appolonii. Lodovicus Francisci. Liberatus Laurentii. Petrus Fanorum. Gabriel Jacobi. Lionellus Angeli. Batista Cancy Herculanus Vitalis. Archangelus Petri Sciagmarelli. priores artium civitatis Perusii. Et Petrus Filippi. et Gregorius [illegible] nostri Camerarii electi et deputati per dominos priores absente Pergiugliotto Oddonis collega nostro qui est absens a civitate et comitatu Perusii. Sedentes pro tribunali super quadam scanno existente intra capella palatii residentie dominorum priorum quem locum pro nostro iure tribunali eligimus et deputamus. Volentes executioni mandare omnia et singula nobis commissa per reverendissimum dominum dominum Christoforum et dominum dominum Bar. Bonarelle Perusii gubernatores tam vigore primi decreti quam vigore secundi eiusdem gubernatoris dicta commissione in nos facta. Dicta prius scriptis scripturis super hiis et eorum singulis matura deliberatione et diligenti informatione. Et visis libris ante primo per nos auctis. Et visis istorum libris et visis libris et catastis communis Perusii. quos peruximus et examinavimus. Et visis auditis allegationibus et defensionibus. omnium istorum qui comparuerunt et tum aliorum comparere nolentium. Misso primo partito. inter nos ad bussulas et fabas reportis prorum fabas albas dedimus non obstante quod Petrus Jacobus et Liberatus noluerunt restituere eorum fabas albas nec nigras tum a lodevico priore priorum requisitis pluries per eorum non decreti. Christi et beatissime virginis Marie nominibus invocatis. declaramus diffinimus et pronuntiamus omnes et singulos istos prefatos hic descriptos et de facto cassari debere de libra et catasto civium Perusinorum et reponi debere in catasto comitatus suorum Perusinorum ubi primo erat descripti ut ubi denovo in comitatu reponi deberent. qui primo descripti non erant. Et insuper eadem auctoritate nobis offitialibus armarii et aliis nostris principalibus precipimus et mandamus quatenus visis presentibus sub pena centum librarum denariorum pro quolibet eorum si in predictis negligentes fuerint debeant omnes et singulos istos in notandis cassare de libris de libra et catastro civium Perusinorum et pro cassis haberi et reponi in comitatu prout primo erat prout supra declaratum est infra duos menses proxime futuros sub dicta pena. Alias ex nunc prout ex tunc prefatos habeat.

Nomina quorum sic cassandorum sunt hec videlicet.

Porte sancti Petri

Mariottus Johannis porte sancti Petri.
[illegible] Antonii dicte porte
Gregorius Johannis dicte porte
Johannes
[illegible] Berardi de dicta porta
Domina Magdalena
[illegible] Johannis de dicta porta

Franciscus Nuti de dicta porta sancti Petri
Nicolaus Amerii de dicta porta
[illegible] Antonius Costantii de dicta porta
Albertus Rodulfi de dicta porta
Bartolomeus Costantii de dicta porta
Nicolaus Antonii de dicta porta
Mans Angeli de Campo
Antonius Johannis de porta

Magister Stefanus Petri de Pod[esta] . . .
Albertus Stefani
Herculanus Cagnuti
Marcus Mei
Herculanus Baldutii de dicta por[ta]
Bartolomeus Massi de por[ta]
Santes Passuti.
Giuffolus Iohis
Dionisius Iacobi
Angelus Antonii
Magister Pace Angeli.

Porte Ebuernee

Tomas . . . de dicta por[ta] Ebur[nee].
Bartolinus Massii de por[ta]
Colamartin de por[ta]
Venturutus Blaxii de por[ta]
Blaxius Angeli.
Costantius Renti de agello
Costantius Bartoli
Nicolaus Andree
Angelus Luce
Angelus Martini
Petrus Massi.

Por[te] S[ancti] Subxanii

Gorius . . . de por[ta]
Pierus Angeli
Lellus al Campitella.
D. Violante Antonii
Herculanus Bartoli
Stefanus Iacomini
Fioravante Baldutii.
Iohes Insegnamenti.
Lazarus Matei
Iacobus Marii at fatucchio.

Por[te] S[ancti] Angeli

Petrutius Herculani.
Laurentius Lodovici.
Baldus Iohis.
Petrutius Stefani al Simorcho
Dominicus Mariotti
Cecchus Mercuti
Pace Santis de colle . . . Ranieri
Bartolus Bartolini e nepotes
Xpoforus Luce al Malatesta.
Iohes Silvestri de castro . . . — . . . fuit . . . Ito
Tomas Nicolai alias Sta Chiara.
Iacobus Pauli at Cardenale
Marinus Iohis Gerolt.
Filippus Marci
Bertoldus Iohis de Matragnana
Gilius Bartoni
Lellus Tellus.
Pertus Antonii
Bartolomeus Andreoli.
Herculanus Matei
Tomas Ceccoli.
Paulus Petri Cechi
Xpoforus Antonii Nicolutii
Paulus Herculani . . . concessus
Angelus Dominici de castro . . . Petroli
Xpoforus Andree
Angelus Renti.
Dominicus . . .
Petrus Iohis
Iohes Martini de Antrea
Mateus Iacobi —
Angelus Tanci.
Antonius Blaxii.

Por[te] Solis

Mateus
Santes Magi Pauluti
Angelus
Petrus Dominici
Pertus
Iohes Francisci
Iacobus Antonii
D. Passutia Gilii

Bartolomeus Menchi
Iohes —
Antonius Vitalis
Vitalis . . .
Iacobus Santis
Marianus Passuti
Francischus Angeli
Matinus Francisci

Bartolomeus Marchi — Antonius Andree et
Johes — Blasius eius filius.
Petrus petrutii de toscano. — Petrus piranus
Jacobus Johis de monte [illegible]. — Lucas et } Macarini
Franciscus Andree al bustatto. — Petrus }
Marcellus petri. — Blasius Johis filii
S. Santa Johis de pretula. — Costantius Mei Antonii
Meus Ste[fani] de [illegible]portanano — Franciscus Johis.

Item volumus et declaramus ac decernimus omnes et singulos istos per vos offitiales nostros cassari debere quia sine aliqua auctoritate Cives effecti fuerunt. Et eadem auctoritate vobis offitialibus armarii et nostris principalibus [illegible] mandamus quatenus [illegible] debeatis ipsos cassare et istos reponi in Civitate [illegible] qui destructi sunt [illegible] originarios in originarios reponi et qui destructi [illegible] habitatores reponi in [illegible] et pene ubi ad [illegible] tempus duorum mensium [illegible] C. [illegible] si in predictis ut aliquo predictorum negligentes fueritis.

Nomina quorum cassandorum de Civitate et iterum reponendorum in Civitate [illegible] Civitatis [illegible]

Por[ta] S. Petri	Por[ta] eburnee	Por[ta] S. Subxanne
Dna Angelella Galuttii.	Petruspaulus Angeli	Cola Meneci nuper calzolarius
Batista Johis.	Xpoforus Augustini	Mariottus Nicolai
Cione Simonis	Antonius Georgii.	Franciscus domini [illegible]
Tomas Jacobi caldararii	Costantius Ferri	Barnabeus Andree
	Stefanus [illegible] Ciarii	Petruspaulus Matei.
Por[ta] S. Angeli		Porte Solis.
Petrus Putii maniscalco	Dna Francischa [illegible]	Paulus Johis calzolarius
Marinus petri	Angelinus [illegible]	Johes Benedicti al penno
Paulus eius filii	Johes Angeli	Herculanus Herculani
Rinaldus } pauli	Nicola Matei al matossino	Cinthius Tomas Francisci
Baldus }	Augustinus Jacobi	Johes Mei Vestri
Menicus Antonii sutor	Bensus Jo[hannis] maniscalco	Johes petri
Bartolomeus Menicutii		Antonius patrignani et
Menicus Massii		Angelus Mei Blasii

Insuper attento quod Paulus et Angelus [illegible] paris Angeli et Andreas [illegible] Johes Silvestri et Johes Tome Cecoli de castro Franchi filiorum [illegible] habitare intendunt [illegible] in Civitate Perusii reperire [illegible] artes ad Cives spectantes et [illegible] quod Civitatis munia et honores fungantur [illegible] sunt in comitatu [illegible]. Vobis offitialibus nostris armarii eadem auctoritate [illegible] mandamus ut in tempus duorum mensium [illegible] debeatis eos inter Cives originarios describi [illegible] libera [illegible] infra tempus xii annorum [illegible] non possint poni in eorum libris aliqua bona de comitatu [illegible] eorum possint ullo modo poni bona eorum [illegible] in eorum libris et [illegible] debeant familiariter habitare in Civitate Perusii [illegible] Et si [illegible] in predictis ut aliquo predictorum fuerint [illegible] Perusii [illegible] inter Cives descripti [illegible].

Datum Perusii in palatio nostre solite residentie [illegible] anticapella [illegible] Indictione [illegible] tempore domini Nicolai [illegible] die ultima Junii presentibus egregio utriusque iuris doctore domino [illegible] de Perusio porte S. Subxanne et domino Tomasso Pontano cancellario [illegible] Perusii testibus rogatis.

Ego Angelus Angeli quondam Angeli [illegible] Johis de Perusio por[te] S. Petri publicus imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius [illegible] notarius [illegible] priorum [illegible] rogatus [illegible] priorum et camerariorum [illegible] publicavi.

Ego [illegible] de Perusio por[te] S. Angeli notarius principalis armarii [illegible] fuit [illegible] hic [illegible] registravi [illegible] die [illegible] Julii [illegible] indictione.

In Dei Nomine Amen. Hec est Copia Certorum Capitulorum Reperptorum in Cancellaria Communis Perusii Editorum manu ser Angeli Angeli sub Millesimo ccc°lxxxiiii pertinentium et spectantium principalibus Armarii. Quorum quidem Capitulorum tenor Talis est videlicet

In primis ad Refrenandum quod offitiales Armarii et eorum Notarii principales non Audeant in futurum aliquem describere inter Cives originarios vel absentatos in Armario librorum Communis Perusii Ideo dicto anno exibitis consiliis etc. Providerunt statuerunt ordinaverunt et Reformaverunt quod Notarii principales Armarii Nullo modo vel quesito Colore possint describere inter Cives originarios vel inter absentatos aliquem vel aliquam libram facere inter Cives vel absentatos predictos. Et si habitaverint in Civitate per Quadraginta annos ipse vel pater eius vel alius ascendens. Et etiam si libram non haberet. Et etiam si non fuerint in Civitate nisi cum deliberatione dominorum priorum et Camerariorum optento partito per triginta quinque fabas albas del sic. Et hoc non intelligatur in illis Civibus Quorum pater vel avus vel alius ascendens per lineam masculinam habuerit vel habuerunt librarn vel fuerit descriptus inter Cives originarios vel absentatos. Qui tales Cives possint describi per dictos Notarios servantes formam statuta dicti armarii pena dictis Notariis contrafacientibus Centum librarum denariorum eisdem de facto auferendarum.

Item prefati Notarii principales Armarii Qui pro tempore erunt possint teneantur et debeant investigare et inquisitionem facere de omnibus et singulis in Civitate et Comitatu Perusii habitantibus qui haberent aliqua Bona et eorum et cuiuslibet eorum Catrasto et licet dicta bona in dicto Catrasto descripta sint in dicta huiusmodi Bona quilibet de predictis dicta huiusmodi bona tenet et possidet seu teneret et possideret tamquam bona inter eos divisa et partita Et predicta Cedant in fraudem Communis Perusii et diminutionem introytus dicti Communis Quibus volentes obviare Exibitis consiliis et facto partito et misso partito etc. Providerunt statuerunt ordinaverunt et Reformaverunt et providendo statuendo ordinando et Reformando decreverunt quod Notarii principales Armarii Qui pro tempore erunt Possint teneantur et debeant Cogere seu Cogi facere Realiter et personaliter omnes et singulos Cives et Comitatenses in Civitate et Comitatu habitantes Qui tenerent haberent et possiderent aliqua Bona pro ipsis possessa et que ad eos pertinerent tam ex causa divisionis facte seu faciende cum Quibuscumque et Catrastum et libram et focularem fiat de predictis Cuiuscumque talia Bona tam ex dictis de aliis Quam ex aliis quibuscumque de causis ad huiusmodi pertinentibus Ita quod unusquisque de predictis possidens faciat de predictis Catrastum libram et focularem Et predicta omnia trahant se ad preterita presentia et futura Mandantes omnibus et singulis offitialibus tam de Civitate quam de Comitatu Perusii Quatenus ad omnem petitionem et Requisitionem prefatorum Notariorum pro tempore Existentium sub pena et ad penam Quingentarum librarum denariorum eisdem et Cuilibet eorum de facto auferendarum tempore eorum sindicatus teneantur et debeant Cogere et Cogi facere realiter et personaliter omnes et singulos libram non habentes ad faciendum libram Catrastum et focularem pro bonis sibi pertinentibus Et etiam omnes et singulos habentes libram et Catrastum et focularem in unum vel insimul vel divisim habitarent et bona de predictis quilibet teneret et possideret et huiusmodi Bona et fructus in Communione non poneret Quibuscumque in contrarium disponentibus non obstantibus

Vide supra Rª Lij § Item in dicto armario

Vide j fol. 30 particulariter

C. 132

In nomine domini amen. Hec est copia supplicationis decreti concessi dominis prioribus artium Civitatis per Reverendum in Christo patrem et dominum dominum Btolomeum archiepiscopum Ravennatensem super unione villarum et castrorum Comitatus Perusii sindicos non habentes. Cuius quidem cum castris et villis sindicos non habentes. Cuius quidem supplicationis tenor talis est videlicet

R. D. V.

Exponitur pro parte Magnificorum priorum artium Civitatis Perusii quod cum multe ville et territoria Comitatus Perusii sint ab hominibus relicta et non faciunt de per se focularia habitantes propter quod teneantur sindicum eligere secundum formam statuti Et sic delicta que cotidie committuntur non denumptiantur et pro maiori parte remanent impunita et etiam non possunt catasta Et sic difficile est exigere datas et collectas propterea Et cives Perusii possessiones habentes in districtu dictorum locorum et villarum querelas exposuerunt et exponunt quod non puniuntur dampnum dantes in possessionibus existentibus in districtu et pertinentiis predictis Et ad tollendum predicta ad hoc ut delicta non remaneant impunita Et etiam collecte imposite et imponende per Comune Perusii a villis exigi possint Idcirco dignetur R. D. V. ordinare et reformare ac statuere quod dicte ville et castra territorii Perusini sindicum non habentes et que ex quo sunt ab hominibus derelicta non tenentur sindicum eligere quod infra mensem a die dati presentis supplicationis predicte R. D. V. teneantur et debeant sub pena et ad penam imponendam per R. D. V. ac compellantur et compelli possint per rectores et officiales Perusinos ad se uniendum et incorporandum cum villis et castris propinquioribus confinibus territorii ville seu castri de quibus supra fit mentio sindicum habentibus Et si casu contigerit quod predicta castra et ville sindicum habentes essent pares territorio dicte ville seu castri ab hominibus derelicti quod tunc homines dicte ville seu castri sindicum non habentes possint et eis liceat se unire et incorporare ad eorum beneplacitum infra dictum terminum cum una ex villis seu castris paribus et propinquioribus territorio ville seu castri sindicum habentibus. Et hoc ex certa scientia R. D. V. et de vestra solita ac benigna gratia specialiter.

Placet ut petitur et si illi quorum interest non se univerint in mensem multentur pena centum librarum. B. archiepiscopus Ravennatensis Gubernator etc.

Datum Perusii die [illegible] Novembris M CCC L

L. de Montefalcone

Die xxviii novembris MCCCL priores M. d. p. mandaverunt dictis notariis principalibus camerariis supersedere debere super executione dicti decreti donec et quousque aliter deliberatum fuerit

Ordinamentum quod comitatenses cives effecti non possint in eorum catastro ponere aliqua bona de comitatu in tempus X annorum

f. Item Statuerunt et ordinaverunt et cetera quod de incepto nullus comitatinus vel qui descriptus appareret in comitatu Pisarum
possit assumi ad civilitatis beneficium nec describi inter cives originarios nec inter cives absentatos dicte
Civitatis ex quacumque lege arbitrio ac potestate concedenda seu in futurum attribuenda per formam quorumcumque
statutorum et ordinamentorum communis Pisarum, et si obtineret per dominos P. et camerarios per triginta grana fabas
secundum formam dictorum statutorum nisi primo et ante omnia ille talis recipiendus per continuos X annos
solverit et contribuerit durante dicto tempore X annorum solvit cum conservatorum monete [illegible] pro dicto communi [illegible] omnes et singulas datias et collectas imponendas
et durante dicto tempore X annorum imponendas [illegible] ordinamus quod [illegible] per [illegible] plebanaque [illegible] omnes effectus habet in comitatu
[illegible] plebanaque fuerit in civitate inter cives [illegible] officialibus librorum communis Pisarum et [illegible] principalibus quicumque sub pena et ad penam
[illegible] [illegible] officio [illegible] potentis et nullo modo possint [illegible] directe vel indirecte aliqua alia bona
nec inter cives describere [illegible] [illegible] et [illegible] voluerit [illegible] tales seu dicti tales [illegible] cives [illegible] nullo modo
durante dicto tempore X annorum possit seu possint [illegible] seu eorum catastro ponere et describere seu poni et describi facere aliqua bona in eorum [illegible] et describi
[illegible] seu [illegible] comitatenses [illegible] et si [illegible] non solvendo dicto tempore durante X annorum [illegible] de civitate [illegible]
[illegible] bona [illegible] ordinamentis [illegible] et [illegible] debeat [illegible] constat [illegible] de civitate
[illegible] dispositionibus non obstantibus quibus omnibus derogaverunt expresse et cetera

Margin: [illegible] de mense [illegible] 1449 de mense May

Cives assumpti ad X annos et citra non registrati in actis librorum communis, vel in X annos finitos die ultima July 1452
[illegible], cives si registrati non fuerint in dicto actu in duos menses, cives in [illegible] die prima Augusti 1452
cives dicti et civitatis amplius [illegible] non possint, cives autem in posterum [illegible] si registrari fuerint
in dicto actu in duos menses a die civilitatis obtempte [illegible] legis [illegible] M. D. P. et [illegible] May [illegible]
Salviy [illegible] notarii [illegible] M. D. P. [illegible] die ultima July [illegible] super hoc factorum [illegible] legis [illegible]

x f. Cum ad aures et notitiam [illegible] M. D. P. et [illegible] pervenerit, extitit et quedam abusivam
et pessimam consuetudinem quod aliqui in cives [illegible] per concessionem M. D. P. et [illegible] [illegible]
assumpti, [illegible] talis beneficii erga dictum commune [illegible], cessant se scribi et registrari facere in actu dicti
communis et libram sibi debitam ex forma statutorum poni facere quousque ad id necessario non cogitur, ne
interim onera publica [illegible] sint aut libra mortua simul cum aliis civibus subeant, et hoc [illegible]
[illegible] et sit summe dampnosum, intractibus dicti communis et [illegible] [illegible], sed salubri remedio [illegible]
et futuro providendum, sed [illegible] M. D. P. et [illegible] circa augumentationem [illegible] dicti communis [illegible]
[illegible] intendentes et [illegible] salubre remedium apponere cupientes, [illegible] collegium [illegible]
[illegible] [illegible] M. D. P. et obtempto [illegible] et [illegible] et obtempto per
[illegible] die [illegible] M. D. P. et obtempto [illegible] arbitriis [illegible] [illegible] [illegible]
XXXIII [illegible] bussola [illegible] albas [illegible]

x Statuerunt providerunt ordinaverunt et reformaverunt et statuendo ordinando providendo reformaverunt [illegible]
[illegible] legis et provisionis omnes et singuli qui in X annos [illegible] ad civilitatis beneficium quomodo assumpti
[illegible] et debeant in duos menses a die [illegible] provisionis vel [illegible] si registrari
fecerint [illegible] et debeant in duos menses a die [illegible] provisionis [illegible] poni et describi fecisse [illegible]
[illegible] et [illegible] in actu [illegible] nec sibi libram poni et describi fecisse [illegible]
ex forma statutorum dicti communis si hoc [illegible] non fecerint, et [illegible] hoc [illegible] et [illegible] duobus
mensibus durantibus [illegible] seu notarios principales dicti armarii vel alterum eorum [illegible] et registris [illegible]
[illegible] Pisarum ad [illegible] seu notariorum principalium armarii vel alterum eorum [illegible] et [illegible]
[illegible] possint et debeant [illegible] et [illegible] officialis et notarius [illegible] omnibus [illegible]
remediis oportunis, et nichilominus quicumque in dictos duos menses [illegible] non fecerint et registrari
[illegible] et sit absque alia declaratione inde fienda a dicta civilitate [illegible]
[illegible] et quoquomodo debeant [illegible] presumat. Addendo quod [illegible]
nec [illegible] civitatis [illegible] et ad dictum civilitatis et beneficium [illegible] hoc
omnes [illegible] cives dicte civitatis [illegible] infra duos menses a die civilitatis obtempte [illegible] sub pena [illegible]
idem facere et observare teneantur [illegible] ordinamenta et reformata dicti communis
[illegible]. Salvis [illegible] et in [illegible] remanentibus semper aliis [illegible] dicti communis
[illegible] bona dicti comunitatis poni non possint in [illegible] civium [illegible]
[illegible] Mandantes [illegible] omnibus [illegible] officialibus [illegible]

Margin: Cives creati [illegible] [illegible] in duos menses

Constat [illegible] legis per civitate et [illegible] super [illegible] factas [illegible] Salviy [illegible]
[illegible] die mensis July [illegible]

Idem Salvius notarius ad [illegible] [illegible] mea propria manu

Nota quod dicta lex de civibus registrandis [illegible] anno fuit [illegible] et [illegible] 1467 die [illegible] febr.

Copia bampnimenti ex parte Rmi in xpo patris et dni dni P. de... apostolice sedis gra epi Brixien. perusii et gubernatoris de solut. fienda fabrice Sancte Marie servorum ex condempnationibus damnifica ab ista in sequenti ...

Sia noto et manifesto a ciascuna persona. como per decreto de la Rma S. de monsignore el governator et spectabili priori de Perusia ordinato, che la quarta dele condempnatione consueta se fino aqui pagare a Sancta Maria dei servi per la lavore se paghe solamente de quella quarta che se paghera ala camera apostolica et non de piu. et cosi la sua Rma S. comanda. Se debba observare et mente actentamente incontinente socto pena del suo arbitrio. Datum in palatio adi xv de setembre M. cccc lviiij socte impressione del consueto sigillo del prefato monsignore.

Stefanus canc. de mandato.

Non quod dictum decretum Rmi est in cancellaria comis.

Copia mandati R. D. G. ad officiales armarii et notarios principales eiusdem

B. Epus Conventanus perusii etc. Gubernator

Non possunt cassari processus ex quibus pena capitalis aut alia personalis sit imposita non vocato prius procuratore fiscali et hita voluntate G. prius.

Vobis omnibus et singulis officialibus et notariis Armarii apostolice camere perusini presentibus et futuris mandamus per presentes quatenus ad penam librarum V. pro quolibet quotiens contrafeceritis quod non credimus non debeatis aliquo modo cassare de libris condempnationum dicti Armarii aliquem processum maleficiorum ex quibus pena capitalis seu alia personalis sit imposita non vocato procuratore fiscali camere predicte et quin et super hoc nostram habueritis voluntatem. Aliquin etc. Datum perusii xvii martii 1459.

A. Crispus

Copia ... apostolici pro ... super cassatione condempnationum malleficiorum

Qualiter mallefitia in quibus pax requiritur non cassentur

Supplicat. B. V. ad obviandum mallefitiis que ex nimia facilitate venie committuntur ... ut gubernator non debeat neque valeat per sua ... ut decreta facere ... cassari aliquem processum, ut aliquem iam condempnatum liberare ... ut ... partis ... et pro mallefitio requirente pacem a parte offensa ... nisi prius sibi per ... processum constiterit de dicta pace hita ... de qua et expresse appareat in libro talis ... et notarii ... facient in ... processus ut condempnatos ... et ad omnia alia offitia ... comunis ... proximum sit processus ...

Signatura est // placet

Copia decreti fratrum aug. conventus et officialium fabrice Sancte M. servorum prohibentis condempnat. aliquos non fore cassandas nisi facta prius solutione dicte fabrice.

Rme. D. V.

Humiliter et devote exponitur e. v. R. D. oratorum prioris et fratrum Ac et officialium fabrice ecc. Sancte M. servorum perusine quod cum inter ceteras concessiones dicte fabrice dudum factas decreto et indulto Rmi. D. dni. A. de Albertis tunc perusii gubernatoris pro sca Romana ecc. Iterumque et successive indulto Rmi. dni dni G. Archiepi in dicto gubernationis offitio immediate successoris fuerit gratiose concessum, quod illi quibus aliquid ex condempnationibus contra eos latis fuerit gratiose remissum pro rata remisse summe tenerentur solvere admonitionem sex den. pro lib., quam solutio fieri debeat per dictos condempnatos antequam condempnatio cassetur depositario dicte fabrice, pena notario seu notariis contrafacientibus ut non facta dicta solutione cassantibus centum lib. den. Et cum quod solutio ipsa non fiat et de solutione predicta non apparent manu dicti depositarii quod huiusmodi cassatio quam contra dictam formam forsitan fieri contigerit non valeant ullo modo nec teneat. Et cum predicta indulta fuerint deinceps per omnes alios gubernatores in offitio succedentes adhec usque tempora inviolabiliter observata. Quare placeat V. R. D. pietatis intuitu Ac etiam elimosine, hoc idem predictum supp. quibus supra nostris gratiose concedere. Verumtamen quia nonnumquam contingit quod processus penales pendentes non expectata condempnatoria nec pena imposita gratiose cassantur seu cassari et cancellari mandantur per eosdem gubernatores Ac etiam contingit aliquam quod pena pecuniaria secundum formam stat. perusinorum imposita propter moram condempnatorum non solventium convertitur in corporalem, dignumque sit quod eodem modo habito respectu ad penam pecuniariam originalem illi quibus gratiose fuit indultum dictam condempnationem cassari solvant pro eadem rata depositario dicte fabrice. Ideoque dignetur e. v. R. D. oculos dirigendo devotos ad ipsam beatam et gloriosam virginem Mariam Ac etiam fabricam sue domus predicta omnia dictis supplicantibus gratiose concedere Ac etiam mandare offitialibus Armarii eorumque notariis et notariis camere. Ac etiam iudicia procedentia quatenus non facta dicta solutione et non servata dicta forma non cassent nec cancellent huiusmodi condempnat. et processus sub predictis penis Ac etiam mandare vestrum decretum registrari ad petitionem ad petitionem dicti prioris et officialium dicte fabrice in dicto Armario com. et alibi ubi prior ipse providerit observari atque notitiam noverit expedire. Non obstantibus quod in gratiis seu remissionibus per R. D. V. de cetero fiendis diceretur sine alia solutione et aliis contrariis quibuscumque non obstantibus. Et hoc amore dei eiusque sacratissime Matris Marie semper virginis Ac etiam de gratia singulari. // Concedimus ut petitur et sic Mandamus sub dicta pena observari. B. Archieps Ravenn. gubernator

Dat. perusii die ii aprilis. MCCCCL.

L. de montefalcon.

Concedimus ut petitur et sic mandamus sub dicta pena servari. P. epus Brixien. Gubernator etc.

Dat. perusii die xxviii Maii MCCCCLI

Stefanus [illegible]

In mense dicti anni anno domini millesimo cccc° lij die xiij mensis aprilis dicti anni facta fuit registratio in primo libro Reformationum armarii [illegible] [illegible] cuiusdam brevis emanati a patribus [illegible] [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] sanctissimum in Christo patrem dominum dominum Nicolaum papam [illegible] super deputatione [illegible] brevis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cuius quidem brevis tenor talis est videlicet [illegible] Dilectis filiis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Nicolaus pp. V.

p[ro] Revocatione exemptionum concessarum a summis pontificibus

Dilecti filii salutem et apostolicam benedictionem. [illegible] [illegible] in Civitate [illegible] eius comitatu et districtu plures persone tam ecclesiastice quam seculares preteritis temporibus a summis pontificibus tum a legatis gubernatoribus et aliis [illegible] exemptiones de immunitatibus [illegible] non exiguum resultat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cotidie magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] existimantes et cogitantes ut [illegible] [illegible] in communibus angustiis ac laboribus [illegible] [illegible] pro gradu [illegible] cum aliis [illegible] [illegible] auctoritate apostolica omnes ac singulas [illegible] exemptiones immunitates et gratias huiusmodi quales [illegible] sint [illegible] omnium tenorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revocamus et nullius [illegible] [illegible] [illegible] ac decernimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atque [illegible] admittere. Non obstantibus privilegiis [illegible] concessionibus consuetudinibus [illegible] aut aliis [illegible] [illegible] faciendis quibuscumque etiam si talia essent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] essent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] derogari. Datum Rome apud sanctum Petrum sub anulo piscatoris die xxiiii Martii [illegible] pontificatus nostri anno sexto.

p. [illegible]

In Christi nomine amen. Universis pateat evidenter quod anno eiusdem MCCCCLIII Ind.
prima die xxij mensis aprilis.

Ordinamentum quod iudei allibrentur

Consilio magnificorum dominorum priorum et camerariorum Artium Civitatis Perusii de licentia consensu
et voluntate Reverendi in Christo patris et domini domini [illegible] dei et apostolice sedis gratia episcopi Brixien.
Perusii et [illegible] ecclesie Romane [illegible] domini nostri pape dignissimi gubernatoris [illegible] militis
et utriusque legum doctoris domini [illegible] de Battigellis de Papia honorabilis potestatis
Civitatis et Comitatus Perusii et de mandato prefato [illegible] priorum in audientia in capella
palatii residentie ipsorum dominorum priorum secundum formam statutorum dicti communis Perusii ad sonum campane
vocem preconis premisso sono tubarum in sufficienti numero more sollito legitime convocato
[illegible] et coadunato in quo quidem consilio interfuerunt novem domini priores predicti
et [illegible] camerarii numero xxxv. Considerantes quod sit utile oportunum et
necessarium vivere solerter circa [illegible] augumentum introituum publicorum
sine quibus res publica stare non potest. Et quod sit debitum iustum et condecens. Ut
omnes iudei qui habitant familiariter in Civitate Comitatu et districtu
Perusii habeant libram et catastrum pro bonis que possident et si nulla bona possident
habeant libram [illegible] videlicet libras xxv ad grossum et pro illa subsint oneribus
Communis ne sint inter christianos melioris conditionis ipsis christianis cum
debeant esse longe deterioris. Igitur hac re inter eos proposita et matura
deliberatione discussa. Habitoque consiliis et facto partito misso inter eos [illegible]
scruptinium secretum ad fabas nigras et albas et bussolis secundum formam statutorum
dicti communis. Et sollempniter obtempto [illegible] ipsos dominos priores [illegible]
[illegible] restitutis in bussolis eorum fabas albas [illegible] nulla faba
[illegible] et restitutis [illegible] Camerarios sollemniter obtentis per xxx
[illegible] Non obstantibus quinque
[illegible] mittentes et restitutes in bussola eorum fabas albas [illegible]
fabas nigras in contrarium. Et omnibus arbitriis auctoritatibus potestatibus et
baylia eisdem [illegible] concessis [illegible] et omnibus melioribus
quocumque statutis reformationibus dicti communis Perusii. Et omnibus melioribus [illegible] et efficacius fieri potuit
[illegible] causa [illegible] reformaverunt et statuerunt quod [illegible]

Providerunt ordinaverunt [illegible] Armarii communis Perusii presentes et qui pro tempore
in posterum [illegible] notarii principales [illegible] plenum arbitrium auctoritatem et facultatem
[illegible] habeant et [illegible] intelligant [illegible] et omnibus [illegible]
vigore presentis reformationis [illegible] Civitatis
[illegible] omnes et singulos iudeos habitantes familiariter in Civitate
Comitatu vel districtu Perusii non allibratos neque [illegible] in ipsa Civitate
vel eius Comitatu aut districtu [illegible] libram et catastrum pro bonis in
mobilibus que tunc possiderent in Civitate Comitatu vel districtu [illegible]
ac tales iudeos habitantes non allibratos neque [illegible] allibrare et
scribere registrare et ad catastrare possint et debeant in libris Armarii [illegible]
[illegible] allibratos [illegible] bonorum [illegible] que possidebunt. Et [illegible]
nullum bonum immobile ubi supra possiderent possint et debeant tales non possidentes
allibrare et [illegible] in libris dicti Armarii in libris xxv [illegible]
si in Civitate habitabunt. Et si in Comitatu vel districtu habitabunt
in libris [illegible] quemadmodum allibrari debent et
solent alii cives et habitatores Civitatis et Comitatus [illegible] tali libra
[illegible] debeant ipsi iudei allibrandi ferre et solvere subsidium onera et factiones
dicti Communis ut alii cives et habitatores. Mandantes omnibus et singulis officialibus
dicti Communis [illegible] ad omnem requisitionem [illegible] notariorum et cuiuslibet
eorundem [illegible] omne auxilium et favorem in executione [illegible] sub pena
[illegible] quinquaginta [illegible] recusanti vel negligenti. Non obstantibus quibuscumque
statutis reformationibus [illegible] quibus [illegible]
derogato esse [illegible] voluerunt.

Ieronimus de [illegible] Cancellarius
[illegible]
[illegible] et subscripsi.

Marianus [illegible] petri de perusio [illegible] notarius principalis [illegible]
[illegible] legum [illegible] Ieronimi [illegible]
hec transcripsi et [illegible]

breve reformationis [illegible]

Copia mand. destinati offitialibus Armarii per M. D. P. sup cassatione quorundam civium effectorum vigore decreti dominorum Gubernatorum

Priores Artium
Civitatis Perusii

Vobis offitialibus Armarii librorum comunis Perusii, universis principalibus nostris presentibus et futuris presentium tenore precipimus et mandamus, quatenus visis presentibus ad penam in lege super hac re edita contentam, cassetis et cancelletis et cassare et cancellare debeatis de quibuscumque libris et Registris dicti Armarii omnes et quoscumque effectos Cives Civitatis nostre Perusii et ad Civilitatem et beneficium Civilitatis assumptos, descriptos seu quocumque et qualitercumque repositos et remissos per decreta Reverendissimorum dominorum Gubernatorum huius Civitatis nostre Perusii et vigore ipsorum decretorum a kalendis mensis Martii Anni millesimi iiii^c^ L nonj citra et nova et priora libras catastra bona et focularia ipsorum aliis eorum et ipsos et ipsorum quelibet cum eorum bonis reducere et reponere in pristinum statum prout erant ante dictas Civilitates et descriptiones et repositiones factas in dictis libris dicti Armarii. Et hoc vigore Legis et ordinamenti facti per Reverendissimum Perusii dignissimum Gubernatorem pro sancta Romana Ecclesia et S. me. domino nostro Nicolao pp. Quinto. Et [illegible] presbiteris et diaconi N. episcopi die prima presentis mensis Junii sub impressione eius soliti sigilli. Insuper mandamus vobis vigore Arbitrii nobis per formam quorumcumque statutorum et reformationum comunis Perusii quatenus visis presentibus debeatis cassare et Cancellare omnes alios effectos et descriptos in Cives Civitatis nostre in dictis libris dicti Armarii preter forenses preter contra formam statutorum comunis Perusii et dicti Armarii. Et alios quoscumque fraudantes seu fraudem committentes in eorum libris et catastris et qui posuerint seu poni et describi fecerint bona in eorum catastris contra formam dictorum statutorum et dicti Armarii et ipsos allibrare et recatastare in Locis ubi habuerint originem seu habent maiorem partem bonorum iure et secundum formam dictorum statutorum et ordinamentorum aliquibus in contrarium facientibus non obstantibus. Has autem fieri fecimus et registrari per infrascriptum notarium nostrum sub impressione nostri parvi et soliti sigilli comunis. Datum in palatio nostre residentie die quinta mensis Junii millesimo CCCCLiiij. Indictione secunda.

Jacobus Laurentii notarius eorundem M. D. P. pro tempore eorum mandato

Nicolaus pp. V

Copia

Breve S. D. N. confirmationis reformationis contra ebreos.

.f.

Dilecti filii salutem et apostolicam benedictionem. Nuper ex parte vestra coram nobis expositum fuit et humiliter supplicatum, ut cum proximis diebus per vos et Camerarios dicte Civitatis ac in consilio vestro edita fuerit quedam lex seu reformatio super solutione libre mortue fiende per hebreos, prout et quemadmodum christiani illic cohabitantes, nec bona ulla stabilia possidentes facere tenentur ac debent, robur apostolice sedis adiicere dignaremur. Ne igitur dicti ebrei in nostris et ecclesie terris maiori prerogativa potiri videantur quam ipsi christiani, dictam legem seu reformationem, quam presentibus haberi volumus pro insertam et expressam, et ad quam nos referimus in omnibus et per omnia prout iacet et sub quibusvis verbis comprehendatur, Auctoritate nostra confirmamus, et presentis scripti patrocinio communimus, supplentes etiam omnem defectum si quis in ea intervenisset. Et sic mandamus inviolabiliter observari. Non obstantibus consuetudinibus, capitulis, privilegiis aut concessionibus dictis Judeis hactenus concessis et aliis in contrarium forsitan facientibus quibuscumque. Datum Rome apud sanctum petrum sub anulo piscatoris die VIIII Maii MCCCCLiij. Pontificatus nostri anno septimo.

A tergo.
Dilectis filiis Prioribus Artium Civitatis nostre Perusine.

.P. Lunensis

Copia decreti sup cassatione quorumdam Ciuium. reponendorum i comitatus

H. eps Racanaten. Rector pusij et gubn

Cum nobis ex pte Magnificorum potu et Cam. Artiu memorate Ciuitatis fuerit cum querela expositum plures comitatinos et nonnullos forenses a kal. martij anni M. cccc. xlvij citra. obtinuisse beneficium Ciuilitatis dicte urbis nouo quodam et insueto mo minus legitimo minusque honesto Cum magno dampno com. et no mediocri lesione ac preiudicio auctoritatis et dignitatis officiorum Magnifica Rectoratus et consilii Cam. artium. adque talis Ciuilitatis concessio de iure et antiquissime approbata consuetudine spectabat et spectat: id quod accidisse. importunis precibus falsisque suggestionibus eorum qui ipsas obtinuerunt magis quam culpa eorum qui concesserunt: Addiderunt que ipsi M. p. s. et dicti Cam. artiu. et alijs bonis Ciuibus talem modum obtinendarum Ciuilitatum summe semper displicuisse et exosum fuisse. esseque eis ingens desiderium eosdem Ciues ut no rite neque legitime creatos cum nro beneplacito penitus reuocandi. cassandi et irritandi. p consilium et Cam. prefatorum tum ad integrandam eorum auctoritatem et dignitatem quam ad prospiciendum. dampnis et incomodis dicti comunis et tam iam acceptis et hijs qui deinceps pp tale exemplum accipi possent. Cum ea tn intentione et dispositione quod siqui sit immo talium forensium. uel comitatinorum adCiuilitatem ut s. receptorum qui tale beneficium mereantur et consequi cupiant ac petant post suam generalem reuocationem tales ad ipsum beneficium p uiam legitimam a statutis et consuetudine pmissam. de integro recipiendi et humaniter admittendi. Et de hoc nobis instanter supplicauit ut honeste huic eorum uoluntati p nrum decretum assentiri velimus. Nos quibus nichil carius est. nichil optabilius quam iustis et honestis petitionibus. pstium cotem bonum gerentes liberaliter annuere eisque auctoritatem nra studiosius conferre motu assertione pliberatorum M. p. comites. ueritate uti merito nobis psuadentes et de bona eorum et dictorum Cam. dispositione confisi. quod cassandos a dicta Ciuilitate et eadignos: et de nouo accipi supplicantes seruatis seruandis gratiose recipient Ex nunc uigore auctoritatis et officij nre gubnationis. eisdem M. p. et consilio pliberatorum Cam. artium. tenore pntium consentimus et quatus opus sit et plenam liberam facultatem ac potestatem indulgemus dictos ad Ciuilitatem ut s. no legitime ascriptos adiecto tpe ij reuocandi cassandi et amouendi et p generalem prouisionem. p eos super inde obtinenda. Et de libris inquibus descripti essent pro ciuibus amouendi. et ad suum libram reponi mandandi et faciendi et eo mo quos dignos duxerint simul uel separatim. iterum ad idem beneficium. acceptandi. omniaque et singula in premissis decernendi. prouidendi. mandandi et exequendi que honori eorum et publice utilitati. duxerint conuenire. ea ora ex nunc rati habentes ac p omnis inmolibiliter obseruari. et plene exequi uolentes. mandantes atque decernentes quibuscumque in contrarium facientibus. no obstantibus: In quorum fidem pntes litteras nras seu pns decretum. p Cancellarium nrum istud fieri iussimus. et sigillo nro solito communiri. Datum pusij i palatio nre Residentie. Sub anno dni M. cccc lviij Indictione ij. Die pma mayj. junij. pontificatus s. D. n. dni. N. diuina prouidentia pp. quinti Anno octauo: Placet quod omnes illi qui a sdco tempore citra fuerunt facti Ciues pus. pter et p ordine debitu. hoc est. no concurrerunt scrutinio et electione M. p. artiu. artiu et Cam. Ciuitatis pusij et Cassentur et amoueantur a Ciuilitate. quam pnium rectam et debitam no acquisiuerunt: Decernendo. uo infuturo. et creando nouos Ciues. seruetur ordo debitus et consuetus: Cum isto adiecto quod decretum factum. olim p bone memorie dnum petrum donato epum paduanum. tunc gubnatorem Ciuitatis pusij sub Anno dni Millo cccc xxviij Die vij decembr inquo continetur de no describendo aliquem inter Ciues sine litteris gubnatoris illud decretum confirmamus et approbamus et uolumus deinceps semper esse ratum et firmum in futurum. N. epo Racanaten et macaratus gubnator pusij etc.

Johannes Salleue de ... sst

Copia effectus legis fce sup cassatione quorundam Civium incomitatur Repromendorum p. M. D. P. et camerariorum Artium Civitatis perusii sub 1454 tpe potatus May et Junij Cuius fuit Jachobus Rentij nostri extunc

Q(uod) omes et singuli homines effecti Cives Civitatis perusij ad Civilitatem eiusdem Civitatis assumpti p(er) dicta Rnm D. Guberni. p(er)tinutam Civitatis perusij et vigore ... dictorum Etiam Repositi ac Remissi ab kl. mensis martij 1448 Citra usque in p(rese)ntem diem Intelligantur et sint cassi et cancellati ac Remoti ab eorum et quilibet eorum Civilitate et Beneficio ipsius Civilitatis et habeantur ac haberi debeant ac si non essent effecti Cives et ad dictam Civilitatem absumpti et Repositi ac Remissi et ad eptam Beneficium ipsius Civilitatis et cum huiusmodi dicta Civilitate et Beneficio ipsius Civilitatis non Gaudeant nec gaudere possint nec aliqua Immunitate Exemptione vel dignitate ipsius Civilitatis et Reponantur et Reponi debeant In p(ri)stinum statum p(ro)ut erant ante habitam et adeptam p eos et quelibet eorum dictam Civilitatem et Beneficium eius et eo modo ipsos et quelibet ipsorum adicta eius Civilitate et Beneficio ipsius Civilitatis Cassaverunt Cancellaverunt Revocaverunt et Removerunt et eorum et quilibet Libras et catasta et p(ro)cessus cancellare et Removere haberi voluerunt decreverunt et Mandaverunt. Mandantes offitialibus armarij librarum cois perusij eorum qui nostris p(ro)pe ... p(rese)ntibus et futuris Quatenus sub pena Ducentarum librarum p quolibet contrafaciente vel Renuentem de facto et auferenda et camere perusij applicanda vigore p(rese)ntis lege et ordinamento et admantis M. D. P. ... p(ro)ffitto p(re)sidentium officie Cancellare et annullare et cassent cancellent et Removeant et annullent et cassare cancellare Removere et annullare debeant omnes et singulos huiusmodi Cives et ad dictam Civilitatem et Beneficium ipsius Civilitatis modo p(re)dicto assumptos repositos et Remissos et In pristinum statum p(ro)ut erant ante dictas Civilitates Repositas et Remissas reducant et Reponere et eorum et cuiuslibet eorum Libras et catasta et in forma statutorum et ordinum cois perusij et dicti armarij de quibus ... libris Armarij cois perusij in quibus descripti positi et Registrati et Remissi p dicta directa et vigore dictorum decretorum Ita quod dicta descriptio et assumptio et Remissio ad dictam Civilitatem p(er)inde sit tamquam nulla irrita et cassa Aliquibus Incontrarium facientibus non obstantibus .|.

Hec est copia Cuiusdam decreti desolutione fienda prohibentis condemnationes aliquas non fore cassandas n(isi) facta prius certa solutione depositario pecuniarum cois perusij p(ro) acconcimine et reparatione fontis platee perusine —

Jacobus Archieps Beneventanus perusij et gubernator pro sacrosancta Romana ecclesia et S. d. n. ppa Calisto Cum fons platee Civitatis perusij maxime Indigeat reparatione ad hoc ut aque ad ipsum veniat maxime extatis tpe et quantitas deputata non sit sufficiens p dicta aqua ... pro ipso fonte manutenendo eiusque edificiis et locis ex cuius fontis aqua maxima utilitas circumstantes ipsi fonti consequatur et ipso fonte non manutenendo Considerantes utilitate nobilitate et pulcritudine eius ipso fonte deficiente maxima verecundia resultaret cois perusij Et sic volentes circa ipsius fontis salubriter provideri de aliquo subsidiario remedio p eius manutentione et constructione ultra quantitatem deputatam: qua de causa tamquam vicegerens legati de latere et tamquam legatus S. d. n. ppe. ex omnibus arbitriis potestate et auctoritate et bailia nobis

Copia cuiusdam brevis apostolici nomine presentati per dictum dominum gubernatorem
civitatis Perusii etc. venerabili in Christo patri domino Fra[ncisco] episcopo [illegible] et dicto Nicolao bonaparte
thesaurario apostolico Perusii quod recepimus per [illegible] super [illegible] et derogationis
bulle pape Eugenii super [illegible] voluntate [illegible] cuius tenor est talis.

Pius papa II.

Venerabilis frater et dilecte fili salutem et apostolicam benedictionem. Licet felicis recordationis
Eugenius papa IIII predecessor noster ordinavit et statuit [illegible] restitutionis [illegible]
nostre civitatis [illegible] et districtus Perusii que fieret per sedem apostolicam [illegible] non possent [illegible]
aut legatos seu gubernatores pro tempore in dicta civitate existentes [illegible]
[illegible] nisi [illegible] post [illegible] quinquaginta annos [illegible]
et [illegible] gubernatoris ac [illegible] et [illegible] oblatis [illegible]
[illegible] nullius roboris et momenti
saltem [illegible] huiusmodi [illegible] cassaret [illegible] nulle [illegible]
ac officiales [illegible] forent nulla. Nos [illegible] postmodum ad [illegible]
[illegible] retentata forent [illegible] materia [illegible] pene [illegible]
[illegible] homicidiorum [illegible] nullum [illegible]
ad tollendum scandala [illegible] et [illegible]
[illegible] non restitui posse nisi [illegible]
[illegible] Eugenii [illegible] nos plenius [illegible]
[illegible] litteras Eugenii ac nostras [illegible]
[illegible] vobis et [illegible] simul [illegible]
[illegible] reducendi ac restituendi homicidas et [illegible]
[illegible] civitatis [illegible] et districtus Perusii [illegible]
[illegible] homicidiis [illegible] civitate [illegible]
[illegible] qualitates [illegible] et personarum [illegible] reductio et re[illegible]
[illegible] homicidiorum [illegible] litteras [illegible]
[illegible] huiusmodi [illegible] vobis [illegible]
[illegible] et tales homicidas restituendos et
[illegible] opus sit [illegible] sub censuris et penis etiam pecunia[riis]
[illegible] remediis
[illegible] plenam et liberam [illegible] tenore presentium
[illegible] concedimus [illegible] vobis ut [illegible] officiales
[illegible] et [illegible]
[illegible] constitutionibus et ordinationibus apostolicis et [illegible] premissis
[illegible] Eugenii ac [illegible] contrariis non obstantibus quibuscumque [illegible]
[illegible] premissa [illegible] derogamus
et derogatum esse decernimus [illegible] forent [illegible]
[illegible] Datum [illegible] sub anulo piscatoris
die xxiii [illegible] martii [illegible] anno [illegible] pontificatus nostri anno [illegible] G.
[illegible]

Venerabili fratri [illegible] episcopo [illegible] gubernatori [illegible] et dilecto filio
Nicolao de bonaparte thesaurario nostre civitatis Perusii [illegible]

Nota quod sub anno [illegible] et die xx aprilis [illegible] librorum [illegible] dominus
Paulus [illegible] et [illegible] dominos priores artium [illegible]
camerarius et cancellarius [illegible] familia publicatis officiis [illegible] cancellarii
extraxerunt de capsa officiorum unum librum antiquum carte pecudine tabulatum signatum
de armis alba et nigra. [illegible] XXXVIII cartarum [illegible] scriptis et non scriptis pertinentium
ad electionem [illegible] anno domini MCCCCLXXXIII et finem sic
Et ego Filippus [illegible] notarius [illegible] ultima carta. Cui librum ipse cancellarius
[illegible] libro [illegible] thesaurarium receptaculo [illegible] portavit et [illegible]
[illegible] ad [illegible] — Per me [illegible] Filippum [illegible] notarium ss.

1497

Nota quod die xxi mensis augusti fuit [illegible] liber [illegible] officiorum
[illegible]
14 [illegible] — [illegible] Paulus [illegible] notarius ss.

Contra [illegible] possidentes bona [illegible] quas [illegible]
[illegible] possidentes [illegible]
[illegible]

Nota [illegible] pro [illegible] castri [illegible] bonis [illegible]

Nota quod [illegible] lex [illegible] omnes [illegible] habentes
[illegible] possidentes aliqua bona [illegible]
[illegible] 1493
1 die 23 aprilis [illegible]

Solutio [illegible]

Nota quedam pertinentia [illegible] bulla [illegible]

Insuper ad reprimenda maleficia et damna data [illegible] domus hospitalis misericordie [illegible]
montis [illegible] pauperum dicte civitatis concedimus et nobis indulgentia [illegible] monte et
hospitale [illegible] remissione [illegible] facienda [illegible]
civitatis [illegible] condemnationibus maleficiorum aut damnorum datorum debent
[illegible] quatuor [illegible] quantitatis remisse [illegible]
montis in [illegible] condemnatio [illegible] pecunia [illegible] hospitale [illegible]
[illegible] Et [illegible] condemnatione non habita
[illegible] quatuor [illegible] de quadruplo [illegible]
[illegible] appellatur

Nota

[illegible] gratie remissi [illegible] maleficiorum damnorum datorum in quo multi [illegible]
[illegible] hospitali [illegible] misericordie ad [illegible]

In dei nomine Amen hec est Copia bulle commissionis dni Gentilis de marolphis
de Spoleto commissarii S. d. N. pape Sixti sup[er] condempnationibus.

Sixtus epus servus servorum dei dilecto filio Gentili de marolphis de Spoleto utriusque iuris
doctori salutem et apostolicam benedictionem. Cum sicut ad nos fidedignorum fama
perduxit in nris et Sancte Romane ecclesie Civitatibus terris et locis ad facilitatem
aut inadvertentiam officialium plerique gravia et enormia delicta et homicidia
committentur et quod ulterius est in huius contemptum impune relapsi fuerint et si quando
mulcta aliqua exigitur ad cameram apostolicam ad quam expectat non deducatur ex quo et
audacia crescit peccandi et maxime dicte camere infertur iactura. Nos vigilantia pa-
terna hiis abusibus obviam ire prout ex officii pastoralis assumptione debito ar-
tamur de tua integritate industria prudentia et probitate singularem in dno
fiduciam obtinentes presentium tenore committimus et mandamus ut ad omnes
et singulas provincias civitates terras et predictas et loca quelibet et personaliter
conferas diligenter inquiras sup[er] delictis huiusmodi cuiuscumque generis fuerint perpetrata
tam per laicas quam ecclesiasticas personas ea pena debita et animadversione puniri
facias tam de preterito quam de futuro si qua durante tue commissionis tempore perpetrari
contigerit ac penas et multas tam iure municipali quam quolibet exigendas exigere
et ad cameram ipsam reducere cures dantes nihilominus tibi plenam et omnimodam
tenore presentium facultatem revocandi et irritandi quascumque per officiales et gubernatores
contra tenorem bulle felicis recordationis Pii pape secundi predecessoris nri sup[er] homicidiis
concordatum aut transactum erit. Nec non contra tenorem litterarum felicis recordatio-
nis Pauli pape secundi immediati nostri predecessoris de gratiis et remissionibus
ultra summam super ...ecor et concessam ipsis in eisdem litteris facultatem contra
non obstantibus quibuscumque. Ut insuper tua industria et diligentia in dominio civitatis dicte
camere salubriter et opportune consulatur tibi revidendi et recognoscendi
omnes introitus et exitus dictarum terrarum atque locorum eas quod limitandi ordinandi
et resecandi prout tibi utilius visum fuerit inquirendi quoque et investigandi
bona dicte Camere que quomodolibet occupata tenentur. Cum vero contra predatores
et contra depredandos ex quibuscumque delictis seu criminibus non solum pecuniariter
sed capitaliter componendi et pecuniariter cum eis agendi processus et conde-
mpnationes omnes cassandi faciendi absolvendi et liberandi omniaque alia que circa
premissa et quolibet premissorum visa fuerint necessaria aut quomodolibet opportuna fa-
ciendi plenam et liberam auctoritatem apostolica concedimus facultatem.
Mandantes propterea omnibus et singulis officialibus in dictis Civitatibus terris
et locis constitutis quocumque nomine nuncupentur gentium armorum capitaneis
et subditis quibuscumque sub excommunicationis late sententie et aliis tuo arbitrio
irrogandis penis quatenus tibi ad executionem premissorum faveant et
intendant contrariis non obstantibus quibuscumque. Datum Rome apud Sanctum
Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo septuagesimo quinto[?] decimo kalendas
Februarii pontificatus nri anno primo

Infra L. Grifus

A tergo 3c Hieronimus

A tergho [signum] apud me L. griffum
de mandato sanctissimi dni nri.

Copia brevis pp. Sixti 4ti concessi eidem d. Gentili cuius tenor est iste

A tergo

Dilecto filio Gentili de Spoleto Juris doctori commissario nostro.

Intus vero Sixtus pp. quartus

Confirmatio dicte bulle dummodo in homicidiis habeat pax a consanguineis

Dilecte fili Salutem et apostolicam benedictionem. Intelleximus dubitare te mittenti An facultates quas tibi concessimus in suo robore firme persistant ob renovationem bulle felicis recordationis pii secundi predecessoris nostri super homicidiis per nos facte Volumus ut non obstante ea bulla facultatibus tuis nichilominus uti possis prout tibi in presentia legati Tunc cum volumus ut omnia agas cum eius consilio De homicidiis autem non componas nisi habita pace a consanguineis Datum Rome apud sanctum petrum sub anulo piscatoris die xxi July 1472 pontificatus nostri Anno Primo

L. Grifus

Registratum fuit breve istud per me Johannem Batistam domini Andree de [illegible] notarium pii [illegible] die xxviii Augusti 1472.

Johannes Batista notarius predictus [illegible]

Copia cuiusdam copie cuiusdam brevis ~~ut dicitur~~ ad [illegible] civitatis [illegible] per Sixtum pp. iiii.

Et subscriptione thesaurarij

Dilecte fili Salutem et cetera Cupientes pro cura pastoralis officij nobis apostolice dignitati prospicere Volumus et presentium tenore decernimus quod super materijs non [illegible] ulla compositio fieri debeat non requisito et consentiente thesaurario provintie pro tempore existente materijs ipsis provenientes ad manus eiusdem thesaurarij et non aliorum perveniant ne possint aliunde usus applicari tibi sub excommunicationis et privationis pena mandantes quatenus hoc decretum nostrum inviolabiliter debeas observare Volumus insuper et eadem auctoritate decernimus quod nisi cedula compositionem continens manu ipsius thesaurarij scripta fuerit nullius sit roboris vel momenti In [illegible] facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Rome apud s. p. die [illegible] Junij 1474 Anno tertio.

= [illegible] notarius [illegible] et nunc notarius [illegible] copias [illegible] copiarum [illegible] manu propria [illegible] thesaurarij [illegible] 1474 et die 25 iunij

+

In dei nomine Amen. Anno MCCCCLXVIII indictione prima die viiij februarii. In consilio M. D. Priorum et Camerariorum Artium Civitatis Perusie fuit solemniter obtentum per xxx fabas albas affirmativas: quod officiales Armarii et eorum notarii presentes et futuri habeant arbitrium et possint omnes et singulos Comitatinos effectos Cives et ad Civilitatem assumptos a xxv annis citra in Comitatu familiariter habitantes et Ruralia opera exercentes cassandi de eorum Civilitate et eorum nomina libram et cattastrum de libris Armarii Comunis Perusii ubi Cives sunt descripti removendi et reponendi ac describendi in dicto Armario inter Comitatinos in Castro seu villa ubi habitant: per manus Mathei Nardi.

Stephanus Guarneri Comunis Perusii cancellarius manu propria

Ordinamentum quod Comitatinos effectos Cives et habitantes in Comitatu et Ruralia exercentes possint per officiales Armarii et notarios cassari et reponi in Comitatu

Copia legis edite per M. D. P. et Cam. super cassatione civium qui non servaverunt legem prout tenebantur

In nomine domini amen. Anno domini millesimo [illegible] indictione [illegible] die [illegible] mensis [illegible]

In consilio M. D. P. fuit provisum videlicet

Item [illegible] attendentes remediis opportunis [illegible] possibilibus providere [illegible] cives et illi qui creati fuerunt sive recepti in cives et pro civibus Perusinis iam a [illegible] annis citra et pro tempore [illegible] qui secundum continentiam legis edite super receptis et creatis eorum civium non servaverunt [illegible] que in ipsa lege continentur in omnibus et per omnia sicut in illa continetur non gaudeant civium [illegible] cives dicte civitatis per [illegible] dictos M. D. P. et Cam. [illegible] et factis propositis et [illegible] consiliis et [illegible] solepnis [illegible] secundum formam dictorum statutorum et solepniter obtento secundum formam dicti statuti per [illegible] in bussolam eorum fabas albas [illegible] septem [illegible] contrariis [illegible] eorum arbitrio [illegible] statuerunt ordinaverunt reformaverunt et decreverunt quod omnes et singuli illi qui recepti fuerunt et admissi in cives et pro civibus iam [illegible] annis citra et pro ipso tempore [illegible] magistratus dicte civitatis [illegible] non servaverunt omnia contenta in lege supra [illegible] ordinatis seu reformationibus de ipsis [illegible] factis et [illegible] quas ipsi ut alii [illegible] recepti ut recepti fuerunt [illegible] in ipsa lege seu [illegible] expressa erant [illegible] intelligantur [illegible] cassi ab [illegible] civilitatis [illegible] per dictos magistratus [illegible] ipsos et [illegible] eorum [illegible] cassare et cancellare [illegible] voluerint decreverunt et mandaverunt [illegible] meliori modo [illegible] fuerint [illegible] derogaverunt [illegible] per manus mei notarii [illegible]

[illegible] notarius [illegible]

Ordinamentum super cassatione civium non servantium legem super hoc editam

+

In nomine domini amen. Anno domini millesimo iiij^c lxxviij^o indictione xij tempore Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Sixti divina providentia pape quarti et die xxviij mensis Junij

Hora quarta sub dicto millesimo etc. dictus Corradinus Filippi de Perusia procurator domini primi et Marinolus ... de Perusia et dicti procuratores ... ad armandum et ... armas civitatis Perusie et per ... loca et vias deputatas ... dicto armario ... ferri quam ... in ... platee magne ... domum domini primi de ubaldis ... magistri offitialium ... consignatum fuit etc.

Hieronimus Alex ... ...

Copia Decreti Reverendissimi domini Sabelli vicelegati Perusie generalis S. D. N. super libris et focularibus dividendis cuius tenor talis est videlicet

Iohes Baptista de Sabellis Perusie ducatus Spoleti et ... S.mi D. N. pape vicarius generalis informati ... quod ex fraudibus que hominum quotidie magis crescente malitia in libra communis multifariam committuntur subsidium seu foculare communis magis et magis extenuatur ita ut nisi salubri occurratur remedio brevi tempore ipsum subsidium in quo consuevimus vires ac nervi rei publice consistunt aut nullum omnino aut parvum admodum remanebit unde civitati et rei publice perusine ... fere excidium manifeste impendere previdemus ideo volentes huic damno et incommodo obviam ire et conservationi atque utilitati rei publice salubriter consulere hoc presenti nostro decreto quod vim perpetue legis volumus obtinere. Statuimus et ordinamus quod omnes et singuli tam cives quam comitatini civitatis perusine viventes incommuni et postea venientes ad divisionem bonorum communium sub pena excommunicationis debeant et infra sex menses libram que dividere: et ... libram et catastum de pse fieri facere ita ut quilibet habeat catastum suum prout disponitur statuto civitatis perusie: alioquin elapso dicto termino unus quam altero teneantur et adstringi posse ad solutionem dicte libre quod voluntate illius quam super illa esset allocatus vel alterius. Interim ius a commune. Et ita sub eadem excommunicationis pena mandamus ... conservatoris ac massariorum et depositarijs communis qui pro tempore fuerint: ut retentiones facere debeant quod dictis libram non dividentibus quod essent ad aliquod offitium publicum vel unum quam altero usque ad integram satisfactionem. Illi insuper qui infraudem et damnum communis relicta parte suorum bonorum in libra veteri: reliqua pro nova libram sibi poni faciunt: allegantes se plus non possidere nisi in tridunum veram possessionem bonorum relictorum in libra veteri assignaverunt: pro tota dicta libra veteri: solvere teneantur et astringi debeant et similiter mariti pro bonis uxorum teneantur et ita sub censura simili tam depositarij quam ... retentiones facere debeant. Decernimus preterea quod omnes qui ... emissent vel emerent infuturum aliquas possessiones vel bona ab aliquo loco pio et exempto debeant dicta bona in catasto et libra sua describi facere iuxta formam statuti sub eadem excommunicationis pena similiter quam censuram incurrat quicumque comitatinus aliquid de bonis suis descriptum retineret in catasto alicuius civis vel alicuius loci pij in fraudem communis. Et similiter civis ille aut rector illius loci pij qui illud in sua libra descriptum malitiose retineret: nisi infra sex menses a data presentium in libra illius talis comitatini repositum et descriptum fuerit. Et similem censuram incurrant notarij armarij nisi quod observationem premissorum summam atque exactissimam diligentiam adhibuerint. In quorum fidem presentes fieri fecimus

Nota quando est facta divisio inter aliquos non fuerunt facti libri incidunt in censuram a ... fol. 23 ... fol. 39 ...

Incipit ... generaliter

quod mariti tenentur pro bonis uxores

bona empta a loco pio et exempto debent poni in catastro

et nri consueti sigilli subsimus impressione comuniri presens aut decretum nrum in cancellaria comunis atque in armario et in libris comunis registrari et per bampnum mandamus ut ad omnium notitiam deducantur Datum pusie die xj aprilis MCCCCLXXX

Angelus Campan

Copia bampni super dicti decreti facti per Filippum tubicinam comunis pusie die xij aprilis MCCCCLXXX

Per parte de la R. S. de monsignore el gouernatore se fa bando e comandamento che tucti e ciascheduno citadino e contadino de Lucca de posscia che stesse insieme a uno pane e uno vino (e) da poi che messero a diuisione de loro bene cum uno infra sej mese sotto pena de execuctione debbiano ancora diuidere la libra e ciascheduno fare el contrasto da per se altramente passato dicto termine uno sia tenuto per laltro e ciascheduno possa essere stretto al pagamento de la dicta libra a uolunta de qualunche che fosse allocato o uero daltre che auesse ragione dal comuno e cusi sopto la medesima pena de execuctione se comanda a tucti fancelli de camerlengi ... uatore e massare e depositarij del comuno debbiano fare retentione a quelunche publicamente ... de alcuno offitio che non auesse deuisa alcuna dicta libra dopo la diuisione del bene comunj como desopra e dicto fino al integra satisfactione del debito

Ancora che qualunche in fraude sera ... del comuno lassando parte del bene loro in nela libra uecchia del resto se fanno fare la libra noua dicendo piu non possedere si infra tre dj el uero possessore del bene lassati in la libra uecchia non auera assignato per tucta dicta libra sieno tenuti e possano essere constretti sieno ancora tenuti li mariti per li bene dele donne loro e cusi sopto simile pena de execuctione tanto depositarij quanto fancelli predicti ne debbiano fare la retentione ...

Ancora che tucti quelli che per lo passato auessero comparato o per lo auenire comparassero alcuna possessione o uero bene dalcuno loco pio ... exempto debbiano dicti bene fare scriuere (e ponere) a lloro contrasti sopto la medesima pena de execuctione la qual pena incurra ancora qualunche contadino tenesse scripto alcuna cosa de li soi bene nel contrasto de alcuno citadino o uero dalcuno loco pio in fraude del comuno et et quello tal citadino o uero rettore de quello loco pio che in la sua libra quello tal bene maliciosamente scripto retenesse se infra sej mese dal presente di non sera reposto (dicti beni) ne la libra de quello contadino incurra ancora i dicta execuctione (e per li) notarij del armario saranno per li tempi si per observanza de li sopra scripte cose non faranno la debita e possibili diligentia

Angelus Campan

Copia decreti super cassatione quorundam civium repositorum in comitatu per inobservantiam [illegible] civilitatis [illegible] fraudantium libras [illegible] et [illegible] faciendi in locis [illegible] per [illegible] et per renovationem nominum [illegible] apparebit

Jo. Baptista de Gabellis / S. Ro. Ec. card[inalis] [illegible] S. d. n. pp. vicarius generalis

Cum nos pridem constitutiones [illegible] ordinaverimus non nulla maiori necessariam conservationem et augmento eris et libre communis ac rei publice [illegible] tamen quia per ea non videtur sufficienter provisum, ideo hoc presenti nostro decreto quod vim [illegible] legis volumus optinere: Statuimus et ordinamus quod omnes [illegible] forenses allibrati in civitate [illegible] cives sive absentato[s] aut forenses habitantes in comitatu vel extra et libram [illegible] solventes ut cives debeant de cetero allibrari seu libram solvere ubi habitant vel ubi habent maiorem partem bonorum. Et ibi mandamus per notarios principalis [illegible] et alios ad quos spectat reponi et allibrari. Sibi cuncti ad civilitatem absumpti sunt per decreta gubernatorum vel legatorum sive ex deliberatione [illegible] [illegible] artium ea intentione ut in civitate habitarent et ibi cives viverent ac civilia exercitia facerent et sic per consequens civitatis bonis artificibus replete magis quotidie susciperet incrementum, et tamen habitent in comitatu rusticaliter viventes vel alibi extra territorium presumunt contra intentionem earum civilitatum concedentium et in fraudem libre communis debeant allibrari reponi et libram solvere ubi habitant vel unde originem traxerant aut ubi habent maiorem partem bonorum. Et ita per dictos notarios ac executionem mandari volumus et iubemus. Eos preterea qui in fraudem dicti eris et libre communis se allibrari et accatastari fecerunt in castris villis seu comunitatibus comitatus [illegible] in totum vel in partem exemptis mandamus similiter per dictos notarios reponi et allibrari in locis unde originem traxerunt vel ubi alias fuerunt allibrati et ibi libram solvere teneantur. Et cum tales illa [illegible] honoris [illegible] obligati consentiantur [illegible] notariis pro cartis [illegible] et aliis quibuscumque expensis [illegible] circa premissa. Decernentes per facilitatem [illegible] executionis [illegible] nomina et cognomina civium possidentium aliqua libra debeant per dictos notarios renovari et de novo describi. Insuper cum nos nullos sicut accepimus in dampnum dicti libre et rei publice [illegible] sive scienter sive ignoranter obmiserint ponere in [illegible] libere et communis [illegible] possident et ponere debent sive diminuerint in [illegible] quantitate quam [illegible] in capitibus et aliis quibuscumque modis libre fraudata fuit facultatem et arbitrium concedimus per presentes dictis notariis principalibus ac condemnandi huiusmodi fraudantes ad refitiendum communi totum illud quod est fraudatum fuit cum [illegible] partem camere nostre applicamus et contra dictos fraudantes singulis dictis executio fieri possit. Et ut dicti notarii spe premii ad [illegible] alacrius [illegible]. Volumus quod omnes et singuli [illegible] huiusmodi fraudibus [illegible] et [illegible] fuerint opera et diligentia [illegible] notariorum debeant solvi et [illegible] [illegible] communis qui [illegible] fuit [illegible] notariis [illegible] applicato [illegible] debeant ac [illegible] alio [illegible] vel [illegible]. Et pro executione premissorum [illegible] notariis principalibus [illegible] [illegible] et [illegible] ad quos spectat [illegible] [illegible] sub excommunicationis pena [illegible] [illegible] [illegible] et omnia [illegible] [illegible] cum omni [illegible] diligentia et [illegible] executioni et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] officialibus tam civitatis quam comitatus presentibus et futuris ut in premissis [illegible] notariis assistant omni favore et [illegible] opportuno [illegible] fuerint requisiti sub pena [illegible] [illegible] qui fuerint negligentes [illegible] negligentiam [illegible] notariorum [illegible] corporali [illegible] non obstantibus quibuscumque facientibus in contrarium [illegible] per hac vice quo ad effectum [illegible] et [illegible]. Datum [illegible] palatio [illegible] die [illegible] mensis [illegible] MCCCCL[illegible] indictione

[illegible] sub [illegible] nostri sigilli.

Copia decreti R. D. L. patriarche [illegible] super [illegible] [illegible] libre [illegible] [illegible] hospitalis

Antonius tusculanus et [illegible]

Laurentius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnibus [illegible] [illegible] presentes [illegible] [illegible] salutem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S. D. N. pp. [illegible] in domo S. d. n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1482 [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Nota:

.f.

[illegible] se allibrari [illegible] villis [illegible] exemptis

Nota

Contra fraudantes [illegible] [illegible] modo

notarii principales possunt condemnare fraudantes [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible] partem [illegible] quantitatis fraudate [illegible] pena [illegible] nullius. Et [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible] fraudes [illegible]

sep.a 25

.f.

Copia bulle Mag.ci viri d(omi)ni bap(tis)te Gasparis de albero Commissarii s(anctissi)mi d(omini) n(ostri) super castigatione condemnationum criminalium.

Innocentius ep(iscopu)s servus servorum dei dilecto filio nobili viro bap(tis)te Gasparis de albero militi Soran(e) diocesis salutem et ap(ostolica)m ben(edictionem). Subditorum temporali dominio R(omane) ec(clesi)e sedula solertia curam gerentes ut invicem [illegible] ad ea libenter intendimus et operamus vigilanter nostras partes per que excessus et crimina per eos pro tempore commissa non remaneant impunita. Sed quod super condemnationibus per eos rationabilibus subsistentibus causis mitigare debitum sortiantur effectum. Cum itaque sicut accepimus in civitatibus terris et locis temporali dominio R(omane) ec(clesi)e subiectis sint quamplurimi pro excessibus criminibus et delictis per eos pro tempore perpetratis variis penis condemnati qui a locis quibus condemnati sunt exulant aut latitant in eisdem. Et si penas in quibus vigore iurium statutorum condemnati sunt mitigationem obtinerent penas ipsas sic mitigatas persolverent. Nos attendentes bo(ne) me(morie) Guillelmum ep(iscopu)m Sabinensem in eisdem terris et locis ap(ostolic)e sedis legatum dudum inter alia provide ordinasse quod super condemnationibus pro tempore prolatis contra malefactores ad compositionem posset et deberet deveniri prefatos una cum thesaurariis eorundem: ac cupientes ut condemnati ipsi si exigibiles sint exigantur et super illis quarum exactio difficilis foret aut quodammodo impossibilis consideratis debitis circumstantiis cum eisdem condemnatis aut aliis pro illis agentibus prout in talibus fieri solet ad compositiones deveniatur et quod ipsi condemnationes solvere aut facere desuper compositionem huiusmodi ad habitandum in eorum domiciliis reddantur. Sumentes quod tu [illegible] diligentia ac in agendis experientia aliisque virtutibus [illegible] pariter et speramus quod ea que tibi committenda duxerimus probe et laudabiliter exequi procurabis tibi per te vel alium seu alios adhibitis thesaurariis locorum seu provinciarum [illegible] nostro et pro tempore in civitatibus terris et locis predictis quascumque condemnationes contra communia civitatum et locorum ac speciales personas quaslibet [illegible] exigendi et recipiendi ac confiscare bona quecumque ad cameram ap(ostolica)m devenire faciendi et illi in corpore [illegible] et sic incorporata vendendi et pretia eorum camere [illegible] solvi faciendi. Eosdem condemnatos ad id [illegible] quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam [illegible] ad hoc habiles et capaces quam ad id eligendum duxeris faciendam et alia iuris remedia invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Componendi necnon super eisdem condemnationibus quotiens et quantumcumque [illegible] in voluntario nostro et pro tempore [illegible] persona [illegible] sit [illegible] subsistentibus lapsu temporis post easdem condemnationum prolationem et aliis causis et circumstantiis [illegible] rationabiles ad id te permoventibus componendi et solum [illegible] occasione condemnationum et compositionum huiusmodi inquietari molestari possint quod in locis ipsis [illegible] libere [illegible] ac omnia et singula in premissis et circa ea necessaria [illegible] facienda [illegible] ordinandi et exequendi auctoritate ap(ostolic)a plenam [illegible] concedimus facultatem. Mandantes gubernatoribus potestatibus marescalchis et aliis officialibus secularibus quibuscumque civitatum terrarum et locorum [illegible] ut tibi in premissis pareant et intendant non obstantibus [illegible] quibus ille [illegible] clausulas et [illegible] compositione [illegible] habentes illis alias in suo robore permansuris [illegible] derogamus et aliis ap(ostolic)is constitutionibus contrariis quibuscumque seu si aliquibus [illegible]

sine sedis apostolice indultum existat quod interdici suspendi vel excomunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nos enim omnes et singulas compositiones huiusmodi quas litteris nostris ratas et gratas habebimus ac volumus et mandamus illas inviolabiliter observari. Dat. Rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice M cccc lxxxvij pridie idus maij pontificatus nostri anno tertio

D. de Viterbo

Innocentius papa viij

Dilecte fili salutem et apostolicam benedictionem. Tibi ad nos proxime rediture per aliud breve nostrum non nulla commisimus in diversis terris et locis nostris et S. Ro. E. et presertim in civitate nostra Perusina prout expedire cognoveris salubriter peragenda. In quibus ut comodius quantum cum domino licuerit inxta cor nostrum proficere possis. Tibi de cuius fide prudentia plene confidimus in terris locis et civitate predictis disponendi, ordinandi, puniendi penasque et condemnationes moderandi ac remittendi, ac pro quibuscunque excessibus omnibus et singulis veniam condonandi et ad gratiam nostram recipiendi, sicuti redeuntes cum humilitate ad gremium sedis apostolice merita exposcere videbuntur, plenam ac liberam tenore presentium concedimus facultatem: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Dat. Rome apud Sanctum Petrum sub anulo piscatoris die ultima Junij M cccc lxxxviij pontificatus nostri anno quarto

Jo. pe. Arrivabenius

A tergo dilecto filio nobili viro Francisco Cibo nostro secundum carnem Nepoti

Innocentius Papa viij

Dilecte fili salutem. Recte fecisti etc. Ut autem ubi expedierit gratificari possis super homicidiis casualibus in quibus pax data est, remissiones aliquas discretas, sub compositione aliquid solvendo thesaurario. Unde et Barigellis stipendiis comodius subveniri possit, faciendi tibi tenore presentium concedimus facultatem. Constitutionibus et ordinationibus in contrarium facientibus non obstantibus. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xvij Julij M cccc lxxxviij pontificatus nostri anno quarto.

Hie. Balbanus

A tergo Dilecto filio nobili viro Francisco Cibo nostro secundum carnem Nepoti

Copia [illegible] litterae per Patriarcham Antiochenum super observatione habitantium in Clusio Pusini.

Lata fuit anno domini 1483 et die sabbati 8 Martii

vide infra 35

Laurentius Zane dei et apostolice sedis gratia Patriarcha Antiochenus [illegible]
gubernator [illegible] legatus de latere [illegible] conservationi augmentationi et fructificationi
Clusii Pusini ac ad utilitatem [illegible] dicti castri et Clusii predicti
et Camere apostolice Pusini hoc imperpetuum nostro decreto perpetuis temporibus valituro de-
claramus constituimus et determinamus quod de cetero in futurum non possit aliquis poni et
describi facere in dicto catastico Castellionis et villis existentibus in dicto Clusio et inter
alios allibratos in dicto Clusio cum aliquibus suis bonis subiectis per officiales in dictis
armarii librorum Communis Pusini nisi fuerint approbati per sindicos et tres
massarios dicti castri Castellionis una et cum sindico et duobus massariis illius
ville in qua poni et describi petierint quod dicti ponendi et describendi mereantur eandem
exemptionem et aliter nec alio modo non ponatur nec allibretur sub pena notariis
armarii et factoribus ———— privationis officii et [illegible] quinque florenorum.
Et ut approbatio et testificatio per dictos sindicos et massarios fieri debeat coram
conservatore montis Camere Pusini manu notarii dicti conservatoris et [illegible]
[illegible] pro eius scriptura et rogitu non possit aliquid accipere pro dicta testificatione
et approbatione. Et ipsis approbatis facta fide per dictum notarium conservatoris dicti
notarii principales possint et debeant ipsos sic approbatos ponere et describere
in dictis villis in quibus petierint cum eorum bonis tamen subiectis que non [illegible]
dummodo ipsi intrantes de novo eo modo quo supra non possint poni nec describi nec
poni nec describi facere in eorum catasticis bona subiecta que ad [illegible] ascendant
ultra summam quadraginta librarum ad grossos et librum armarii. Et etiam de-
beant laborare ad minus quolibet anno corbas quatuor terreni in dicto Clu-
sio in quibus seminent grana: Et si forte extra [illegible] familie
ad habitandum et laborandum in dicto Clusio [illegible] in armario libro-
rum Pusini non allibrati gaudeant dictis exemptionibus et immunitatibus
dummodo pro bonis agrestibus subiectis non excedant [illegible] usque ad dictam sum-
mam XL librarum ad grossos ut supra.

Item quod dicti sindici et massarii dicti castri [illegible] sub [illegible]

modus allibrandi in Clusio Pusini.

pena describentis aliquos in Clusio non servata forma

ubi fieri debeat approbatio facta per [illegible] conservatorem in [illegible]

qui libre describuntur in Clusio non transcendant libras 40

quantum terreni ad minus debeant laborare alii in Clusio ut gaudeant [illegible]

[Margin: ... sindici et massarij teneant(ur) denu(m)ptiar(e) fraudantes]

mense maij teneatur denumptiar(e) omnes et singulos fraudantes qui no(n) habitabu(n)t cu(m) maiori parte sue familie co(n)tinue in d(i)c(t)is villis aliis: Et talis denumptia fiat cora(m) co(n)servat(oribus) s(upradic)tis qui receptis inobservat(oribus) graviter cogat ad solvendu(m) omne eius debitu(m) d(ict)o Comuni perusij pro eo anno et tempor(e) quo no(n) observabunt et stetur relationi et iur(amen)to s(upradic)tor(um) sindicor(um) et massariorum: Et si dicti sindici et massarij fuerint negligentes in tali denumptiatione puniatur pena x ducator(um) que pena pro dimidia applicet(ur) cam(er)e perusine et pro alia medietate dictis co(n)servatoribus qui co(n)servatores habeant quartam parte(m) o(mn)i(um) pecuniar(um) quantitatu(m) quas fecerint [illegible] a fraudatib(us) p(re)dictis [illegible] [illegible]: Et similit(er) d(ic)ti sindici et massarij teneant(ur) denu(m)ptiar(e) d(ict)is co(n)servat(oribus) omnes observat(ores) et habitat(ores) sup(ra)scriptis:

[Margin: de probservatia (?) q(uod) stetur sindicis et massariorum]

[Margin: pena sin(dicorum) et mas(sariorum) no(n) denu(m)ptiant(ium)]

[Margin: q(uod) habitat(ores) teneantur custodire c(astrum) castellionis]

Item q(uod) omnes habitantes in d(ic)to Clusio et bon(a) tenentes et gaudentes d(ic)ta exemptione teneatur et debeat prestar(e) operas pro rata honoris d(ic)ti castri Castellionis pro reparatione tantu(m) murorum d(ic)ti castri et dar(e) unu(m) custode(m) pro quolib(et) focular(e) t(em)p(o)r(e) guerre et suspitionis qui pro rata t(em)p(o)ris et sua die deputata faciat custodia(m) in d(ic)to castro alias [illegible] no(n) [illegible] sub pena libr(arum) x: et potestas loci teneatur ponere aliu(m) custode(m) sumptib(us) dictor(um) [illegible]:

[Margin: q(uod) fiat congregat(io) habitat(orum) in Clusio ad destirpandum [illegible] valle [illegible]]

Item q(uod) sindicus et potestas d(ic)ti Castri singulis annis de mense maij congregar(e) o(mn)es habitant(es) et laborantes in d(ic)to clusio et eos cogere ad destirpandu(m) et incidendu(m) silvas et nemora in valle [illegible] sive in eius pertinentijs ad latitudine(m) passus [illegible] undiq(ue) per d(ic)tam valle(m) provenientiu(m) ad tollendu(m) depredationes et robbarias q(ue) ibi solent fieri Et quicu(m)q(ue) fuerit inobediens requisitioni [illegible] facto per d(ic)tum potestatem et sindicu(m) puniatur pena x libr(arum) den(ariorum): qua pena soluta vel non omnimodo [illegible] ad d(ic)tas operas [illegible] d(ic)te pene sit officialis exequentis et alia Cam(er)e perusine Et s(upradic)tus potestas et sindicus si fuerint negligentes puniatur pena x ducator(um) et privatur salarij et ita ordinamus constituimus et determinamus:

Yhs

35

Indictio nominis amen

In nomine domini amen. Anno domini Millesimo ccccLxxxxiiii indictione xii[a] pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini domini Alexandri divina providentia pape vi die octava mensis aprilis: actum Perusie in suprascripto loco.

Existentes et constituti in Camera Constantii domini Andree alias Luccio site in presentia pplatore magnifice Civitatis Perusie videlicet sub domino domino Nicolai Arguidalocchi et sinorum infra scriptos cives. Mag[ci] domini decem arbitri Civitatis Perusie nunc otto: videlicet Mag[cus] Rodulphus de Ballionibus nomine suo et vice Gentilis Mag[ci] Guidi de Ballionibus: Francinus Nicolai Tome et Simonis Jacobi Peramini Et Ex[s] doctor dominus Baglionus de nobilibus de monte Vibiano: Bambinus de Hermannis: Rodulphus de Signiorellis et Petrus de Contis: absentibus Hieronymo de Archibus et Aurardo de monte Sperello Confessoris et Collegii: Considerantes non fore modicum utile sed vero necessarium eligere et deputare duos Cives idoneos expertos gratos et fidos penitus Ex[m] Status perusino super Consultatione super dictis Introitibus Civitatis ... et qui adhibeant curam:

Copia banni noviter editi per M. S. P. quod dividentes bona stabilia faciant libram de ipsis alias puniantur et in solidum tenentur habere libram et forenses habitantes Perusie de aliena bonilibra

Quod omnes heredes qui diviserunt aliqua bona stabilia vel fructus bonorum stabilium debeant facere catastum infra .j. mensem.

La S.ria del R.mo legato et li M. S. P. dela cita de Perusia desiderosi obviare ali Molti fraudi se intendano commettese in non se far la libra et chiariti da perse commo se dispone per li statuti fanno bando et comandamento che ogni persona cyttadina et contadina che havesse diviso o incominciasse a dividere li beni stabili o che partissero li fructi de essi stabili debbiano infra termine de uno mese primo havese fatto el camp.o da perse et portese la parte sua dela libra altramente passato dicto mese li offitiali et notarij delarmario sieno tenuti et obligati fare a ciaschaduno deli predicti inobedienti el camp.o cum tutta la libra del corpo del camp.o siche ciaschaduno paghe tutto el foco da perse et tamen ciaschuno sia tenuto et obligato in solido al pagamento deli dicti subsidij et cosi fare el foco et camp.o a tutti li forestierj habitanti familiarmente in nela cita et contado et a ciaschaduna persona che fosse obligata a pagare dicto foco et non fosse allibrato si infra el dicto tempo de uno mese non se faranno el camp.o et si li dicti offitiali et notarij seranno negligenti infare et ponere dicti fochi como di sopra incorrano la pena de .xxv. ducati per ciaschuno e ciaschuna volta da applicarese per la mita ala camera apostolica per uno quarto al commune de Perusia per laltro quarto ali offitiali che ne facessero executione

Nota declarationem in non faciendo sibi libram de per se

De forensibus allibrandis et familiariter habitantibus

Item che chi per lo advenire venisse a divisione deli beni stabili et incominciasse a dividere debbia infra termine de sei mesi haverse facto el camp.o da per se altramente li offitiali et notarij predicti sieno tenuti farlo como de sopra et tamen quelli che fossero per inobedienti a farse el loro camp.o sieno tenuti et possano essere constrecti a pagare tutto el damno che el commune havesse patito per ciaschuno anno

Quod omnes forenses [illegible] Camere ... [illegible]

Infra sex menses debeant facere catastum a die incepte divisionis

Item che per el presente bando non se intenda derogare ad alcuno altro bando et statuto dellarmario del commune de Perusia

D. de Motoya

Die sabbati xxvj octob. 1510 publicatum per tubam 29

In noie dnj am Anno dnj M · D · XV · Indict Tertia Tempor sci in dno pris et dnj
nri dnj leonis divina providentia pape · Xmi · et die Jovis XVIIII mensis aplis Actum
pusij · in palatio M · D · P · artiu civitat pusie in audientia ante camera Capitis offitij ·
solite residentie pfator M · D · P · pntibus providis discretisqz viris Ser ventura Jacobj d pus
porte solis cancellario cois pusij : et Ser hieronimo Thome dnj Marcj d pus porte heburnee
Testibus Ad hec vocat habitis et rogatis —

Existentes psonalr constitutj cora M · D · P · civitat pusie existent in audientia ante camam
Capitis offitij eor solite residentie dictis testibus et me notario infrascto Excell v · J · doct
dnus vincentius herculanus : Et dnus brardinus de gregorijs : et Prudentes ac circuspecti virj
ferratius Mariottj d ferracolis de pusia porte heburnee Et laurentius angeli als dela camilla
de pusia porte sti petrj : cives pusinj et hoies electj a · M · D · P · artiu civitat pusie per
cessoribus pfator M · D · P · vice et noie Magci Cois pusij ex una : et ab hoibus exemptis
clusij · pusinj ex alia prout Constar dixerut · manu Ser Johis Ant alexij d pus publicj nor
et Tunc Temporis notarij M · D · P · in et sup exemptione olim data et concessa dic tis
hoibus Clusij : vz nunquid pfati hoies clusij : gaudere et potirj debeant immunitatibus ·
et exemptioibus circa solutione subsidior · et alior gravaminu Impositor et impo
nendor p Magcum comune pusij et alijs immunitatibus de qbus in exemptione dic ti
clusij volentes facere Relatione et reptum : circa pdcis et declarar eor Intentione
et quid eis visu fuerit Cora pfatis M · D · P · dictis Testibus et me notario infrascto
dixerut protulerut et declaraverut prout i folio subscripto manu pfati dnj vicentij
et sotior cuius qde folij tenor de verbo ad verbu Talis est vz : Veduta la Cosa
produtta p la parte dela coita d poscia : et maxime uno statuto · o · decreto facto
nel mille quattrocento ad supplicatione deli hoi de castiglione chiuscino et uno altro
statuto facto nel M · CCCC LXXXIJ : o vero nel M · CCCC · LXXXIIJ i loquale tra
laltre cose se fa mentione de uno statuto facto nel mille quattrocento Cinquanta et
et veduta la ragione produtta p li asserti exempti del chiusci : max una littera data
nel M · CCCC · LXXXIJ · p lo patriarcha venetiano alhora governator d poscia —

Declaratio facta p restitio
ne servanda exemptionis hoibus capitis
castiglionis clusinj p offitiales
M · D · P ·

delaquale no trouamo etiam p la parte del comuno d poscia essere stato apellato
et par ch el beneficio dela exemptione quanto al pagar del fuoco p esso Comuno d
poscia se habbia ad fare boni p qlli ch appariano essere de li descripti in dca snia
et di loro descendenti secondo in dca snia se dice : et ancho qlli se trouassero
scripti nel catasto d chiusci p exempti inanti dca snia et no essere stati
de li Cassi de dco catasto deli quali se fa mentione in dca sententia ch non
deggano godere : quali scripti in dca sententia ch debbiano goder la exemptione
et quelli scripti in dco catasto et mai de esso cassi prima de essa sententia
et pare deggano godere la exemptione hauendo li pdci observato et observando
quello che sono obligati et questo quanto ali beni haueuano al tempo de dca snia
quali beni no trascendano la soma d tre quaranta ala grossa snia d li beni de po
dicta snia aquistati quali erano paganti no debbiano godere dicta exemptione qto
al dicto pagamento d fuoco excepto li beni aqstati d po la dca snia no fossero
aquistati p quelli hauessero alienati deli loro beni exempti a psone ch pagassero
ch fino ala dca soma alienata no trascendente dicta soma d quaranta
che debbiano essere exempti d li beni ch hauessero aquistati dali altri ultra li
descripti in dca snia : et ultra dicti scripti et no Cassi de dco catasto d chiusci
innante dicta sententia : et loro descendenti exempti Como de sopra quelli altri pre
tendano essere exempti no trouamo fundamento niuno che debbiano essere exempti
del pagamento del fuoco da farse al comuno di poscia attento dcte exemptioni
mostrano : no sono a loro concesse da esso Comuno di poscia excepto li habitanti
in castiglione de laco liquali hano exemptione dal dicto Comune di poscia quale
exemptione a epsi habitanti in castiglione : et pare esso comune li habbia ad observare
como i essa exemptione se contiene In tucto et p tucto :

Et ego Vincentius de herculanis v. j. doctor et consistorialis advocatus dico et confirmo
quanto de s se contiene essere el mio parere vedute le cose narrate una co li mei
infrascripti collegi.

Copia lrarum Commissionis date dno Iohanni [illegible] imperatori

Antonius Miseratione divina tituli [illegible] sancte Romane ecclesie presbiter cardinalis [illegible]
[illegible] Legatus [illegible] dno Iohanni [illegible] archiepiscopo [illegible]
[illegible] Legato ac [illegible] Legationis
[illegible] Commissario generali salutem in dno [illegible] factores
[illegible] nobis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] delicta remaneant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fide plurimum con-
fidimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Commissarium ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliarum facultatum [illegible] auctoritate Legationis [illegible] [illegible] Commissio
nis nobis a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] date
[illegible] Constituimus et deputamus sub delegamus
concedentes eidem [illegible] omnem facultatem et auctoritatem [illegible]
[illegible] nobis [illegible] et concessam habentes ratum gratum et firmum quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absolutum [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] Contrariis non obstantibus quibuscumque Datum Rome [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apparent [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] et [illegible]
sub [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et penas [illegible]
Legatus [illegible]
A. Car. s. [illegible] [illegible]
Dr [illegible] apparet sub scriptio [illegible]

[illegible]

Jesus